Latife Tekin

Manves City

can
roman

LATİFE TEKİN

MANVES CITY

© 2018, Can Sanat Yayınları A.Ş.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Kasım 2018, İstanbul
Bu kitabın 1. baskısı 10000 adet yapılmıştır.

Editör: Ünver Alibey, Cem Alpan

Düzelti: Ebru Aydın, Aylin Samancı Elmasdağ
Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4
Zeytinburnu, İstanbul
Sertifika No: 35382

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit
Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2
Topkapı-Zeytinburnu
Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3880-7

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.
Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 31730

LATİFE TEKİN

MANVES CITY

ROMAN

can

Latife Tekin'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Sevgili Arsız Ölüm, 2018
Berci Kristin Çöp Masalları, 2018
Buzdan Kılıçlar, 2018
Gece Dersleri, 2018
Sürüklenme, 2018

LATİFE TEKİN, 1957'de Kayseri'de doğdu. Dokuz yaşında ailesiyle İstanbul'a geldi. İlk kitabı *Sevgili Arsız Ölüm* 1983'te çıktı. Ardından *Berci Kristin Çöp Masalları* (1984), *Gece Dersleri* (1986), *Buzdan Kılıçlar* (1989), *Aşk İşaretleri* (1995), *Ormanda Ölüm Yokmuş* (2001), Sedat Simavi Ödülü'nü kazandığı *Unutma Bahçesi* (2004), *Muinar* (2006) adlı romanları ve 2009'da *Rüyalar ve Uyanışlar Defteri* yayımlandı. Türkçenin yarına kalacak büyülü mirası olarak nitelenen romanları İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, Japonca, Felemenkçe ve Farsça başta olmak üzere pek çok dile çevrildi.

Mahmut Temizyürek'e

Şu Ersel'in Yağderesi'ni dolaşıp da, o işçi deryası sanayi dünyasında, beş yıl önce çalıştığı fabrikanın kapısını bulamayışını kim anlatabilir ki? Daha Erice'ye çıkıp geldiği sabah, ona tren istasyonunda acıyla, ağız üzüntüsüyle dili dudağı titreyerek geri dönüp gitmesini söyleyen Nergis'ten başka kim anlatabilir? Sürüklendikleri çaresiz noktayı açıklamaya bir onun aklı yeter yeterse.

Koşullar ağırlaştıkça sessizleşmişti Nergis ama Ersel'i yokluğunda habersiz bırakmamış, gecesinden gündüzünden artırdığı vakitlerde nasıl bir yıkıma uğradıklarını yazıp düşündüklerini paylaşmıştı onunla. Erice'den çıkmanın yolunu arıyordu artık. Ümidinin tükendiği önceki bahar aylarında sakladığı bir durumun Ersel'in kulağına gitmesiyle mektupları kesilmiş.

Yine bir gelincik mevsimi geldi, halen yoksun, ikindide geçtim oralardan, kendimce andım seni, 4-12 çalışıyoruz bu hafta, sipariş yağmış, depolar boş, nefes alamıyoruz, cumartesi-pazar da çağırdılar, baharı minibüs camından kokladım bu sene, yolun iki kıyısında hatıralar açmış gibi, bilmiyorum hayalinde yaşatıyor musun, o tarladaki kayboluşumuz aklıma düştü Ersel, bana laf atan oğlanların arasına dalıp çenelerini sökmüştün, sonra onlar bizim çadırları basmıştı, Sadegül Abla ortaya çıkarmayıp sakla-

mıştı seni, kadınların gözdesiydin, her çadırda bir âşığın vardı ama payına yalnızlık düştü senin de benim gibi.

Yaşanan kimi şeyleri yazıp bildirmemiş olsa da aralarındaki bağın kopmayacağından emindi Nergis, birbirlerinin gönüllerindeki yerleri değişmeyecekti. Sığınacak insan aradıkları çocukluk günlerinde aynı kuru duvarlara yaslanmışlar.

O gün Ersel'i karşılamak için istasyona yürürken sorup konuşmak isteyeceği şeylerin ürpertisiyle adımları yavaşlamıştı yine de. Ona sönük görünmemek için yanaklarını renklendirmiş, annesinden kalma iğne oyası küpelerini, mavi taşlı bakır yüzüğünü takmıştı. Tam geleceği sıra küpelerini çekip aldığı gibi çantasına atmış.

Birden çözülüp ağladıysa, derin bir anımsamayla Ersel'e etki edemeyeceğini düşünüp sarsıldığı içindi bu. Tutunmak, ayakta kalmak üzerine bir hayattı onlarınki, kaderlerinde avutmayan sözü dinlemek yoktu. –Acıyı sızıyı dindirmeyen söz kulağa işlemez, savrulup gider.–

Pırasa Ovası'ndaki adıyla söylemek gerekirse, "Etekçi"ydi ikisi de, anneleriyle işe giden çocuklardı onlar, göçmen yurdu olarak bilinen Erice'ye aynı günlerde anneleriyle ayak basmışlar, ilkokulu Yemişlik'te beraber okumuşlardı, Ovaçeşme'den tanıyorlardı birbirlerini.

Büyüdükleri yokluk dünyasında söz yaraya merhem olur, ağrıya ilaç, hastaya tabip, daha da sayabilirdi Nergis ama insanı kararından, yolundan döndürmeye yaramazdı pek öyle.

İşçi kısmı yorgunluğunu alıp soluğunu tazeleyecek söze kıymet verirdi yalnızca, yeniden işe koyulmasını sağlayacak sese ihtiyaç duyar.

Ersel ondan sıkıntısını dağıtacak bir şeyler söylemesini bekleyecek.

Menekşeli güveç yapacaksın bana o akşam, hazırla kendini Nergis, trenden inip doğruca sana geleceğim, zamanın dönüşünü öyle güzel anlatmam mümkün değil, günler geçmek bilmiyor burada, mevsimleri yaşamaya uğraşıyorum gene de, o yazı kabiliyeti sende var, mücadelemizin her aşamasında sözcülük sana düştü, hatıralar beni de sarıyor sık sık, mektubunu okurken gelinciklerin sapa kalkıp tomurcuklanması gözümün önünden geçti, Kuaför Ayhan'ın karısı Zeliha bize bir tarla gelincik yoldurup paramızı vermemişti, unutur muyum ağlamanı.

Onca zaman sonra, yine bir sabah vakti karşılaşacak olmaları, tesadüften öte bir anlam taşıyordu ayrıca. Oyun çağından beri o fabrika senin, bu atölye benim çalışıp mücadele vermişler, tarla ekiminden toplamacılığa birlikte gezmedikleri işkolu kalmamıştı. Uykudan başlarını kaldırıp vardiyaya, nöbete koştuklarında yolda değilse minibüste yan yana düşerlerdi hep.

Ersel'i Erice'ye getiren tren ovaya girdiğinde ikisinin de gözünde eski günlerin anısı canlanıyordu. Rüyada süzülüyormuş gibi dalgın, mahmur şafak göğünün altında süzülüyorlar.

Birbirlerinin hatırasında sabah yüzüyle yer etmişler.

En son Ersel hapse atılana kadar Nergis ona hep arka çıkmış, işinden kazancından olma pahasına çağırdığı her yere koşup yetişmiş. Çadırlarda söylendiği gibi ucuz ömrün kahkahasına gözyaşına kıymet biçilmez.

Nergis kendisi de, tükeneceğini hissederek ayrılmak zorunda kaldığı Erice'ye dönüş yaptığı vakit, Yağderesi'nde yolunu şaşırdığı için, hayatının karardığı yerde gelecek arayanların kaybolacağını biliyor.

Alacakaranlıkta tarla kıyısı yollardan, Pırasa Ovası'nı boydan boya geçip ayaklarına yazılmış gibi peş peşe işçi

köprüsünden dikimhanelere yürüdükleri fabrikalar, –Sunarteks, Fumoten– kayar duvarların arkasına saklanmıştı.

Sonraki dönemde ne yaşanmış olursa olsun aralarındaki yakınlığın hakkını vermek istiyordu şimdi.

Uykudan yıkılana kadar çalışmaya zorlandıkları, "Her İşe Koşan İşçi" uygulamasıyla fabrikalar onlar için cehenneme dönmüştü, iş yüküyle borç derdi arasında sıkışıp un ufak olmuşlar.

Bu yeni uygulamaya amirler katında HİKİ Kontrol Sistemi deniyordu.

Değişimin şiddetini Sincap Karton'da çalıştığı günlerde hissedip yazmıştı Ersel'e, durumu tüm açıklığıyla önüne serip her şeyin nasıl temelden sarsıldığını göstermesi gerekiyordu ona, bildikleri esaret şekli bile geçmişte kalmıştı.

HİKİ diye damgalandıktan sonra hak arayıp sormak hayal olmuş.

Sürekli gelişim adına dayatılan düzenlemeleri Nergis dile dökebilir ancak.

Fumoten'de, Sunarteks'te çalıştığı yıllarda numuneci olarak ün salmıştı Ersel ama tekstilde onu işe almazlardı artık.

Kayar duvarları aşıp sürgülü plastik perdeleri aralayacak olsa, gözüne iki başlı görünecek motorlu makinelerin ıssız, devasa boşluğuna çarpacak, dikimhaneye sızdığı anda kaçıp kurtulmak isteyecekti.

Sıra düzeni iş yetiştirmeye oturmuş yüzlerce işçiden ne bir ses ne bir işaret.

Güneş ışığıyla uzayıp kısalan yürünmez bir koridorda gölgeler saracaktı onu.

Olup bitenleri öncesiyle sonrasıyla Nergis anlatabilir, çünkü, Ersel'in üvey amcasıyla nikâhsız evlilik yaşa-

dığı yıllar boyunca, aynı avlunun ortasında dört yetişkin, üç çocuk akrabalık hayatı sürmüşler, çürük bir damın altında hikâyeleri iç içe geçmiş.

Ersel'in sevgilisi Zeynur, o hapse düşünce haftasını beklemeden Ersel'in üvey amcası Serco'yla, Nergis'in nikâhsız kocasıyla kaçıp sır oluvermişti. *Biz mahvolduk, Rabbim çocukları kayırsın bundan sonra.*

Kimsenin Rabbi öyle şaşmasın, Zeynur'un, "kaderde ne varsa yaşamaya mecbur oldukları" biçiminde çektiği bir mesajla affına sığınmak istemesini, Nergis neye yoracağını bilememiş, vardiyadan çıkıp eve zor düşmüştü. Zeynur'un dokuz yaşındaki kızı Eda'yı çarşı pazar gezdirip avluda bırakarak gitmişlerdi. Kızın üstünde papatyalı bir bluz, başında papatyalı bir saç çemberi, elinde yeni model büyükçe bir telefon.

Açtıkları yara da, yükledikleri vicdan borcu da kapanacak gibi değildi. Avukatı aracılığıyla Ersel'i durumdan haberdar ettikten sonra ikisinden kalan kırık dökük eşyayı avluda tutuşturup yakmıştı Nergis. Giysileri ateşe verirken Zeynur'un eski hırkasının cebinde yelkenli kayık biçiminde katlanmış, aşk ve evlilik konusundaki düşüncelerini kaleme aldığı defter yaprakları bulup okumuş.

Hani aşklar yokta şu yeryüzünde, sevgiler şekil değiştirmişte, dostluklar menfaate bırakmış ya yerini, para dediğin belirlemiş ya gönüllerdeki yerini...

Çocuğu giydirip avluya atmadan önce fotoğrafını çektirmişlerdi, Stüdyo Gökçay'ın vitrininde duruyordu hâlâ o fotoğraf.

Nergis, Eda'nın gözyaşını silip Ersel'in durumuna üzülmekten Serco'nun yasını tutamamıştı bile. Üç çocukla yalnız kalınca yüreğini hayat korkusu sarmış, ko-

casının ardından dövünecek vakti gücü bulamamıştı. Kapıldığı korkuyu aşmak için kendine sormadığı soru, düşünmediği çare kalmamış. Onca çırpınıştan sonra geldiği yer burası mı olacaktı, hani ev hani yuva? Elini yumruk etmesiyle Serco'ya sevdası, içinden acı su boşalır gibi akıp gitmişti.

Gücü tükenecek olsa banttan süpürülen bozuk mallar gibi ayıklanacaktı, hatalı ürün deposundan Erice pazarına indirilen ucuz mala dönmekten kim korkmaz ki, aylarca yüreği ağzında gidip gelmişti işe.

Ürküp korkmakta haklıydı Nergis, fabrikalarda işçiler amirlerin talimatıyla bölünmüş, gruplarına isim arıyor, akşam buldukları ismi sabah beğenmeyip değiştirmek istiyorlardı. Vardiyalar isim bulma telaşı heyecanıyla dönerken performans notuna göre ücret alacakları karne düzenine geçiliyor. *Adımız Karayel, Şimşek olmasın oy aman oyy, Karınca diyelim kendimize, biz Erice'nin işçi kadınlarıyız, Baştankara Çayırkuşu oy aman oyy.* İşçilerin not yükselterek ek gelir sağlama hevesi, ekipler arası üretim yarışına yol açıyor, laf atmayla, sataşmayla kızışan rekabet aydan aya şiddetlenip düşmanlığa dönüşüyordu. Üretim hızlandıkça artıyor, arttıkça hızlanıyordu o arada.

Ben hâlâ bizim bölüme sebil aldırmaya uğraşıyorum, o kadar yüksek ısıda çalışan insana 0,5'lik su ne yapar, susuzluktan dilimiz dudağımız çatlıyor, vicdan kalmamış, makinelerin başından ayrılmamız da yasak, gece vardiyasında azıcık dertleşebiliyoruz arada, çay molasında konuşuldu bu, bizim gelincik tarlamız da bir dahaki bahara yok, Manves almış orayı da, üst yamacından çevirmeye başlamışlar bile, telefon fabrikası kuracaklarmış, Erice'nin yoksulu sahipsizi bol nasıl olsa, işçi bulmaktan yana sıkıntı çekmiyorlar. Bu gidişle Pırasa Ovası'nda tarla bırakmayacak Manves, gündüz birbirimize seslenemiyo-

ruz bile, kımıldanmamıza izin verilmiyor, yaptığımız iş tehlikeliyse bir sebil koyun yamacımıza madem, "Susayın birazcık, ne olmuş," diyor müdür, performans düşüklüğünden kapıyı gösteriyorlar saniyesinde, usandım mücadele etmekten, makinelerin bakımı benden sorulmasa ilk partide atılacaklar arasındayım ya, bu tempoya kendim dayanamayacağım zaten, başını kurtarınca kaç git uzaklara, dönüp gelmeyi düşünme Ersel, kalan ömrüne yazık olmasın, kendine başka yerde kapı açmaya bak, gönlümden geçeni bilmek istiyorsan.

Tüm üretim hatlarının girişine öneri kutuları konmuştu, kulübe biçiminde, üzerinde mıknatıslı kalem, bölmesinde sincap baskılı kartlar olan, ne çok istek cümlesi yazmıştı o kartlara. – Uygun bulunmamıştır/RET.

MESAİ DIŞI SAATLERDE GİRİŞTEKİ SÜS HAVUZUNU TEMİZLEMEK İSTİYORUZ.

ELİMİZ AĞZIMIZ YANIYOR, NAYLON BARDAKTA ÇAY İÇMEK İSTEMİYORUZ.

AÇIK KAPI TOPLANTILARINDA BU MEVZU DEFALARCA DİLE GETİRİLMİŞTİR, GECE VARDİYASINDA DÖRT ZEYTİN BİR DOMATESLE İŞÇİ ÇALIŞTIRILMAZ.

Cesareti kırık olanlar adına da istek ve önerilerde bulunuyor, vakti yettiğince sıkıntılarını aksettirmeye çabalıyordu, müdürlere mektup yazıyor diye dedikodu bile çıkarmışlardı, gülüşmelere aldırıp da elini çekmemiş, günde beş-altı dilekçe kaleme alıp attığı oluyor kutuya.

Sabah karanlığında fabrikaya girip gece karanlığında dışarı süzüldükleri eski günleri arıyordu insanlar, incitilmenin, kırılmanın da ötesinde kelimelerin yetersiz kaldığı bir durum yaşanıyor.

Verimliliği artırmak için geliştirilen yöntemler hakkında saatlerce konuşabilirdi Nergis. Yaratılan yeni yollar, işçinin işçiyle yarıştırıldığı çadır atölyelerden, işçinin makinelerle yarıştırılıp dövüştürüldüğü üretim arenasına varıp uzanmıştı. Şimdi artık makinelerin önüne yem olarak atılıyorlardı.

KESİM MAKİNELERİ CAM BARDAKTAN DAHA MI AZ TEHLİKELİ. KARTON BARDAĞA DA HAYIR.

KLİMA ODASINDA NAMAZ KILMAK İSTEMİYORUZ. MESCİT SÖZÜ TUTULSUN.

YEMEKHANEYE MANZARA RESMİ ASILMASI İYİ OLUR.

İŞÇİYE HAKSIZ KELİME OYUNU YAPILMASIN.

TADIYLA CAM BARDAK.

Bu arada sanmayın ki bu yokluk çerçevesi içinde dostlar var, süslü kelimeler anlatamaz hayatın gerçeğini ve onun cenderesinde sevdalananların ruh halini.

Nergis, Zeynur'un aşk ve evlilik konusundaki düşüncelerini yazdığı defter yapraklarını, acısı hafiflediğinde Ersel'e iletmek üzere bir kenara kaldırıp Eda'yı gözü gibi koruyacağını söylemek için görüşmeye gitmişti onunla, –annesi çağırır çağırmaz, kimse aralarına girip de hayatlarına karışamazdı– yanlarında durmak istediği sürece kızına sahip çıkacağını bilmesini istiyordu sadece, oğullarından ayırmayacağını belirtmesine gerek yok. İkisi de mevsimlik çadırlarda hasatçı kadınların elinde eteğinde büyümüştü, baba hasretiyle kavrulduklarını günleri unutacak değillerdi, annelerinin hatırına hayatta kalmış çocuklardı onlar, mısır koçanlarının üstüne düşüp uyudukları gecelerde içlerine aynı korku sızıp yerleşmiş, en çok annelerine kötü laf getirmekten korkarlardı Ovaçeş-

me'de. – Eda onlardan da kadersiz çıkmıştı, bir yanı değil, öbür yanı da boş.

Nergis'in babası kim olduğunu bilmedikleri üçüncü karısı ve yüzlerini bile görmedikleri üvey kardeşleriyle yaşıyordu yıllardır, tarihî kalıntılarıyla ünlü bir köyde bekçilik edip arıcılık yapıyordu, daha bir kaşık balını yemek kısmet olmamış.

Benim tanıdığım Nergis, o müdüre layık olduğu cevabı verirdi, patronun gücü yetmiyorsa biz işçiler aramızda para toplayıp sebilimizi kendimiz alalım demedin mi peki, insanın güvencesi kırık olunca her şeye boyun eğiyor, bırakıp gitsen de mücadele devam edecek, işe koşulmadan yaşamak haram bize, daha düzgün şartlara kavuşacağına inanıyorsan söyleyecek bir şey kalmıyor, Erice'den gidersen gözüm gönlüm arar seni, mahzun düşerim ama karışmak haddim değil, ben dönüş yemeğimi ısmarladım sana, biz istesek de o sofraya oturmak kısmet olmayabilir, gençliğimden beri biliyorum bunu, hayat mektuplardaki gibi değil.

Ersel'den geçmişte birbirlerine tutunarak zorluklara karşı durabildiklerini hatırlatan bir mektup daha aldığında, hayallerin de sona erdiği düşme noktasından geri çekilmeye uğraşıyordu Nergis. Yaşanmaz bir ömür verilmişti onlara, bağlılık yemini etseler de boş, işten atıldıkları anda kendi gözlerinde bile kıymetleri kalmıyordu.

Saçından dirseğinden yakalanmaz da başını makinelerin gürültüsünden sıyırabilirse hayatını başka türlü sürdürmeye bakacaktı artık, kararını vermişti.

Gücünü zorlaya zorlaya süpürülme sınırına, o ölümcül noktaya kadar sürüklenmiş, can telaşından çocuklarından ayırmadığı Eda'yla yaşadıklarını Ersel'e yazıp açamamıştı, soluğu öylesi bir bırakıştan kendini koruma-

sına yetiyordu ancak, iki solgun satırı ondan esirgemezdi yoksa.

Ayakaltına itelenen, yüzü gözü çarpılıp da yüreği her şeye, herkese karşı soğuyana kadar iyilik aranarak orta yerde yalnızlaşıyor, acı bir boşanışla ifadesi çöküyordu sonunda, kendini yedirdikçe yedirmeye başlıyordu artık. *Mevlam kimseye kuyunun dibi yok dedirtecek korku yüzü göstermesin.*

Nihayet beklediği kapının açılmasıyla toparlanıp Erice'den gitmişti Nergis, yerini sağlama alıncaya kadar iki oğlunu üvey ablası Çiğdem'e bırakmış, bunun geçici bir ayrılık olacağını düşünürken kavuşmaları uzadıkça uzamış.

Hasret çekmelerine değecek bir hayat kurabilmek için uğraştıysa da umduğunu bulamayıp geri dönmüştü.

Yaşadıklarını yazmaya cesareti olmadığından Ersel onun Yağderesi'nden çıkmak için nasıl bir yola başvurduğunu bilmiyordu daha. Tahmin etmesi zor değildi gerçi ama aklına geldiyse bile kondurmak istememiştir.

Soracak olursa saklamayıp anlatacaktı yüzüne karşı.

Erice'den ayrılmış olması düşmekten kurtulduğu anlamına mı geliyor?

Ersel onu direnmesi için yüreklendirmeye çalıştıkça içi yanıyordu Nergis'in, hapishaneden yazdıklarını okurken düşüncelerine ateş sıçrıyordu ama geri dönüp baktığında çırpınıştan başka bir şey göremiyor. Hak ettikleri paranın ödenmediği ne çok atölyenin kapısında bekleyip elleri boş dönmüşler, uç uca eklesen aylar eder, hesaplamayı yüreği kaldırmıyordu şimdi, iş arayıp bulsalar, yarı senesi dolmadan hak aramaya çıkıyorlardı.

Ersel, babasının yüzünü hayalinde canlandıramıyordu bile, eski bir sendikacıydı, örgüt üyeliğiyle suçlanıp

dört yıl içerde yatmış, çıktıktan sonra bir işte dikiş tutturamamış, yavaş yavaş hayatından, evinden soğuyup kendini şaraba vermişti, annesinin ve üvey amcası Serco'nun anlattıklarından tanıyordu onu, annesi boşanıp Serco'nun büyük abisiyle nikâhlanmıştı, ama babasına olan sevgisi hiç tükenmemiş. Ersel ne zaman bir hakşızlığa karşı çıkacak olsa, annesi, "Zor kullanmaya gelmez, sendikacının oğlu," diyerek gururlanırdı onunla. Yok haliyle boşadığı kocasını tedavi ettirmeye çalışmış, düşkün zamanlarında gizli gizli şarap parası vermişti ona ama bir yaz sonu ortadan kaybolup bir daha da görünmemişti babası. Yıllar sonra Erice'den kilometrelerce uzaktan, bir sahil kasabasından ölüm haberi gelmişti, intihar etmişti babası, bir bahçede harnup ağacına asılı bulunmuş.

Annesinin söylediğine göre suskunluğu ve haksızlığa tahammül edemeyişi ona babasından hatıra kalmıştı.

SAYIN İNSAN KAYNAKLARI,

ÖNDEKİ ARKADAŞLARA İYİ VE SERİ ÜRÜN VERDİĞİMİZ HALDE ÜRETİMDEKİ KAYIPLARDAN İKİ DÖNEMDİR BİZ DE SORUMLU TUTULUYORUZ. PERFORMANSIMIZIN İKRAMİYE ARTI ÖDÜL GETİRMESİNİ BEKLERKEN ATIK MAL-HATALI ÜRÜN CEZASINA ÇARPTIRILDIĞIMIZ BİLDİRİLİYOR. ÜRETİM HIZI ARTTIKÇA KAYIP DA ARTACAKTIR HALİYLE. BUNU BAŞTAN KABUL ETMEK LAZIM. BANDIN AYNI SERİLİKTE AKMASI GEREKİYOR. FAKAT BİZİM GRUBA ARKA BÖLÜMDEN AYNI SERİLİKTE İYİ ÜRÜN GELMİYOR. ARA BÖLÜM OLARAK KAYIPLARDAN SORUMLU TUTULMAMIZI HAKSIZLIK OLARAK GÖRDÜĞÜMÜZDEN BİR MÜRACAATTA BULUNMAYI DÜŞÜNDÜK. BAŞIMIZDA KRONOMETREYLE DENEME YAPILMASINI İSTİYORUZ. SONRAKİ EKİBİ BİZ NASIL MÜŞTERİ OLARAK KABUL EDİP ONLARA HIZLI VE HATASIZ ÜRÜN YETİŞTİRİYORSAK, ARKAMIZDAKİ EKİP DE BİZİ MÜŞTERİ YERİNE KOYUP HIZLI VE İYİ ÜRÜN GÖNDEREREK MEMNUN

ETMELİ. GERİDEKİ EKİBİN HATASINI BİZE YÜKLEYİP ÜCRETLERİMİZDEN KESİNTİ YAPILMAMASI İÇİN ARAMIZDA KONUŞARAK ŞİKÂYETTE BULUNMAYA KARAR VERDİK. AKIŞI HANGİ BÖLÜM AKSATIYORSA CEZANIN O BÖLÜMÜN İŞÇİSİNE KESİLMESİ LAZIM.

SAYGILARIMIZLA.

FIRTINA ÜRETİM GRUBU

Zamanın sırrını kim çözebilmiş, beş yılda dünya yıkılır yeniden kurulur, Erice değişmiş çok mu, onlar için ne fark ederdi ki, her durumda aynı çaresizliği yaşayacaklardı, iş kapısı yüzlerine kapanmazsa, üstlerine kilitlenecek. Zoru da kolayı da düşünerek çıkıp gelmişti Ersel, Yağderesi'nde bir tarihi vardı hiç olmazsa.

Yuvası dağılanın yurdu genişlermiş, biliyordu bunu ama eli kolu bağlı hapis yatarken imkânını bulamamış.

Yüreğine yük olan sıkıntıyı Nergis tartıp anlayabilirdi ancak, iftira kurbanı masum insan da haksızlığa uğradığı yere dönmek istiyordu.

Nergis zaten treni yakalamaya o endişeyle koşmuştu. Ersel'i koruması gerekiyorsa gözyaşı da diner, heyecan da solar, Erice'ye ayak bastığı anda neyin içine çekileceğini görüp düşünmese karşısına dikilmezdi öyle, ilk anda kendini bırakıp ağladıysa da toparlanmıştı çabucak, ümitsiz duygulara kapılmanın yeri de zamanı da değildi, dinleyip dinlemeyeceğine bakmadan uyarmak zorundaydı onu, nasıl tuzağa düştüğünü unutmuştu sanki Ersel, kime hangi gerçeği söyletecekti? Gerçek, Yağderesi'nin dumanıyla savrulup gitmişti çoktan, hak ararken üstüme suç attılar davası! Hesap sormak isteyen yoksu-

lun ömrüne mal olur, kendini temize çıkarmak için uğraşıp duracaktı boşuna.

Yoksulun ayağı kaymış, günü dünyası kararmış. İçeri düşmesiyle gönül haneleri de yıkılıp gitmişti, Serco'yla Zeynur'un lafını bile etmek istemiyordu, gözünü nereye çevirse yüreği kanayacaktı Ersel'in.

Hani bir erkek sana ilk ilgi duymaya başladığında ulaşmak istemek arzulamak gibi duygulardan yola çıkarak ulaşmak ister ki bunu hepimiz biliyoruz. Görür görmez vuruldum diye bir duygu yok yani öyle olduğunu söylese zaten saçma bulurum çünkü bu çağa uygun değil...

İstasyon Çayevi'nde oturup hasret giderdikleri sabah, konuşmaya Eda'dan başlamaları boşuna değildi, aylardır haber alınamıyordu genç kızdan, bir dahaki bahara erişmişler ses yok.

Ersel günler boyunca Nergis'ten gelecek sevinçli bir mektubu bekleyip durmuş.

Açıkçası onu görüp yaşananların aslını öğrenmeden başkasıyla temasa geçmeyi düşünmemişti, herkesten önce konuşmak Nergis'in hakkıydı.

Göz korkusuyla bakışlarını kaçırsa da yüreğinden yakaladı Ersel onu, Eda'nın yarı annesi sayılırdı, susmak isterse de kendi bileceği işti bu, kimseye laf düşmez.

Her şeyi baştan dinlemek istiyorsa anlatacaktı Nergis.

Çayını yudumlarken ellerinin titrediğini fark edip bardağı usulca tabağına bıraktı Ersel. Tren Pırasa Ovası'ndan geçerken gelincik tarlalarını görecekmiş gibi başını cama yasladığını mırıldandı hafifçe, Manves'in altında kalan gençlik anıları içini yakmış. *Gölgide'nin yolu batak sevdiğim, Bademli'yi aş da gel.*

Karşılıklı oturup birbirlerine baktıklarında Ersel'in

gözüne çarpan ilk şey Nergis'in yüzündeki kesik oldu. Kulağının hizasından çenesine doğru ışıyan sedefimsi iz. Dudağının kenarındaki ben, sönüp küçülmüş, yanaklarının çukurunda açan gamzeleri solmuş.

Baharın da onların arkadaşlık takviminde ayrı bir yeri vardı, birbirlerinin aklına düştüklerinde mor kırmızı çiçeklerin acı kokusu incelirdi havada, hayatlarının hikâyesi sadece sabaha değil, bahara da ait olmuş.

Nergis, Ersel'in yüzüne bakıp bir an kaldı öyle, içi yaşlanmış, ruhu ağarmış gibi saç diplerinden sarı beyaz bir ışık süzülüp yansıyordu havaya.

Ne yapsaydı peki, Zeynur'a, "Al kızını ver kocamı," diye mesaj atıp peşlerini kovalayamazdı ya, kendi çocukları hangi toza toprağa belenerek büyüyecekse, Eda da öyle büyüyüp kurtaracaktı başını, küçük oğluna meme verirken onu da az emzirmemişti. Elinde yetişmiş kızcağızı okuldan koparıp ortalığa salacak hali yoktu, vicdanı o kadar kurumamış, iki çanta yerine üç çanta alıp ona da veli yazılmıştı, yeter ki oğulları gibi okumaya istekli olsun, aklına geldikçe içi sızlıyordu hâlâ, nerede internet açıksa gölgesi oraya düşüyordu Eda'nın, Fotokopi Kâmil'den annesine bağlanacak diye yürüdüğü yol, akıttığı gözyaşı arşa ulaşırdı, üç koca yıl yalan sözlerle heveslendirip oyalamıştı kızını Zeynur. *Kışın okula beraber gidin yaz gelince yanıma aldıracağım seni.*

Nergis, Erice'den ayrılırken Eda'yı da götürmek istemişti ama devlet ona değil, uzaktan görüntülü konuşmayla, mesajla annelik yapana hak tanıyordu. O vakte kadar varlığından habersiz oldukları üvey teyzesi Vedanur ortaya çıkıp önlerine durmuş, Eda'yı kolundan çektiği gibi Stüdyo Gökçay'da işe koymuştu, çocuğun aklı-

na ne söyleyip girdilerse iletişimleri tümüyle kopmuştu sonra, kuruya kalmadan çalışıp hayatını kazanacakmış.

Ersel zorlamasa hatırlamak istemeyeceği şeyleri anlatıp duruyordu Nergis. Meydan Lokantası, –"Meydan Yemek Dünyası" olmuştu adı şimdi– Yavşanlı Mesire Yeri –"Dostluk Bahçesi"–, At Pazarı Kahvesi –"Yüz'de 100 Kahve"– derken günün yarısını konuşup dertleşerek geçirdiler.

Doğuştan onlara verilmemiş her şeye bir solukta kavuşacakları ümidi bitip tükenmek bilmiyordu bir türlü.

O mucize beklentisi sönüp gitmiş, o kader çarpıntısı dinmiş miydi peki?

Aradıkları hiçbir şeye kavuşamamanın üzüntüsünü duyabiliyor muydu hâlâ, o eski yara açılıp kanıyor mu?

Nergis, Ersel'e sorma fırsatı vermeden yüzündeki kesiği gösterip elini makineye kaptırmamaya çalışırken başını ters tarafa savurduğunu, bıçağın kulağından çenesine çizip aktığını söyleyiverdi bir anda.

Üç çocuğu yedirip içirmek kolay mıydı öyle? Gülyaz Abla'nın kapısını çalıp, "Hayatımı birleştireceğim iyi bir adam bul bana, geçici olarak," demişti ona, "buralardan bir-iki yıl gitsem ihaneti aşarım." Normal şartlarda bile insan kendine yeni bir yol çizemez.

Gülyaz Abla'nın çağırtıp tanıştırdığı adamla görüşünce içine bir ümit doğmuştu, konuştukça ısınmışlardı birbirlerine, özgür düşünceli bir insana benziyordu, demokrasi âşığı, İnceyurt sahil kavşağında büfe işletiyordu.

Sabahın kokusuyla Ersel'in un beyazına çalan yüzü hafiften renklendiyse de, gözlerinde bir daha bahar açmayacak, güneş hiç parlamayacaktı sanki, öyle solgun bakıyordu Nergis'e.

"Bir günün içinde karar alıp el sıkıştık, Gülyaz Abla beni arka odaya çekip düşüncemi sordu, 'Yakışıklı değil ama tatlı dilli, şakaları hoşuma gitti,' dedim, 'sigortanı da yatıracak, zamanla çocukları da kabul eder, deniz kenarında yaşarlar, severler orayı,' dedi, sinirim bozuldu gülmeye başladım, bir heyecan sardı adamla beni..."

Güneş yükselirken Nergis, Ersel'i üvey ablası Çiğdem'le tuttukları eve buyur etti, Çiğdem'in üvey kaynanası bir süredir yanlarında kalıyordu ama gidecekti üçdört güne, –Erice'de herkes herkesin üveyidir– kendine bir düzen kurana kadar başlarının üstünde yeri vardı – bir mahalleye girseniz silme akraba, hepsi üvey.

Nergis, kendisinin yaptığı gibi bir süre gidip kafasındaki kaydı silebileceğini söyledi ona, "Yine gelmek istersen Erice senin."

Ersel, Nergis'in yıllar yılı tekrarlayıp durduğu o sözü anımsayıp iç geçirdi, "Fakirin sermayesi de zaman olsun demişler, gecesini gündüzüne katıp hayatını çevirsin." Beraber çalışmadıkları bir taşocağı kalmıştı herhalde, kardeşten ileriydiler birbirleri için, kesinlikle öyleydi ama kimseye sıkıntı vermek istemiyordu Ersel. Yağderesi'ne yakın bir köyde kendine kalacak yer, küçük de bir iş ayarlamıştı, Sepetçi'de bir hayvan çiftliğinde ayak işlerine bakacaktı şimdilik.

Nergis için Ersel'in Erice'ye dönme nedeni sır değildi elbette.

Lafı dolaştırıp dursa da kaçacak yeri kalmamıştı artık, dertleri hafifleten sabah ışığı uçup gitmiş, baharın kokusu ağırlaşıp solunmaz olmuş. Gölgeli bir bakışla arkadaşının yüzünü yoklayıp başını önüne yıktı sonunda.

Yağderesi işçisinin yakından tanıyıp bildiği Himo Ersel, kimliğinde yazan adıyla Himalaya Ersel, üvey kızı Eda'yı arıyordu.

Sepetçi'ye ulaşmak için, Meydan Yemek Dünyası'nın önünden minibüsle yarım saat gidip üstüne bir on dakika daha yürümesi gerekecekti, hava bulutlanmıştı birden, nasıl olsa sık sık görüşeceklerdi artık, birbirlerine anlatacakları çok hikâye birikmiş, yaşadıkları film değil ki sonu gelsin.

Yağmura yakalanmadan varıp yerleşmeliydi yerine, izini sürüp bulacaktı kızını Ersel, beş yıl boyunca sesi kulağında yankılanmıştı Eda'nın, boynuna atılıp Himal deyişini unutamamıştı hiç, Nergis'ten gelecek iyi haberi bekleyip durmuş.

Nergis, Erice'ye döndükten sonra neler yaşadığını anlatıp da Ersel'e üzüntü vermek istemiyordu, kâğıt fabrikasından atılmasının ardından seralarda, pazarlarda sürünmüştü bir yıl kadar, küçük oğlu Celil'in öğretmeni Erice Drama Merkezi'nde işe girmesine önayak olmuş, yufkacının karısı güzel Selime'yle yemek pişirip çay, kahve servisi yapmışlardı birlikte, Selime de onun gibi okuyup yazmaya meraklıydı, ondan heveslenip *blog* açmıştı kendine, birbirlerinin yazdıklarını okuyup konuşuyorlardı, çocukları izlemek hoşlarına gidiyordu, mutluydu orada ama zarar ettikleri için Drama Merkezi'ni kapatmak zorunda kalmışlardı. *Erice Postası*'nda yarım günlük iş bulmuştu sonradan, gazete sahibinin ona sempatisi oluşunca da tutunup tam güne geçmiş. Veysi Bey, reklam bulma konusunda cesaretlendirmişti onu, Halk Eğitim'in açtığı meslek edindirme kurslarına kaydolmasını sağlamıştı, özel bir bakımevinde çalışıyordu şimdi, *Erice Postası*'na reklam almak için işletme sahipleriyle görüşmeler yapmaya devam ediyordu o arada, on beş günde bir de gazetede köşe yazıyordu artık, misafir kalem olarak. "Gönül Penceresi". Olaylara başka türlü yaklaşmaya çalışıyordu yazılarında.

Ersel şaşırmadı buna hiç, çocukluğundan beri güzel sanatlara meraklıydı Nergis zaten, tiyatroya ilgisi hiçbir zaman sönmemişti, işçiler arasında yazıp konuşmasıyla, hak arayıp sormasıyla isim yapmış. Çay molalarında ezberden şiirler okur, sevdiklerine aşk mesajı atacakların kulağına cümleler fısıldar, soluk alıp dinleneceği beş dakikasını âşıklara dertlilere bağışlar, su serper gibi eli havada güler konuşurdu öyle, kimse onunla güzel söz yarıştırmaya kalkmazdı.

Annesinin Erice Halk Kütüphanesi'nde temizlikçi olarak çalıştığı yıllarda edindiği bir hevesti bu, kitaba, dergiye düşkün olduğunu bilenler ellerine geçen her yazılı şeyi ona getirirlerdi. Ne yazık ki Nergis'in bu mutlu zamanı, annesinin aylığını ödeyen Nazik Hanım'ın ölümüne kadar sürebilmişti, annesi konağa gittiğinde onu da yanında götürür, Nazik Hanım, Nergis'le özel olarak ilgilenir, kitaplar oyuncaklar hediye ederdi, ölümünden sonra aile miras kavgasıyla bölünüp dağılınca kütüphane uzun yıllar kapalı kalmış.

Nazik Hanım'ın sözü vardı annesine, Nergis'i okutacaktı ama o şans bir sabah yaşlı kadının soluğunun çekilmesiyle uçup gitmiş.

Nergis merak edeceğini düşünerek kendi köşe yazısının olduğu iki gazete, çeşitli zamanlara ait yirmi kadar fotoğraf, gittikleri zaman Zeynur'un eski hırkasının cebinde bulup sakladığı defter yapraklarını da getirmişti yanında, "Sana teslim etmiş olayım da, ne yaparsın bilemem artık." Ersel, yelkenli kayık biçiminde katlanmış kâğıtları açacakmış gibi elinde evirip çevirip sıkıntılı bir soluklanışla ceketinin içcebine sokuşturdu, fotoğraflara hızlıca bakıp gazeteye uzandı. Tüm bu reklamları Nergis bulmuyordu herhalde, ilandan okunacak pek bir şey yok gibi görünüyordu, bütün bir sayfayı kaplayan Sanat Beton reklamını görüp usulca soluğunu boşalttı, ses etme-

den çevirdi sayfayı, "Alçının sanatla, çimentonun doğayla buluştuğu dekorasyon adresi."

Nazik Hanım gibi paşa sülalesinden gelmiyordu Veysi Bey ama o da hayırsever bir insandı, Sanat Beton firmasının ortağıydı, ayrıca da Akın Ziraat'in, Et Deryası'nın, Merhaba Müzikhol'ün, Eldegül Düğün Salonları ve Bahçeleri'nin de sahibiydiler ailece. Sünnetlerde, düğünlerde saatlik iş buluyordu Gülyaz Abla ona, Veysi Bey'in kızıyla tanışması da öyle bir kına gecesinde olmuştu, kimse kısmetinin nerede ne zaman açılacağını görüp bilemiyor.

Veysi Bey insanlara güzel şeyler aşılamak için uğraşan iyi bir insandı. Ersel'in tanımasını isterdi onu, *Erice Postası*'nın baş sayfasında yazıları çıkıyor.

"Ben Serco'yla fotoğraflarımızı sobada yaktım, kendi gitmiş, hayalini ne yapacağım," dedi Nergis, "dumanını savurdum havaya."

Zeynur'la el ele tutuşup uçurumdan atlamışlar gibi sesleri solukları kesilmişti ikisinin.

Bir daha ne onları görene rastlamış ne yerlerini bilen birini duymuş.

Hava çarpmıştı Ersel'i, derinden iç geçirip kesik kesik soluyor, gözlerini kıssa olmuyor, açsa başı dönüyordu.

Eda'nın fotoğrafı olup olmadığına bakmıştı sadece, yoktu ne yazık ki, çoğu fabrikalarda yemek arasında, çay molasında, paydoslarda toplu çekilmiş.

Zeynur ona göz koyduğunda ilişkiye girmekten kaçmıştı bir vakit, hem yaşça ondan küçüktü biraz hem de çocuklu bir kadınla beraberlik yaşamanın zorluğu gözünü korkutmuştu. Eda'nın babası adam vurmaktan içeri düşmüş, içerde de koğuş arkadaşını öldürmüştü. Eda karnında dört buçuk aylıkken kocasının ailesinden kaçıp

Erice'ye gelmişti Zeynur. Bir arada olmaya başladıklarında Eda yaşına yeni basmıştı daha. Ovada, tarla işinde çalışırken tanımışlardı birbirlerini, Zeynur'un Eda'dan büyük bir oğlu olduğunu, onu kocasının ailesine bıraktığını sonra öğrenmişti Ersel.

Kışa girerken aynı fabrikada iş bulmuşlardı, Eda'ya göre vardiyalarını ayarlayabilmek için epeyce dil dökmeleri gerekmiş.

Eda'nın varlığını uzun süre içi kaldırmamış, gözleri yüzüne bakmayı, elleri saçını okşamayı reddetmişti. Ta ki, ateş içinde boğulurcasına öksürdüğü o geceye kadar. Fabrikadan öyle yorgun dönmüştü ki Eda öksürdükçe uyku onu dibe çekiyor, kızcağızın gittikçe boğulan sesiyle rüyadan uyanıp hayallere sürükleniyordu, birdenbire Eda'nın ölebileceği korkusuyla yatağından sıçrayıp bağrına basmıştı onu. Bir daha da canından ayırmayıp kendinden bilmiş.

Nergis, ağırlaşan havaya dayanamayıp şen bir kahkahayla saçlarına düşen beyazlardan söz ederek konuyu değiştirmeye çalıştıysa da Ersel'in şaka kaldıracak durumda olmadığını görüp toparlanmış.

Eda, annesinin arkasından ne kadar ağladıysa Ersel'in arkasından da o kadar ağlamıştı, gerçek babası olmadığını biliyordu, sır değildi bu, üvey babasının, "Rüyama girip de kızım oldun," diyerek saçlarını okşayıp sevişini özlüyordu, Himal'le kuşlar gibi cıvıldaşıp oynaşmaları gözünün önünden gitmiyor, "Aşkım, aşkım, aşkım." Babasından göremediği sevgiyi Ersel'den görmüştü ama kalbi sevinçle çarparken kanatları kırılıp göğsü deşilmişti çocuğun.

Benim Erice'm

Erice'de yaşamak güzeldi eskiden, hoş kokulu, yumuşak toprağına yağmur gibi insan yağmadan önce gece-

leri evlerde toplanılıp çay sefası yapılır, sabahları güle söyleşe tarlaya, fabrikaya yürünürdü. Erice, Erice'ye sığmaz olup taştı sonradan, gelenler ayaklarını sürüdüğü için arkası da kesilmiyor. Kadınlar olarak biz bu sele hazırlıksız yakalandık. İşe gitmek için asfaltta minibüs beklerken kamyonetlerden, arabalardan bakışlar uzuyor. Pazara ayakkabı, parça kumaş getirip döken satıcıların kornalarına maruz kalınıyor. Alışveriş sırasında gülerek elle taciz ettiklerini de bilmeyen yok, sataşmalar yüzünden psikolojimiz bozulmuş durumda, halihazırda yardımımıza koşacak bir psikiyatrist de bulunmuyor, çalışıp kendi parasını yiyen kadınlar olmamız erkekleri utanılacak hareketlere sürükledi, beraberliği bitmiş yalnız kadınlar serbestçe dolaştıkları huzurlu günlerini özlüyor, gece bir uçtan bir uca yürüsek arkamızdan ıslık çalan olmazdı, tek başımıza sokağa çıkıp yolumuza gidemeyeceksek yaşadığımız hayatın bir kıymeti kalmaz, ümitsizliğimizi aşmak için hepimiz adına sorup hatırlatmak istiyorum.

Kadınlar için şirin bir ilçe değil miydin sen?

Benim Erice'm.

Ayrılırken Nergis ona Gülyaz Abla'yı arayabileceğini söyleyip telefon numarasını yazdırdı, uzun yıllar iş takipçiliği yaptığı için –Erice'de herkes Gülyaz Nikâhı'nın ne olduğunu bilirdi– gizli saklı şeyler ilk onun kulağına okunurdu. Eda'nın üvey teyzesi Vedanur'a ulaşmak isterse Gülyaz Abla'ya bir telefon etmesi yeterli olur.

Birçok şey, bıraktığından farklıydı ama değişmeyen şeyler de yok değildi, kendinden örnek verecek olursa Nergis bildiği Nergis'ti hâlâ, eskiden hayatını nasıl çeviriyorsa yine öyle çeviriyor: "Elim daralınca Gülyaz'a, fikrim daralınca Hürcan Abla'ya koşuyorum, çarşıda dolaştığımızın haberini almışlardır bile, kuş uçmuştur onlara şimdi."

Hürcan Abla'nın da ağı geniş sayılırdı epeyce, onu da

yoklamakta fayda vardı, isterse çiftliğe yerleştikten sonra birlikte ziyaretine gidebilirlerdi. Güzel Selime sayesinde tanışmıştı onunla, edebiyat öğretmenliğinden emekli olduğunu söylüyordu ama doğru muydu bilinmez. – Erice' de kimse kimsenin aslını geçmişini araştırıp soruşturmaz, hoş görülmez bu.

Bakımevinde vardiyalı çalışıyordu Nergis, o da gidip uyumalıydı biraz. Sağdan soldan bir daha soruşturacaktı Eda'yı, uzaklarda deniyordu ama bilinmez.

Gazete yazısını teslim etmesine az günü kalmıştı, kâğıdı önüne koyup kalemi eline almalıydı artık, kafada gezdirmekle olmuyor.

Ersel'in aklında Nergis'e başka şeyler sormak vardı aslında ama üzüleceğini düşünerek sonraki bir zamana erteledi, Serco'nun giderken akordeonunu götürüp götürmediğini merak ediyordu en çok, bıraktıysa eğer kendince bir işaret sayacaktı bunu.

Hiçbirimiz toprağa burada düşmüş tohum değiliz ama yeşerdiğimiz yer burası. Havasını kendimize hava yapmakta gecikmemişiz, ağacından meyvesini derlemişiz. Hayatlarınızı sarın geriye, çocukluğunuzu bulursunuz da, Erice'nin sizi bugüne getiren tabiat harikası doğasını bulamazsınız. Kaybettiklerimizi sayıp dökmek marifet değil, kalanı elden çıkarmayıp korumacı olmaya bakalım. Çoluk çocuk büyük küçük herkesin hayali, geleceği biz kadınlara emanettir.

Bohçasını kiraz ağacının altında açanla, betona serip yayan bir olur mu? Kadınların adak yeri, dilek pınarı Üç Oluk kuruduktan sonra dünya dönse bize ne, dönmese ne?

Konuyu yazıya başladığım yerden farklı tarafa çekip terbiyesizlik etmek istemiyorum ama bir önceki ya-

zımı okuyanlar kiraz ağacıyla ilgili Face'ten istekte bulunmuşlar.

Kiraz çiçeklerinin uçuşup her yeri kar beyazına boyamasının tarifi mümkün değildir, meyvesinin tadına doyum olmaz, hayatta göreceğiniz en güzel küpedir kulağa, takanı saf temiz öpücüğe davet eder, kirazdan daha sevimli bir meyve biliyorsanız söyleyin, beni sınamak için, "Erice'de üveylikten daha çok ne vardı," diye soranlar olmuş, cevabım kiraz ağacıdır, onları da söküp yerlerine ceviz ağacı dikmeye başladılar. Kendini getiren yazıdaki yayladaki ağacını otunu da taşımak istiyor ilçeye, o duyguları yaşadığım için kınamak haddim değil.

Hoş geldiniz sefa getirdiniz, bir diyeceğim var sizlere.

Bir yerin göçmen yurdu olması ayrı şey, göçmen bölgesi olarak ilan edilip felakete davetiye çıkarılması ayrı şey. Şirin ilçemizin ağacını tanıyıp sevin beni okuyorsanız, kirazın kalbini kırana ceviz de yâr olmaz, yollarında yine o güzel cıvıl cıvıl neşemizi, ilk sevdalarımızın mahcubiyetini bulabilecek miyiz?

Benim Erice'm.

Durumu ne kadar çabuk görüp kavrayabilirse, o kadar az üzüntü çekecekti Ersel, arkasında bıraktığı insanların çoğunu hayat bir tarafa savurmuş. Doğruyu söylemek gerekirse Nergis de kendini daha yeni yeni buluyordu, Erice'ye döndükten sonra aylarca işsiz dolaşmıştı, Gülyaz Abla'nın kedilerine bakma karşılığında evinin bir odasına yerleşip karın tokluğuna idare etmişlerdi bir zaman, üç-dört atölye gezip kâğıt fabrikasına girmişti en son olarak, orada da tacizci bir ustayla uğraşmak zorunda kalmıştı. Ortam fazlasıyla gürültülüydü zaten, kulaklık takmaları gerekiyordu, kaza riski yüksekti, çelik koruma ayakkabısıyla makinenin başında on iki saat kâğıt bağladıkları oluyordu, üstüne bir de ustanın açık saçık

şakaları, bağırması, küfrü. Kafasına bir şey takanın elini kolunu bıçak kesip atıyordu, başını çevirip yürüyecek kadar insanlıktan çıkmıştı adam. Yanına verdikleri acemi elemanı, "Yapamıyorsun!" diyerek ağlatmasına katlanamayıp onunla tartıştığı için tehlikeli bir makinede çalışmaya zorlamıştı Nergis'i, zavallı kızı koruyacağım derken eli uçuyordu az daha, sol kolunu da bıçak sıyırmış. – Kızcağız kâğıdı bağladıkça kopuyor, bağladıkça kopuyor, makine tırnak bozmuş rulman dağıtmış, on kere bağlasa yine kopacak, acemi diye sözü geçmiyor.

Üç vardiya çalışıyordu fabrika, üretim şefleri, paletkoli sayısını artırıp sürekli hedef yükselterek iş yetiştirmeye zorluyorlardı işçiyi. Tempoya dayanamayıp çıkışını istemek üzereyken beklenmedik biçimde direniş patlak vermişti.

TUVALET İZNİNİN TOPLAMDA ON BEŞ DAKİKA OLMASINA İTİRAZIMIZ DİKKATE ALINMIYOR. RAHATLAMAMIZA YETECEK BİR SÜRE DEĞİL BU. GÜNLÜK İHTİYACIMIZI GÖREMİYORUZ.

KART BASARAK LAVABOYA GİRİP ÇIKAN BANT İŞÇİSİ DAHA NE KADAR HAKSIZLIĞA UĞRAYACAK? GÜNLÜK ON BEŞ DAKİKA İZİN SÜRESİNİ AŞIP ÜÇ DAKİKA FAZLADAN İHTİYAÇ GİDERDİĞİMİZ İÇİN PERFORMANS KARNEMİZE EKSİ PUAN YAZILIYOR. ÜCRETLERDEN TUVALET KESİNTİSİ YAPILMASI İNSANLIĞA SIĞMAZ.

İHTİYAÇ GİDERECEĞİMİZ ZAMAN YERİMİZİ KİME DEVREDECEĞİZ. JOKER OLACAK BİR KİŞİ BİLE KALMADI. FABRİKADAKİ GEZİCİ İŞÇİLERİN NEREYE KAYBOLDUĞUNU SORUP CEVAP ALAMIYORUZ. ÜRETİM BÖLÜMLERİNDE DOLAŞAN İŞÇİ OLMASI ŞART. BİZ BANT SİSTEMİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR AKIŞI BOZMADAN TUVALETE. SU İÇMEYE GİDEMEYİZ YOKSA. ÇARESİNİ SÖYLEYİN O VAKİT. ÇÖZÜM ÖNERİNİZ NEDİR. ERKEK İŞÇİLER OLARAK ALTIMIZA BEZ BAĞLAYIP KADINLIĞA GEÇİŞ Mİ YAPACAĞIZ?

Kesimhanede başlayan bir tartışmanın çay molasında yumruklaşmaya dönüşmesiyle işçiler fabrika içinde yürüyüşe geçmişti. Açık kapı toplantılarında Nergis gibi sözcülük yapan genç bir erkek işçi, vardiya sonrası mesaiye kalmak istemeyen nişanlısına arka çıktığı için uzaktan akrabası olan üretim şefiyle tartışmaya başlamıştı. Öfkeye kapılan şef, nişanlısı kızın önünde genç işçinin kulağını çekmiş, küfür edip tokatlamıştı. Yürüyüşün ardından küfür ve tokatlamaya karşı direnişe devam edip oturma eylemi yapanları topluca işten atmışlar. Nergis de atılan işçiler arasındaydı. Kendi istekleriyle işten ayrılıyorlarmış gibi önlerine çıkış belgesi koyup imza almak istemişlerdi. Nişanlı çiftten erkeği kapıya koyup kızı içeride tutmuşlar.

SAYIN İNSAN KAYNAKLARI,

ALTI AY ÖNCE MUTFAKTA ÇALIŞMAYA BAŞLAYARAK İŞE GİRİŞ YAPTIM, BİR ŞİKÂYETİM OLMADIĞI HALDE NİŞANLIMIN AKRABASI DİYE BİLDİĞİM ÜRETİM ŞEFİ ATAGÜN USTA ÇALIŞKANLIĞIMA BAKIP, "SENİ GÖZÜM TUTTU, MİM KOYDUM, ÜRETİM BÖLÜMÜNE ALACAĞIM," DİYEREK DEVAMLI BENİ YOKLADIĞINDAN MUTFAKTAN SOĞUYUP ÜRETİME GEÇMEYE HEVES ETTİM, KENDİSİYLE NİŞANLIM HAKKINDA KONUŞTUĞUM BİR SIRADA MAKİNE EĞİTİMİNE GİDECEĞİMDEN BAHSETTİ, BENİ OTURTTUĞU MAKİNEDE DAHA ÖNCE İKİ DEFA KANLI KAZA OLMUŞ, BİR KIZIN KOLU KOPMUŞ, HÂLÂ DA MAHKEMELİKLER, NİŞANLIM FABRİKADAN ATILINCA BENİM DE İŞTEN ÇIKMAMI İSTEDİ, KABUL ETMEDİĞİM İÇİN NİŞANIMIZ BOZULDU, BUNU ATAGÜN USTA'YA SÖYLEDİĞİMDE, ELİMİ YAKALAYIP KULAĞIMA, "BEN SANA TALİBİM," DEDİ, RAHATSIZ OLUP MUTFAKTAKİ İŞİME GERİ DÖNMEK İSTEDİM, "SENİN İÇİN O YOL KAPANDI ARTIK, ÜRETİMDE BENİM EMRİMDESİN," DEYİP TERSLEYEREK GERİ ÇEVİRDİ. SİZDEN YERİMİ DEĞİŞTİRMENİZİ, O FIRSAT KAÇMADIYSA

BENİ MUTFAĞA GERİ GÖNDERMENİZİ İSTİYORUM. GÜNDÜZDEN İŞİMİ BİTİRİP VARDİYAYA KALMIYORDUM EN AZINDAN. GECE KORKUM YOKTU ORDAYKEN. "KIZ APTAL BU ÇAĞDA NE GECE KORKUSUYMUŞ. ELİM NE GÜNE DURUYOR. UZANIR TUTARSIN." DEDİ. BENİ KLİMA ODASINA ÇEKERSE KURTULMA İMKÂNIM YOK. FABRİKADA HEM ÜRETİM ŞEFİ HEM İMAM OLDUĞUNDAN ÜSTE ÇIKAR. VARDİYADAN SONRA GECE MESAİSİNE YAZMAMASI İÇİN YARDIMCI OLMASINI SÖYLÜYORUM. "İSTEDİĞİMİ VERİRSEN HAY HAY. SEN BANA YARDIMCI OLACAK MISIN?" DİYE SORUYOR. BUGÜN DE AYNI OLAY TEKRARLANDI. AĞZIMI AÇIP CEVAP VEREMEDİM. İŞÇİNİN ÖNÜNE DURUP CUMA NAMAZI KILDIRIYOR. SONRA YANIMA GELİP TELEFONUNDAN MÜSTEHCEN VİDEOLAR İZLETTİRMEK İSTİYOR. KIBLESİ DUASI BENMİŞİM. MORALİM BOZUK OLDUĞU İÇİN YORUMSUZ.

Minibüs yoluna çıkmak üzere Şelale Çay Bahçesi'nden ayrıldıklarında –nedense eski adıyla kalmıştı orası– Nergis'in oğulları Cesur'la Celil'den hiç söz etmediklerini düşünüp sorma ihtiyacı duydu Ersel. "Büyüğü okulu bıraktı, çarşıda dikiliyor, görsen tanıyamazsın, boylandı çok," dedi Nergis, "küçüğümüz çok duygusal, bana çekmiş, okumayı yazmayı seviyor, dersleri iyi, kendini kurtaracak o." Veysi Bey iş veriyordu ikisine de, Eldegül Düğün Salonu'nda sandalye dizip topluyordu Cesur, hafta sonları küçük oğlu Celil de yardım ediyordu abisine, okul zamanı geceleri de gittiği oluyordu bazen, harçlıklarını çıkarıyorlardı hiç değilse.

Üvey babaları Serco'dan da ilgi görmemişler, öz babalarından da sevgi şefkat.

"Çocuklar aralarında konuşuyormuş bunu," diyerek anlatmaya devam etti Nergis, "Eda benim oğlanlara, 'Öz babanız sakın gelmesin, gelirse beni sizi sevdiği gibi sevmez diye korkuyorum,' diyormuş, benimkiler de ona,

'Biz de annemin bir adam bulup gitmesinden korkuyoruz, yine ayrılırsak,' diyorlarmış."

Soluklanma bahanesiyle yavaşlayıp sustu bir süre, büyük oğlu Cesur, Eda yüzünden bir yaralama olayına karışmış, üç ay ıslahhanede kalmıştı. Bunu Ersel'den gizlese mi bilemiyordu, nasıl olsa birileri kulağına fısıldayacaktı, başkasından duyarsa gönül koyardı kesinlikle.

"İki erkek çocuğa annelik etmek kolay değil, toprağa gömülecek yaşta olsam gömüleyim de, Cesur'la aramız on beş yaş."

Ersel dikkatini verip dinlemeye çalışıyordu ama bakışları dağılmaya başlamıştı artık, hava yanık kokuyordu sanki, yakınlarda bir yerde otlar tutuşmuş gibi içine bir sızı düşmüş. Nergis oğullarının babasının memleketine döndüğünü, borçlarını ödemek için bir taşocağında şoförlük yaptığını duyduklarını söylüyor, yaşadığı sefil hayatı anlatıyordu ona. Çocuklar babalarını görmeyeli sekiz yılı geçmiş. En son pazara kavun, karpuz taşıdığı eski kamyoneti sattığı gün gitmişlerdi yanına, bir gofret parasını oğullarına çok görmüştü. Cesur dayanamayıp, "Yüzümüz anneme benziyor diye bizi sevmiyorsun," dediği için ikisini de dövmüş, kapıyı çocukların üstüne kilitleyip kahvede okeye oturmuştu.

Ersel'in kafası kızıyla meşguldü, Eda'yı aramaya nereden başlayacağını düşünüyordu, yine de o kötü geceyi tüm duygusuyla hatırlayıp sarsıldı, Nergis'in Serco'yla yaşamaya başladığı sıralardaydı, Nergis'le birlikte eski kocasının kapısına dayanıp Cesur'la Celil'i adamın elinden kurtarmaya çalıştıkları gece, Cesur, "Burası ümitsizlik kokuyor, bırakmayın bizi, götürün," demişti. Garip bir çocuktu Cesur, büyük insanlar gibi konuşurdu, hapishanede bile aklına geliyordu söylediği kimi şeyler, katlandıkları hayat şartları, boyun eğdikleri durumlar yüzünden çocuk yaşta tecrübe sahibi insanlar gibi laf

söyler olmuştu. Eda hakkında konuşabileceğini düşündü Ersel, Cesur'la.

Nergis, onun aklından geçeni hissetmiş gibi, "Asıl benim oğlanları deşebilsek, kızı sürekli takipteydiler," dedi, "Eda'nın nerede olduğundan haberleri vardır kesin ama ikisi de bıçak gibidir, söylemezler."

Eda'yla koyun koyuna büyümüşlerdi, kız kardeşlerini koruyacaklardı elbette. Eda'nın sonradan ortaya çıkan üvey teyzesi Vedanur'un ağzından, Cesur'un Eda için yanıp tutuştuğu, kızcağızı sahipsiz sanıp tehditle küfürle ona aşk ayarı çektiği, sokakta okulda soluk aldırmayıp taciz ettiği dedikodusu yayılmıştı Erice'ye.

Ersel, Nergis'in Stüdyo Gökçay'ın önünden geçip vitrinine bakma teklifini reddetmişti ama Sepetçi minibüsünü beklerken Eda'nın fotoğrafını görme isteği uyandı içinde. Gökçay'ı ortaokul yıllarından beri tanırdı, herkesin arkasından dil parlatan, gözleri içe batık, ıslak ağızlı bir oğlandı, sonra da değişmemişti pek, motosikletiyle çenesinden tükürüğünü akıtarak fabrika fabrika dolaşırdı, teknik eleman olduğunu söylüyordu soranlara, Fumoten'e de gidip gelirdi sık sık, küçük patron Vedat'ın ava âleme yürüdüğünde fotoğrafçı olarak onu yanında götürdüğü söyleniyordu, spora eğlenceye düşkündü Vedat Bey, otomobil tutkusu vardı, hız yapmayı seviyordu, bazı özel yarışlara katılıp başarı kazanmaya başlamıştı bile, Erice'ye çok kupa getireceği kesindi, Gökçay yarış esnasında da fotoğraflamıştı onu, ama Vedat'ı stüdyosunun vitrininde sergilemeye cesaret edemezdi kolayından. Ara sokaklarda küçük bir yerdeydi eskiden, cadde üstüne çıkmıştı.

Gökçay'ın adını duyunca Ersel'in rengi uçmuş, içi sızlamıştı, ağırlaşmış soluğunu boşaltıp öylece bakakaldı Eda'nın vitrindeki fotoğrafına. Zayıf bir kökten tellenmiş çok açışlı mayıs papatyaları gibi narin. Işıl ışıldı göz-

leri, bakışlarında belli belirsiz bir hüzün okunuyordu, annesine gülümsemiş olmalıydı öyle, boynunu sitem eder gibi hafifçe yana bükmüş.

Daha da bilinmedik bir şey söylemek istiyormuş gibi anlatılması güç bir ifade esiyordu yüzünde, bir an ürperdiğini hissetti Ersel, saçları boynundaki yaprak biçimindeki doğum lekesinin yarısını kapatmış. Acısı soğumuş her şeyin duygusu canlanıp yüreğini saracakmış gibi korkuyla başını çevirdi.

Baharın sarı devresiydi yine böyle, yaza dönüleceği vakitler. Böreklik papatyalar açmış, katırtırnakları, körekler patlamıştı. Sarı kokuyordu her taraf, sarı tütüyordu, dağdan taştan acı koku fışkırıyordu, işçinin kanı tutuşmuş ama bir ot toplamalık izin kullanma hakları yok. Cumartesi tam gün çalışmaktan, gece mesaisinden yılıp usanmışlardı artık, altı aylık paraları içeride, kurtarırız diye esir olmuşlar.

Nergis'le Ersel birlikte idare katına çıkıp, "Biz ne yapalım şimdi?" diye sormaya karar vermişlerdi. "Gönlünüz bilir, ne yaparsanız yapın," demişti müdür onlara.

Fabrikaya Zeynur'un, müdürlerden biriyle düşüp kalktığı dedikodusu yayılmıştı o sıra. Nergis, Ersel'in kulağına laf gitmesinden korkup Zeynur'a işten ayrılıp bir süre evde oturmasını, iş çevresinden uzak durmasını öğütlemiş, bilmeden nikâhsız kocası Serco'yla ikisinin ilişkisine zemin hazırlamıştı böylece. Kimseye kuruş verilmezken Zeynur'a içerideki parasının tamamı ödenmişti giderken.

Yaşananları geri sarıp düşününce, fabrikada küçük bir hissesi olduğu söylenen, işçi kadınlar arasında adı Takipçi'ye çıkmış hovarda müdürle işi bıraktıktan sonra da birlikte olmaya devam ettiği anlaşılıyordu.

Fabrikada çıt çıkarmadan gizli bir şekilde sendikalaşmaya karar verip minibüste durakta işçilerle tek tek konuşarak üye kaydetmeye başlamışlardı. Ne var ki geceden sabaha kimlerin sendikaya üye olduğu Takipçi'nin kulağına fısıldanıyor, vardiya müdürleri devreye girip tehditle, vaatle istifa baskısı kuruyordu işçinin üstünde.

Başka şehirlerde yeni fabrikalar açacak kadar imkân sahibiydiler ama çalışanların parasını vermeye gelince, krizi atlatmaktan söz ediyorlardı. Aşılacaktı bu darboğaz elbette, yabancı ortak sözünde durmadığı için ödeme zorluğuna düşmüşlerdi. Kolay olmadıysa da yeterli üye sayısına ulaşıp yetki alma aşamasına gelmişlerdi ama patronlar sendikayı tanıyacakmış gibi görünmüyordu. İşçilerin Ersel'i temsilci seçtiğinin duyulmasıyla dikimhaneden beş işçiyle beraber kendini kapıda bulmuştu Ersel. İşçinin parası ödenene kadar bir adım öteye kımıldamayacaklarına yemin içmişler.

Aynı saatlerde duvar duvara bitişik çalıştıkları fren fabrikasında olaylar patlak vermiş, fren işçisi yola dökülüp direniş ateşi yakmıştı dışarıda. Fabrikadan atılan on beş işçinin işe geri alınmasını istiyordu onlar da.

Fren işçisinden cesaret kazanıp bir teneke odun da onlar tutuşturmuş, alevlerin neşesiyle fabrikanın kapısında halka olup çökmüşlerdi yere.

Polis yürüyüşe geçen fren işçisini durdurup önüne kattığı bir grup işçiyle fabrikanın içine girmiş, dışarıda direnmeye devam eden işçiler ateşi kuvvetlendirip, "İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!" diye haykırmaya başlamışlardı. Fren işçilerine, ana fabrikadaki işçilerden destek gelmezse şanslarının olmadığı, direnişlerinin kırılacağı söylense de alevi yükseltmişler. – Ana fabrika Belmot, Yağderesi'nden 30 km uzakta, kent merkezine yakın bir vadinin ağzındaydı, binaların olduğu vadiye inen dolambaçlı yola Belmot bayırı deniyordu.

Direniş, Belmot'a çalışan koltuk kılıfı fabrikasına sıçramıştı sonra, fabrikadan çıkmadan iki-üç gün çalışıp çaput yığınları üstünde uyuyan çoğu kadın Koldün işçileri –Koltuk Dünyası– sallanarak caddeye sürüklenmişti. Fren fabrikasında çalışmaya devam eden erkek işçileri protesto etmek için direniş alanına gerdikleri çamaşır ipine etekler, allı morlu şalvarlar asmışlardı. – "Size kadın diyeceğiz bundan sonra."

Yemişlik'ten, Destan Evler'den, Kurşundere Sitesi' nden insanlar minibüslerle, traktörlerle, yürüyerek Yağderesi'ne akıp direniş bölgesinde toplanıyorlardı.

Serco geceleri geç vakitler Ersel'in yanına uğrayıp sigara tütün bırakmıştı ona, aksatmamıştı hiç, gündüz gelmeyi yüzü tutmuyordu demek ki. Zeynur'sa ayak basıp ortalarda görünmemişti hiç.

İşçilerin direnişçilere karışmasını engellemek için servis araçları kiralamışlardı hemen, minibüsler, fabrikanın içine girip üretim kapısında bekliyordu vardiya değişimini, servis aracının camından direnişçilere bakmak bile sözlü olarak yasaklanmıştı, el sallayan iki kişi soruşturmaya uğrayıp tehdit edilmiş.

Nergis içerideki işçilerin direnişe katılmaları için kapı kapı dolaşıyordu gece gündüz, fabrikadan döner dönmez ev gezmesine çıkıyordu, Serco'nun halinde tavrında bir tuhaflık olduğunu sezmişti ama bunu direniş havasına kendini fazlaca kaptırıp onu ihmal edişine yormuştu aklınca.

Zeynur'la ortadan kaybolduğunda Eda'nın ağzını arayıp ikisinin uzun zamandır ilişkide olduklarını anlamıştı içi yanarak, geriye doğru düşününce yasak aşk yaşadıkları apaçık görünüyordu aslında, ikisinin peş peşe mutfağa girip çıkmayışları, ot toplamaya gittiklerinde bir bahaneyle çalıların kayaların ardına çekilmeleri, şakalaşıp gülüşmeleri. Ersel'in de kendisinin de saflığına üzülüp

durmuştu Nergis, Takipçi Müdür'le ne yaşayıp nasıl bir oyun çevirdiğini araştıracak olsa ortaya neler dökülecekti kim bilir, iki-üç işçiyi konuşturup gerçeği öğrenirdi öğrenmesine de Serco gittikten sonra neye yarayacaktı ki, dönüp gelse kocasının boynuna atılacak değil.

Fabrikalarda zincirleme direnişe geçilmesinden korkup Yağderesi'nin ağzını zırhlı polis araçlarıyla kapatmışlar, lastik işçisinin ateşi su fışkırtan tanklarla söndürülüp yolun kıyısına çattıkları kulübeleri, çay ocaklarının üstüne yıkmışlardı, haykıran işçiler tartaklanarak götürülmüş.

İnanması güçtü gerçekten, vardiyadan çıkan işçilerin gelenlerle birleşip direnişe katılmasıyla Ersel'in fabrikayı kundaklamaktan polisin eline düşmesi bir olmuştu. Olaya nasıl o kadar hızlı girdiklerini kimse çözüp kavrayamamıştı. Programlayıp makineye bağlasalar o kadar dumana boğamazlardı ortalığı, alevler herkesin gözü önünde parlayıp paketleme bölümünün çatısını sarmıştı. Yangının başladığı depoda direnişe katılmayan üçü kadın on işçinin zehirlenmesinden sorumlu tutuluyordu Ersel, hastaneye kaldırılan kadınlardan biri kurtarılamayıp can vermiş.

Ersel, direnişe katılmaları için depoya işçilerle görüşmeye gittiğini söylediyse de mahkeme heyetini inandıramamıştı buna. Kapıyı kilitleyip depoyu ateşe vermekle suçlanıyordu, ortada ölüm olunca Ersel'den yana şahitlik etmeye ürkmüştü insanlar. Yangın sırasında birilerinin kaçtığını gördüklerini söyleyenler de susmuştu sonra. Ersel neye uğradığını anlayamadan koluna Takipçi Müdür girmiş, itfaiye araçları gelmeden fabrikayı polis basmıştı. Küçük patron Vedat'ın arka bloktan çıkıp gittiğini fısıldayanlar olmuş.

İşçinin yarısı evli genç kadın, zoru görünce, "Kocam asker ben bilmem"e çevirmişlerdi lafı. Yağderesi'nde böyle toplu ağız değiştirme duyulmuş şey değildi, Ersel daha müdürün odasında bekletilirken yangın söndürülmüş, soğutma işlemi sürerken fabrikanın ana üretim binasında işbaşı yapılmıştı bile.

Nergis'in ifadesi üstüne Ersel'i önce salıvermişler, yirmi gün sonra bu kez temelli almışlar.

Her şeyi adım adım beraber yaşayıp da susanları, direnmekten vazgeçip içeri koşanları Ersel unutsa Nergis unutmaz, selamı sabahı kesmişti hepsiyle.

Zeynur'un Takipçi Müdür'ü de dahil, yöneticileri tam kadro göndermişlerdi fabrikadan sonra, idareyi vekaleten devreye soktukları kuzenleri Azize ele almıştı. Büyük patron Ali Bey'in çalışanlarına yazdığı, içeride kimsenin parasının kalmayacağını, kısım kısım mutlaka ödeneceğini bildiren mektubun dağıtılıp okutturulduğu sabah, hesabını kesip çıkışını vermişlerdi Nergis'in, sendikaya kaydolan yüz işçinin yüzünü de kapıya koymuşlardı onunla beraber.

İlkokul okumamış Ali Bey'in terzi çıraklığıyla başladığı işi ilerletip açtığı gömlek atölyesini büyüterek meydana getirdiği fabrikada çalışmak buraya kadardı.

"Alacağımızdan kırptıkları paralar haram olsun," dediler, nefesleri güçleri daha fazlasını söylemeye yetmedi.

Büyüklerimizin yeşil deniz dediği Pırasa Ovamızda iki pulluğun döneceği kadar yer kalmadıysa, nereye gidiyoruz diye sorma vaktimiz gelmiş demektir. Hayallerimizi omuzlayıp diz boyu papatyalar arasından geçerek işimize yürüyebilecek miyiz?

Benim Erice'm.

Siz de yağmurdan sonra toprağın üstüne çıkan boncukları topladıysanız sakın bana o günlerin sevinci-

ni tatmadım demeyin. Erice'nin altında tarihten kalma bir çarşının yattığını söylerdi büyüklerimiz. Her aileden bir defineci çıkmasına sebep olacak beyaz altın hikâyesini, her anlattıklarında ilk defa duyuyormuş gibi dinleyip zevkle kendimizden geçerdik biz çocuklar.

İlkokulu beraber okuduğum bir arkadaşımla topladığımız boncukları tahta bir tuz kabında biriktirmeye başlamıştık, çocuklar size bir uyarı olsun bu, kıymetli şeylerinizi tahta tuz kabında saklamayı deneyin, pişman olmayacaksınız, boncuklarımızı satıp babamın bekçilik ettiği köye gidecektik evvela, sonra da onun babasını aramaya çıkacaktık yollara düşüp.

Keşke öğrenmeseydik gerçeğini, yanmış bir boncuk atölyesinden dağılıp saçılan boncuklarmış onlar. Hiçbir şeyin doğru çıkmaz mı senin? Çarşın gibi çocukluğumuz da yalan oldu desem derinden bir iç geçirir misin?

Benim Erice'm.

Kadın sadece evladına, sevdiğine emek veren biri değil, bir hayattır, ömürdür. Söylemeni bekliyorum şimdi, kaytarmaca yok. Kadına yaşamak istediği ayrıcalıkları çok görmen doğru mu?

Benim Erice'm.

Bu yazıyı okuyan sizlerden bir şey yapmanızı isteyeceğim, pencereyi açıp derin bir soluk alın ve şunu geçirin içinizden, "Mesele bardak olmakta değil, su olmakta." Sonra lütfen siz de benim gibi şu soruyu sorun kendinize.

Yaşadığımız yerin gelişmişlik çıpası hangi seviyede?

Erice'den esprili paylaşımlara devam edeceğim, şimdilik allahaısmarladık.

Nergis, Eda'yla ilgili her şeyi anlatmamıştı daha Ersel'e, okulu bırakıp stüdyonun arka odasında yatıp kalkmaya başladığından, Gökçay'ın onu Yağderesi'ndeki Si-

nem Kuaför'de işe koyduğundan söz etmemişti, kendisi hakkında da tam bilgi vermemiş... Doğrusunu, gerçeğini söyleyip de ne onu üzmek ne de yüreğini yormak istemişti. Serco'nun Zeynur'la gidişinin ardından uygunsuz tekliflere açık hale gelmişti, işsizlik günlerinde üstündeki baskı daha da yoğunlaşmış.

Serco gidip de yatağı boş kalınca Erice'nin vatanperverleri onu öyle daraltmıştı ki, kalbine soracak olsa hiçbir erkeğe tahammül etmesine izin çıkmazdı, ama Gülyaz Abla iyi bir insanla karşı karşıya getirmişti onu.

Yürümez değildi aslında ama –hastalık derecesinde kadınlara düşkün olduğunu anlaması zaman almıştı– Tunuslu genç bir kadın getirmişti eve, ardından Suriyeli bir ana kız, böyle devam edemeyeceğini görmüştü sonunda.

Ersel'den ayrılınca rahatlayıp derin bir nefes aldı Nergis, açık söylemek gerekirse, yokluğuna alışmıştı demek ki onun. Hayatından çok zaman çaldıklarından olacak, gün boyunca çok az konuşup konuştuğunda da zamanla ilgili laflar etmişti hep. Ona sert geleceğini düşündüğü için susup dinlemişti Nergis ama iyi ki de zaman gelip geçiyor da değişiyordu insanlar. Hoppa bir kadın olduğunu ileri yaşlarında kavradığı önceki üvey annesinin dilinden düşmeyen o laf gelmişti aklına, "Zaman kanatlanmış, nereye demişler, yeniye demiş." Eski arkadaşlar da insanın gönlünde tazelenemiyor, zamanın gerisinde takılıp kalıyordu belki de.

Doğuştan dili sönükmüş gibi az gülüp az konuşurdu Ersel, konuşunca da sesi zor duyulur. Oturup kalktığı yerde çığlıklar, haykırışlar diner, ortalık sessizliğe bürünürdü. Okul yıllarında Ersel de Nergis gibi konuşkan, şakacıydı ama gençliğinde havası dönüvermişti birden. Kara gözlerinin içinde iğne ucu gibi parlayan bir çift ışık, yüzüne bakan kızların içine işliyor, gönüllerinde aşk yarası açıyordu. Bunu hissedip farkına varınca başı önüne düşmüş, suskunlaşmıştı giderek. Yanağına serilen kirpiklerini şarkı yapıp söyleyen kadınların ürküntüsü yüreğinde yer ettikçe derdini sevincini kimselerle paylaşmaz olmuş.

Tüm nefesiyle yüzüne üfleyip gözlerindeki ışığı söndürmek, kuytuda yabanda onunla birleşmek isteyen kadınların elinden sıyrılıp Zeynur'a yakalanmış olmasına bir anlam verememişti Nergis. Tırnağını geçirdiği gibi aşk kuyusuna çekip karanlık sularda boğmuştu onu Zeynur. Başına gelen şey, sevdaya düşüp ah edenlerin intizarına yorulabilirdi ancak, kör kader dedikleri bu olmalıydı. İnsanı titreten soğukluğuna kapılmıştı belki de, ne dudağının kenarında beni ne yanağında gamzesi, buz gibi kirpiksiz bakışıyla dağlamıştı Ersel'i.

Sevinç gramla dert kiloyla, derdi annesi. Yemişlik Mahallesi'nden topluca Kiraz Festivali'ne gittikleri gün de böyle ağırından bir üzüntü yaşamışlar. Yağderesi'nde kurulu fabrikalar etkinlikler düzenleyerek festivale destek veriyordu. Manves, televizyon fabrikasının açılış şenliğini festivalle birleştirerek çocuklar için de bir eğlence parkı kurmuş, çocuk oyunu getirmişti. *Kirpi'nin Maceraları*. Palyaçolar çocuklarla oynuyor, sorular sorup oyuncaklar dağıtıyorlardı, Nergis'le Ersel oyuncak alamadıkları için ağlayarak geri çekilip annelerinin eteğine yapışmış, Ersel'in annesi ellerinden tutup ikisini oyuncak dağıtan palyaçonun yanına götürmüştü, "Bizimkilerin bir teki bile oyuncak alamadı, oyuncakların hepsini müdürlerin, şeflerin çocukları aldı, bak şunların yüzüne," demişti, Nergis'le Ersel palyaçodan utanıp başlarını çevirmişler, ellerini kopardıkları gibi kaçıp mahalleye dönmüşlerdi. *Oldu mu bu yaptığınız, mahzun ettiniz kuzularımızı.* Çok istedikleri halde, günlerce hayalini kurdukları çocuk oyununu izleyememişler.

Nergis'in birden serpilip boylandığı bahar, Ersel'in annesi onlara soğuk yüz göstermeye başlamıştı, "Oğlum

senin kızına bekçilik mi edecek," demişti. "Onu tiyatro kursuna götürecek başka birini bulsun, işe kafasını verip çalışamıyor." O bahar başında üvey babası Domatesçi Halil, –Serco'nun büyük abisi– Ersel'i okula göndermeyip tarlaya sürmüştü yine, Nergis, Ersel'i tarlalarda, keçi otlattığı yamaçlarda arar olmuştu, Serco'yla tanışıklığı da o günlere dayanıyordu... Nergis çocuklarının babası Çağdaş'la belediyenin açtığı drama kursunda tanışmıştı, Ersel'le birlikte kayıt olmuşlardı kursa ama o devam edememiş, bir süre sonra Nergis'i getirip götürmeyi de bırakmıştı.

Annesi kızını yenemeyeceğinden korkup üçüncü karısıyla arası açıldığı için orada burada yatıp kalkan babasını eve almıştı, evlilik programından gözünü çevirip kızına bakacak durumda değildi gerçi ama gölgesi vursa yeter.

Yıl sonu belediye balosundan sonra drama grubuyla Çağdaş'ın arkadaşının evine eğlenmeye gitmişler, müzik açıp dans ettikten sonra ortam değişmeye, erkekler bira içmeye başlamış, sigaralar yakılmış, derken Nergis'i Çağdaş'la bir odaya atıp üstlerine kapıyı kilitlemişlerdi.

Nergis eve dönünce babasına sokulup, "Sana bir şey söylemem lazım," diyecek olmuş, "Git başımdan geç kaldım zaten," cevabını almıştı. "Sana bir şey söylemem lazım," diyerek annesine yanaştığında, "Aman babanla ilgiliyse söyleme," deyip başından savmıştı annesi de onu. Olay duyulunca annesi Nergis'i Erice'den uzaklaştırmaya karar verip bir süre memlekete, teyzesinin yanına göndermek istemişti, ama teyzesi, "Benim iki oğlum var, başlarını belaya sokamam," diyerek evine almayı kabul etmemişti onu.

Bu olay Ersel'le ilişkilerini etkilemiş, annesi görüşmelerine karşı çıktığı için gizli gizli buluşup konuşur ol-

muşlardı. Serco daha o zamanlar yoluna çıkmaya başlamıştı Nergis'in, türlü hikâyeler anlatarak lafa tutmaya çalışıyordu sürekli. Ersel günden güne uzaklaşıp kendi içine kapanıyordu, Serco'nun evde neler konuşup söylediğini öğrenmesi yıllar almıştı Nergis'in. Birbirlerinden hiç kopmadılarsa da, Çağdaş'la nişanlanacağını Ersel'in başkasından öğrenmesi onda gönül kırıklığına sebep olmuş, bakışları birbirlerinin yüzünden boşluğa kayıp çekilmiş, kalpleri için için yanarken sesleri dilleri soğumuş.

Evden içeri girdiğinde Ersel'e gelmesi için ısrar etmediğine üzüldü bu defa, içini yakan pişmanlık duygusuyla o gençlik sızısını son kez hissettiği günü hatırladı Nergis birden. Göğsünden alnına, boğazını delip geçen bir ip geriliydi de, ufukta kümelenmiş yeşil bahar bulutlarına bakarken kopmuştu o ip sanki, Çağdaşların onu annesinden istemeye geleceği günlerde, kendini Erice yamaçlarına vurup yürüdüğü bir sabah her şey gözüne başka türlü görünmüş. Hayatlarının her geçen gün zorlaştığını, bu razı olma halinin değişmeyeceğini hissederek doğrulduğunda Pırasa Ovası'nı yutan Manves Üretim Tesisleri'ni görüp başka bir düşünceyle soluklanmış, kiraz ağaçlarının arasında hıçkırıp ağlayarak yürümüş, o çiçek yağmurunu unutamamıştı bir daha.

Çiftliğe doğru yürürken Ersel'in içini de derin bir pişmanlık kapladı, Nergis'i görmeye sonra gitse daha iyi olacaktı belki, güneş etkisini yitirmişti artık, solgun sarı bir ışıkla ürperiyordu otlar, yolun sağında Yağderesi yönüne doğru "Manves City 5 km" yazan bir tabela gözüne çarptı, biraz daha yürüdükten sonra Manves Meslek Lisesi binasını görüp hızlandı, yüzüne karşı hafif bir rüzgâr esiyor, kokusunu unuttuğu çiçeklerin ruhu içine doluyormuş gibi ayaklarının yerden kesildiğini, göğsünün ge-

nişleyip onu yukarı çektiğini hissediyordu. İri yağmur damlaları düşüyordu yüzüne. Ansızın burnuna çarpan ahır kokusu baharın acı ikindi kokusundan daha canlandırıcı geldi ona. Çocukluğundan beri boğazının dibinde, derin bir soluklanışla tütmeyi bekleyen o kesif duman sarıverdi yüzünü. Bu kokuyu nerede duysa dikkati keskinleşir, geceleri hayvan çalan ahır hırsızlarıyla ilgili hikâyeler canlanırdı belleğinde.

Çiftlikte iş bulmasını sağlayan hapishaneden koğuş arkadaşı Amir, yolu öyle güzel anlatıp tarif etmişti ki, yeşil tarlalar arasından dümdüz yürüyüp ineklerle burun buruna geldi Ersel, düşündüğünden çok daha büyük, modern bir çiftlikti bu. İŞKUR'dan cevap beklerken Amir ona arka çıkmıştı, cinayetten yatıyordu içerde, Afganistanlı... Amir'in söylediği gibi üstleri naylon kaplı gübre yığınlarını arkasına alıp sağa doğru yürüdü, yem silosunu solunda bırakarak ilerleyip tek kat üstüne sıralanmış evleri gördü sonra, uzun bir avlunun sonunda mutfak ve yemek odasına ait olduğunu tahmin ettiği kapıya yöneldi, gözucuyla pencerelerden birinin perdesinin aralandığını görüp yavaşladı, iç yakıcı güzellikte bir çift göz süzüldü yüzüne, Amir'in karısı Bahal olmalıydı bu. Yanılmamıştı, Bahal dışarı fırlayıp diliyle dişi arasında ufalanan kısık bir Türkçeyle mutfağa buyur etti onu. Sonsuz bir uğultuyla uçan rüzgârla yağmur indirdi birden. Yarı anlaşılmaz bir şeyler anlattı sonra, çiftlikte çalışan Suriyeli aile, ilçede çıkan olaylar nedeniyle iki hafta önce işten ayrılıp akrabalarıyla Erice'den gitmişti, yeni bir aile bulunmuştu gerçi ama gelmelerine vardı daha.

Ersel ceketinin içcebinden küçük işlemeli bir kese çıkarıp Bahal'e uzattı, "Bunu Amir gönderdi size," dedi usulca. Bahal başını delice bir kederle sallayarak, "Amir, ah Amir," diye ağladı bir süre. Eli havada Bahal'in sakin-

leşmesini bekledi Ersel, sandalyesinde dirseklerini dizlerine dayayıp öne doğru bükülerek başını yere eğdi, Bahal derin bir iç çekişle uzanıp keseyi aldı elinden, "Görmeye gidemiyorum, gideceğim, uzağa sürdüler çok," diye mırıldandı. "Beraberdik aynı koğuşta, aynı anda sürdüler bizi, iki yıl daha yatacaktım, izinli çıkabiliyordum ama gelemedim buralara, Amir'in öyle bir şansı yoktu." "Çıkarmazlar onu, kaçar diye," dedi Bahal, Ersel'e bir şeyler ikram etmek için çırpınıyordu, masayı pestil, kuru incir, kurabiyelerle donatıp çay demledi. Amir'den daha genç görünüyordu, yirmisinde yoktu sanki, dudak kenarları belli belirsiz bir seğirmeyle çekilip kıvrımlanıyor, sürekli tebessüm ediyormuş gibi bir ifade esiyordu yüzünde, gözlerinin birden nasıl karıştığını sonra fark etti Ersel, kaşlarını hafifçe kaldırarak bakışlarını yüksekte bir noktaya dikiyor, aynı anda aralanan dudakları bembeyaz ışıltıya boyanıyor. Çayını yudumlarken soluğunun sıkıştığını hissetti Ersel, dalgın bakışlı incecik belli, parmak uçlarına basarak hareket ediyormuşçasına hafif salınımlı. Yirmi yıl ceza almıştı Amir, bıçakladığı iki kişiden biri ölmüş, diğeri ağır yaralanmış.

Ersel çiftlik sahibiyle tanışmak, kalacağı yeri görmek için sabırsızlanıyordu. Bahal, sanki zamanın, mekânın dışındaymış gibi, mutfak tezgâhıyla masa arasında yağmur şırıltısıyla gidip geliyordu, arada bir sandalyeye ilişip gözlerini Ersel'e dikerek kollarını göğsünde çaprazlıyor, ellerini iki bileğinden aşağı bırakıp parmaklarını gevşetiyor...

Ersel, Bahal'in ardı ardına isimler sıralayarak söylediği şeyleri anlayabilmek için ona doğru uzanıp eğiliyor, ya da anlamış gibi başını sallayıp duruyordu. "Azimet Bey eşi Nise Hanım'la hastaneye gitti. Torunları Yenal ata meraklı, at besliyor, düştü geçtiğimiz hafta. Azimet Bey ilgilenmiyor çiftlikle, oğlu Ethem yönetiyor burayı,

ama o ve karısı da hastaneye gittiler, burada bir tek Azim var şimdi, otlaklardan sorumlu ama o doktor gibidir, biz ikimiz bekliyoruz inekleri, bu gece doğum olabilir, sağımcılar gelmeden ben sizi yerleştiririm yerinize, meraklanmayın, yağmur kesilecek birazdan, bahar yağmuru."

Ersel hissettirmemeye çalışsa da huzursuz olmuştu, yüzünde ters rüzgârlar esiyordu Bahal'in. İçerde yakın arkadaşlık kurduğu Amir'i düşünüp ürperdi bir an, yorgun olduğunu söyleyerek masadan kalkıp dışarı yürüdü, yağmur kesilmediyse de hafiflemiş, rüzgâr bulutları sürükleyip dağıtmıştı, sayıklar gibi bir sesle, "Güneş açtı," diye mırıldandı, "kalacağım yer uzakta mı, dinlensem biraz, doğum olursa haber edin bana da."

Taş avlu yağmurla yıkanmış, su içinde parlıyor, mutfakla dam arasında boylanıp yükselmiş nar ağaçları duyulur duyulmaz bir hışırtıyla ürperiyormuşçasına yapraklarından ışık saçıyordu.

Doğum bölmesinin önünden geçip ineği yokladılar, hayvan boğuk sesler çıkararak olduğu yerde sinirli bir biçimde yatıp kalkıyordu. "Başlayacak doğum ama şimdi değil," dedi Bahal, "bir inek daha var böyle, bu gece o da doğuracak, sabaha kadar uyumayacağız.

"Veteriner Ogün Bey bize öğretti, doğum krikomuz var, ama büyük bir buzağıymış, doğum zor olursa arayacağız kendisini...

"Azim Bey'e haber vermem lazım, otlaktalar," diyerek önlüğünün cebinden telefonunu aldı.

"Burada çalışan kaç kişi var, sürekli?" diye sordu Ersel.

"Benimle beraber beş kişiyiz biz burada," dedi Bahal, "dört yüz elli inek bakıyoruz."

Azim yanında biriyle çıkıp geldi, ayaklarında çizmeler, deri montlar...

"Bu benim öküz, teyzemin oğlu Aykan."

"O da benim eşek, teyzemin oğlu, bakmayın şakalaşırız biz böyle," dedi Aykan, "çocukluğumuzdan alışkanlık kaldı."

Sağımcılar gelmiş, damın altı kalabalıklaşmıştı. Bahal, "Ben burada sağımcılarla kalacağım, Azim Bey götürecek sizi," dedi. Ersel, Azim'le yürümeye başladı, "Geçmiş olsun," dedi Azim, "Ethem geleceğinizi söyledi, aydınlattı bizi durumla ilgili."

"Sağ olsunlar, Amir'in sayesinde," dedi Ersel. "Kaç yıldır buradasınız?"

"Amir'e yazık oldu çok, efendi çocuktu, olacak iş değildi ya oldu bir kere...

"On senedir buradayım ben, Ethem Bey'le beraberiz, ekim işlerinden sorumluyum, otlaklara bakıyorum..." deyip yavaşladı. Eliyle ağaçların altında iki katlı bir yapıyı gösterip, "Kapısı açıktır, Amir'le Bahal kalıyordu daha önce, dama döneyim ben, siz geçip halledin ötesini."

Tahta bazalı iki kişilik eski bir yatak, komodin, başucu lambası, tahta işlemeli gömme dolap, masa, üç sandalye... Cam kenarında koltuk, sehpa... Tahta döşemeler... Kendini yatağa attı, Eda'yı aramaya Gülyaz Abla'dan başlayacaktı, Zeynur'u ve Serco'yu düşündü.

Amir'le kaderleri benziyordu, onu Bahal'le konuşması için tembihlemişti, Bahal gençti daha, kendine yeni bir hayat kurmalıydı, yeni bir eş bulup... Sonra kederi yavaştan hafiflemeye boğazındaki düğüm çözülmeye başladı, dalıp gitti ardından...

Gece bir saatte bağıran inek sesiyle sıçradı yerinden, karanlığı dinleyerek doğruldu, uzaktan müzik sesi çalındığı kulağına... Perdeyi aralayıp dışarı baktı, damın ışıkları yanıyordu, toparlanıp dışarı çıktı, sağımcılar gelmişti, saat 05.30'du, hava karanlıktı daha. İneğin bağırtısından doğumun başladığını düşünerek dama doğru yürüdü.

Bahal, ineğin yanaklarını seviyor, "Hadi Karakız'ım hadi, Allah kurtarsın," diye mırıldanıyor, inek gözlerini kapatıp kafasını Bahal'e uzatıyordu. Ersel'i görünce, "Ben onu alıştırdım böyle sevdirir kendini bana," dedi, "kabı çok geniş, ikiz doğuracak, kuzu gibi meliyor canının acısından..." Şakalaşarak küspe yiyen iki genç adam da gözlerini Bahal'den alamıyordu, Ersel'in yanına sokulup, "Küspe kokusuna dayanamam, kanım coşar, mest olurum," dedi Azim. Ersel çocukluğundan biliyordu küspenin tadını, üvey babası da küspe yerdi durmadan, inekler için küspe ıslattığı Yemişlik'teki yıkık dökük evin ahırını, keçi çobanlığı yaptığı çocukluk günlerinde yemliklerine kıvrılıp uyuduğu ağılı hatırladı, bakışları doğum sancısı çeken ineğin gözlerine takılmış halde yalnızlaştı, buzağının bir ayağı ucundan görünmüştü. Bahal elinde doğum ipiyle ineğin arkasında dolaşıyor, arada bir Ersel'e dönüp gülümsüyor, aynı anda ifadesi yine o garip ters esintiyle acıya çalıyordu, hayvan sancının şiddetinden bağırmaya başlamıştı.

Ersel içinde bir şeyin koptuğunu hissedip doğum bölmesinden dışarı attı kendini, damın aydınlığından sıyrılıp gece karanlığına yürüdü, bakılmaz bir yüzü vardı genç kadının. Gece göğünde parlayan yıldızlar sanki ev ışıkları gibi üst üste görünüyordu, öyle yakın. Buzağı doğum kanalına girmiyordu bir türlü, telaşlanmışlardı, başı ve öteki ayağı çatının altında kalmıştı, veterineri aramaya karar verdiler, öteki bölmedeki ineğin de doğumu başlamış...

Geri döndüğünde Azim ineğin önüne bir tas pekmez koymuş, başında bekliyordu, Aykan yeni doğan buzağıya soğan koklatıyordu, sersemlemişti buzağı, solumaya başladığını fark edip Bahal'in elinde bir kovayla mutfaktan çıktığını görüp ona doğru hızlandı, ineğe vermek için haşıl hazırlamıştı. Ersel haşıl kovasını Bahal'den

aldı. "Karnının içinin beresini alsın," dedi Bahal, koşar adım doğum bölmesine döndüler... Damın altı kalabalıktı yine, sağımcılar, Veteriner Ogün Bey, Azim ve eşek teyzesinin oğlu Aykan.

Ogün Bey, "Bir çay demleyen olsa da içsek," dedi. Bahal mutfağa yöneldi, Azim doğum bölmesine çalı taşıyordu, "Deli zeytin çalısı atıyorlar hayvanın önüne, sonu düşsün diye, buralarda âdettir."

"Buralıyım ben de, bilirim," dedi Ersel, "babalığım besicilik yapardı eskiden..."

Bahal, doğum bölmesine koştu, "Sonunu yedirmeyin!" diye haykırarak...

Ogün Bey, "İnek sonunu yerse sütü olmazmış, öyle değil ya, laf anlatamıyorum. Hayvanların karnı şişiyor, ağızlarına bir dal keçi gevişi verip çiğnetiyorlar, veteriner yok çiftlikte sanki."

"Ethem Bey bugün döner mi? Oğlu için şehre gitmişler, kötü bir durum olmasın da..."

"Konuştuk biz Ethem'le, sağımcıların başında durursun diye. Bakarız, acelesi yok, on dokuz yaşından beri beraberiz onunla, küçüktür beş-altı yaş benden, çiftliği birlikte büyüttük, biraz fazla telaş ettiler, gelirler akşama."

"Erice'ye inip bir telefon araştırmam lazım, ufak tefek bir şeyler alacağım haliyle."

"Sağımcıların işi bitsin, sen de izle arkadaşları şöyle bir, süt olayını gözlemle, sonrasında dinlenirsin birkaç saat, öğleüzeri döneceğim Erice'ye ben, seni de alır öyle çıkarım."

Hani Ev, Hani Yuva

Erice'nin hepimizi mest eden güzellikleriyle yine karşınızdayım, hangi yamacına çıksak göz alabildiğine ova, hangi düzlüğüne insek çepeçevre dağ. Bizi eteğinin altına sokup getirenler, geri çevirmeyip çadırına kabul edenler sağ olsun, o zamandan bugüne yaralı insanlarını, çileli yüzünü yaşayıp bildiğimi de saklayacak değilim, kalemime söz verdiğim için sefasını süremeyenlerin de sıkıntısını dile getirmek vazifem. Şu lafı duymuş olanlarınız vardır, "Gözler çift bakar, biri ak, biri kara."

Bu defa da yazmaya oturmadan gece gündüz düşündüğüm şeyler oldu, "Yaşadığımız yer neresi?" diye güzelliklerinin yanında hangi dertleri var, kendinize sordunuz mu bunu hiç, Erice düşüncede neresi, hayalde neresi, umutta neresi? Bildiğimiz ama üstünden geçilmesi gereken durumlardan bir tanesi, göçmenler. Evsizler için avantajlı bir ilçe burası, yazın serin, kışın korunaklı, ılık. Bu hırsızlık olayları yeni değil, on yıl önce de fırın soyuluyor, arı kovanı çalınıyordu, kargı kulübeleri, bostan bekçilerini hatırlayanlara sorarsanız size o eski hırsızlıkları anlatırlar, kalbimizi bozmayıp dilsiz sessiz göçmenlere tercüman olmaya çalışalım.

Karanlık çökünce hepimizin gözü yolda kalmaz mı? Sığınacak bir dam altı bulamayanlar girecek delik aramaz mı?

Hani ev, hani yuva?

Ersel kuşluk vakti uyanıp perdeyi araladığında bulutları gördü ilk, gökyüzü dumanla süslenmiş gibiydi, gözlerinde beyaz çiçekler açtı sanki. Çiftlik arazisinin arka yamacında yüksek taş merdivenle çıkılan, önü ağaçlık balkonlu bir ev vermişlerdi ona, kanatlı pencereleri ovaya açılıyordu yattığı odanın, derin bir soluk alıp Kirazcık Tepeleri'ne doğru baktı öyle. Uzakta bir damın ardında duman tütüyordu, görmeyi unuttuğu şeylere kavuşmuş olmanın sevinçli kederiyle iç geçirdi, hayat onu bir tarladan yükselen dumana hasret bırakmış.

Son birkaç gündür yaşadıkları ruhuna bedenine ağır gelmiş, olup bitenlere aklı düşüncesi yetmiyormuş gibi bulanık bir ifadeyle yatağa attı kendini sonra, az daha uyumak istiyordu ama gözlerinin karanlığında Bahal'in yüzü canlanıp ışımaya başladı, soluk alıp verdikçe yüzü renkleniyor, bakılmaz tebessümüyle yanına sokulup üstüne eğiliyor, kaşı yukarı çekiyordu hafifçe, – ölümcül görüntüsüyle Bahal... Düşünceleri Bahal'den Eda'ya kayıp gitti hızla, o da Bahal gibi baharın ortasında yalnız mıydı kim bilir, bir başına ıssız yeşilliklerde öyle sahipsiz?

Ersel üstüyle başıyla daldığı uykusundan Aykan'ın seslenişiyle gözlerinden yaşlar süzülerek kalkıp rüya sızısıyla dışarı fırladı, Ogün Bey damın girişinde, pikabına binmiş bekliyordu onu.

Geceden yorgun olduğunu söyleyerek özür diledi Ersel, yakından bir müzik sesi geliyordu, uyuyamamıştı doğru dürüst, üstüne doğum heyecanı binince...

"Maalesef müzikhollerimiz var burada, pavyon demek için öyle söylüyoruz artık, çok uğraştık kapattır-

mak için, Azimet Bey çalmadık kapı bırakmadı, o bile diş geçiremedi adamlara, sözü dinlenen birkaç insandan biridir, Sepetçi'nin sınırlarının dışında kalıyor, Sardun'a bağlı orası, bizim tarlalardan ötesi Cehil artık, botanikçi hanımın arazisi, adı gelmedi aklıma şimdi. Onun da bizim bu pavyondaki adamlarla başının belada olduğu konuşuluyor, senin kalacağın arka ev sınırda."

Şikâyeti yoktu Ersel'in, mesele değildi, öyle sanmasını istemezdi, kafayı koyup uyurdu, aklı dağınıktı biraz... Pırasa Ovası'nda, Yağderesi'nde büyümüştü ama gözü birçok şeyi yabancılamıştı, değişmişti etraf.

"Daha da değişeceğinden başka, hiçbir şey durduramaz artık. İyiye gitmiyor bana sorarsan, arkadaşlarla takıldığımız bir spor kulübümüz var, tek tek dinle hepsini bak nasıl memnunlar, mühendisi, mimarı... Seviniyorlar Erice kentleşiyor diye, adamlar Manves City tabelasını asmış, Erice'nin adı yaşasa kendi silinecek ortadan, değişimin önüne geçmek imkânsız, Manves tüm ovayı kapladı, Azimet Bey'e bile çiftliği satması için baskı uygulanıyor, hem de Nise Hanım'ın akrabası tarafından. Satmaz gerçi de ayrı konu."

Çiftliğe gelirken minibüs yolunda inip yürüdüğünü söyledi Ersel, görmüştü o tabelayı, Azimet Bey'den hep güzel bahsetmişti Amir, kendisini baba yerine koyup sevmiş. Onun elinden tutan olmamıştı öyle.

"Satmaz diyoruz demesine de bağı bahçeyi, koca incirliği teslim etti adamlara, mecbur kaldı vermeye, Manves Barajı tüm o bereketli vadiyi yuttu. Eee senin de şansın varmış yine bak, içerde tanışmışsınız Amir'le, şansını sana devretmiş, gelip buldun bizi burada. Çok çalışkandı Amir çok, bir ay içinde çiftliği çekip çevirmeye başlamıştı, üç yıldır bizimleydi, sakin, uyumlu, üzüldük desem hafif kaçar, laf değil yani, ben daha tam olarak cümlesini kurup da duygumu ifade edemiyorum, o baskın

gecesi doğum vardı yine, geç vakit ayrılmıştım çiftlikten, üç-dört gün önce de Azimet Bey'in köpeklerini zehirlemişlerdi."

Anlatmıştı Amir olanları, hikâyeyi biliyordu Ersel, kaç defa dinlediğini söylemek istemiyordu şimdi, Erice Hapishanesi'nden beraber sürülmüşlerdi, onları göndermeseler birini daha öldürecekti içerde, çok üstüne gidiyorlardı, yabancının biri gelmiş elin memleketinde bıçaklayıp devirmiş iki adamı. Amir aracı olmasa da dönüp geleceği yer burasıydı Ersel'in, bulacaktı çaresini. İŞKUR'dan pek haber çıkacakmış gibi gelmiyordu, duruma göre Yağderesi'nde iş bakacaktı kendine.

"Olay koptu gitti bizden, kader deyip bıraktık ucunu mecburen, hayat devam ediyor, doğacak buzağıyı anasının karnında tutabiliyor musun, tutamıyorsun, yapılacak ne varsa avukattı, paraydı serdi ayaklarına Azimet Bey."

Arabanın yarı açık camından yağmurla yıkanmış ovanın kokusunu içine çekti Ersel, Manves Meslek Lisesi'nin, spor tesislerinin önünden yavaşlayarak geçtiler, Ogün Bey'i dinlemekte zorlanıyordu artık, zihni bulanmaya başlamıştı yine, baharın sarı arabasına binmiş de toprağı havayı konuşuyormuş gibi dağılan bir sesle kendinden kopup gitti yavaştan...

"Buradan bizim çiftliğe kadar satın aldılar, karanlık fabrika kuracaklarmış, insansız fabrika, enerji tüketimi sıfır, robotlar yapacak üretimi, Erice'nin nereye gittiğini düşünüp hayal etmeye çalış bu söylediğimden, eskisi gibi iş bulmak kolay olmayacak öyle, iki meslek lisesi daha açacakmış Manves, geçen sene bir yüksekokul açtılar zaten. İlgini çekerse bak torpido gözünde broşürler var, al bir göz at, okumayı seviyorsan dergi, kitap sağlarım bu konularda sana, Amir'le yapay zekâ üstüne bile muhabbet ederdik."

Ersel'in gözleri kendi içine dönmüştü, bakışları yol kenarlarından fışkırmış kamışların, mısır tarlalarının üstünden bomboş kayarak belli belirsiz düşüncelere çekilip süzülüyordu, Nergis'le konuşurken karar vermişti buna, Gülyaz Abla'dan başlayacaktı Eda'yı aramaya, çat kapı gidecekti telefon etmeden, Erice'den az ötede, Kirazcık yolunda bağ arası eski bir konakta yaşıyordu Gülyaz Abla, meydandan Kirazcık minibüsüne bindiğini, meyve ağaçlarının, gülhatmilerin, sarı yaseminlerin arasından yürüdüğünü hayal ediyordu, eski taş yolu adımladığını...

"Nasıl bir telefon bakacaksın kendine, var mı kafanda bir şey? Seni tanıdığım birine gönderebilirim."

Kesinlikle haklıydı Ogün Bey, Amir şansını ona devretmekle kalmayıp yarıda kesilen hayatını da onun yaşamasını istiyordu, Bahal'i vermek istiyordu ona, açıkça söylememiş olsa da birçok kez ima etmişti bunu. Çiftliğe adımını atıp da Bahal'le karşılaştığı saniye, onun yüzündeki ifadenin de aynı korkulu ürperişle dağıldığını görmüştü...

"Kartımı vereceğim sana, ihtiyacın olursa ara beni çekinme."

Hızlanan kalp atışını bileklerinde avuç içinde boynunda duyuyor, soluğunun hışırtısı doluyordu kulağına, minibüs yoluna çıktıklarında Nergis'in, Gülyaz Abla'yla konuşmuş olabileceği geçti aklından. Caddenin uğultusuyla silkinip toparlandı, camı kapamaya çalıştığını fark eden Ogün Bey otomatiğe basıp, "Sağımcılar gelmeden çiftliğe dönsen iyi olur," dedi keyifli bir havayla, "ben de bir uğrarım karanlık basmadan."

Kurşundere Sitesi'nin önünden geçerken üzüntüsünü yaşadım bunun, çöp karıştıran yaşlı kadına içim burkularak baktım, hava bulutluydu ama ben üzüntüm-

den bulutların oluşumuna değil insanların açlığına kafa yoruyordum, sitenin harap görüntüsü yüreğimi sızlattı, çoğu bina terk edilmiş, kırık pencereleri camlarıyla sitenin o eskimişliği bana küçükken tarlalarda bulduğumuz boş kaplumbağa kabuklarını hatırlattı, bir keresinde kabuğa dolanmış sarı yeşil bir yılan görüp çok korkmuştuk, uyurken gelip bizi sokarsa diye, yorgunluktan pırasa balyalarının, mısır koçanlarının üstüne serilip sızdığımız günlerdi. Kurşundere Sitesi'nde o kadar boş daire varken göçmenler niye yerleştirilmiyor? Yerle bir olsun ama onlar oturmasın düşüncesi bizi nereye götürür.

Çocukken niye evimiz yok diye ağlayarak anneme sitem etmiştim, gözyaşı dökmeme bakıp kollarını havaya kaldırmıştı, "Gücümüz bu kadar, evimiz burası bizim, bastığımız yere ev diyeceğiz," demişti, "çalışıp ekmeğimizi kazanıyoruz, dağımız deremiz her şeyimiz var, başımız ferah."

Çadırdan sürünerek çıkıp etrafa bakmıştım, ak bulutlar karabulutlara karışmış zirvelerde, alaca dağlarda parlayan güneş gözümü almıştı.

Hani ev, hani yuva?

Çöp karıştıran yaşlı kadına söylediğim şeyi size de söyleyeceğim, kulağınıza çalınmıştır bir ihtimal, "Fakirlerin evi olmaz, yuvası olur," diye.

Kirazcık minibüsünden inmiş, Gülyaz Abla'nın bahçesine doğru yürürken, eski taş yolun ağzında durup havayı kokladı Ersel, bulutlardan sonsuz kokulu, renk renk güneş ışığı süzülüyor. Sessiz öğle sıcağında bir çınlamayla ruhu canlanıp sönüyordu, başlamadan vazgeçmeliydi belki de, Nergis onu durdurmak istediğine göre bildiği bir şeyler olmalıydı, çok zaman kaybetmişti zaten, karşısına çıkan fırsatı değerlendirip Erice'den gidebilirdi, atölyelerde fabrikalarda soluk almadan çalışmak

yerine... Düşünerek konağın kapısına doğru sürüklenmişti, Gülyaz Abla'nın kedilerini görüp yavaşladı. Tüneyebildikleri her yere; bahçe duvarının, kütüklerin, taşların üstüne tünemiş güneşleniyordu kediler. Bahar sıcağından sarhoşa dönüp oraya buraya serilmişler, kale kapısını açık bırakıp sızmış eski zaman askerleri gibi gözleri kısık, kuyrukları kıvrılı bir halde kendilerinden geçmişler. Geçmiş zamanın derinliklerinde unutulmuş bir kedi şehrine girmiş gibi bir an güvensiz hissetti kendini Ersel, babalığı da kedi beslerdi, Yemişlik'teki evde kediler için ciğer kaynatırdı annesi, babalığı gazete kâğıdına sarılmış, kanlı ciğerler taşırdı boyuna. O akciğer kokusunun yüzüne tokat gibi çarptığı olurdu bazen, kedilere gösterdiği merhametin binde birini Ersel'e göstermez, onu dövmek için fırsat kollardı adeta, pek sevmezdi kedileri o yüzden. Konağın bahçe kapısından geçip kedilerin arasından ayak parmaklarının ucuna basarak kapıya yaklaştığında Gülyaz Abla başını pencereden uzatıp, "Kimsen dur bekle," diye seslendi, "iniyoruz bekle." Kapının açılmasıyla göz göz parlayan bir kedi bulutu içine aldı onu, "Benim Gülyaz Abla, Ersel ben," diyebildi boğuk bir sesle. Gülyaz Abla kucağında, omzunda kedilerle geri çekilip gözlerini kıstı.

Himalaya Ersel'i, akılsızı kim tanımaz! Çocukluğundan gençliğine, babasının ağaçta asılı bulunup gariplerin mezarlığına gömülmesine, annesine ve ona babalığının ettiği eziyete kadar her şeyini herkesten iyi biliyor.

"Yaşlanmış mıyım doğru söyle, ölümü gör doğru söyle!"

Kedilerin ortasında oturduğu alçak koltukta, çürüyüp paslanmış teneke bir sobadan farksız görünüyor, gözünden ateş saçıp arada bir tütüyor, duman basıyordu ortalığı, sadece gözlerini açıkta bırakan el yapımı, arkası lastikli bez bir maske geçirmişti yüzüne, maskeyi

çekip hızlı hızlı azarlar gibi konuşuyor, "Eda'yı bulup ne yapacaksın Ersel, evladım, sen önce bulman gereken kişiyi bul, Nergis de sen de yalnız kaldınız," deyiverdi, "öksüz erkek kalp yakar hayat söndürür, öksüz kız yuva yıkar mal süpürür. İkinizde tersi oldu bu, sizin canınızı yakıp bıraktılar, çocukluk sevdasını yeşertmek kolaydır, bir tatlı sözle çiçek açar meyve verir, sen bakma onun buralara gelme dediğine, söylediğini tersinden okuyup sarıl anlayacaksın, buradan çıkınca doğruca varıp kızı bul, o anlar zaten kucaklarsın biter dertleriniz, iki oğlanla baş edemiyor, baba lazım onlara, bak saçına ak düşmüş..."

Ersel, Nergis'in yüzündeki kesikle ilgili yalan söylediğini öğrendi Gülyaz Abla'dan, gittiği adamın eve getirdiği Tunuslu kızın annesi kesmişti yüzünü, ölebilirdi de...

Eda'nın adını değiştirip Papatya yaptığını, bir omzunda papatya demeti bir omzunda kuş dövmesi olduğunu da... Üvey teyzesi Vedanur'la sevgilisi ev açarken borç yapmışlar, adam ortadan kaybolmuştu sonra. Vedanur muhasebeci Âdem'le düşüp kalkmaya başlamış, üstüne kalan borcu ödeyemediği için ceza yiyip hapse düşmüştü, doksan gün yatmıştı içerde. Eda onu çıkarmak için yanlış insanlarla ilişkiye geçip kendini tehlikeye atmış olabilirdi, kulağına öyle bir şeyler gelmişti o vakitler.

Sehpanın kenarında duran telefonu iki eliyle dizinin üstüne kaydırıp çektikten sonra Vedanur'un telefon numarasını tuşladı, "Uzun zaman oldu görüşmeyeli," diyerek telefonu iki eliyle tutup kulağına götürdü. "Bu numara kullanılmamaktadır."

Vedanur'u çıkarmaya uğraşan Selim diye toy bir avukat, Eda'yı kuaförden alıp Kiremitçi Bekir'in yazıhanesine götürmüş, adam ona, "Teyzeni bir sözümle bıraktırırım, ama teyzen benim sevgilim olacak, sen de Selim'in, tamam mı?" demiş, "Benim villada pizza yiye-

ceksiniz Selim'le, teyzen dışarı çıkınca Âdem'i ekarte etmek çok kolay, benim yanımda muhasebeci Âdem ne ki." Eda da adama sandalye fırlatıp kaçmaya çalışmış, "Rezil insanlar!" diye bağırmıştı. "Ben sana bir ceza vermeyeceğim, asıl rezil sizsiniz," demişti adam da ona. "Teklifimi kabul edip razı gelirseniz hayatınız garanti olur." Gülyaz Abla, olayı Sinem Kuaför'ün manikürcüsü Zuhal'den duymuştu, ama asıl peşi kovalanacak kişi Gökçay'dı, onunla da direkt irtibata geçmesi Ersel açısından tehlikeli olabilirdi; porno işine girdiği, Fumoten'in eski patronu Vedat'a küçük kız ayarladığı söyleniyordu, tek başına yapılacak işler değildi bunlar, çeteleşmişlerdi mutlaka.

Ersel, Gülyaz Abla'dan Vedanur'un bir aralar Erice pazarında kadın çamaşırı sattığını, ama bir yıla yakındır tezgâh açmadığını öğrenerek dışarı attı kendini, kedilerin arasından nasıl sıyrılıp çıktığını bilemez bir halde konağın bahçe kapısına ulaşıp hızlı adımlarla minibüs yoluna yürüdü.

"Üst kattaki odalar boş, rahatsız ederim diye düşünme Ersel, yerin yoksa kal burada."

Kirazcık, dağ yamacına kurulmuş eski küçük bir köydü eskiden, şehir merkezinden gelip harap konakları onaranlar, arsa alıp ev yaptıranlar derken yaz kış oturanı çoğalmıştı. Ersel minibüs beklemekten sıkılıp yavaştan cadde aşağı bıraktı kendini, başını arkaya çevirip minibüsü kollayarak düşünceler içinde yürüdü bir süre, arada bir soluklanmak için duralayıp gözlerini uzaklara veriyordu, dağların eteklerine tepeciklerle düğmelenip dümdüz serilmişçesine uzanan Pırasa Ovası ve Yağderesi'nin yüksekte kalan atölyeler bölgesi görünüyordu, Sepetçi'nin düzlüğe saçılmış kır evleri, çiftlik damları belli belirsiz seçiliyor.

Ovayı bitki seraları gibi sıralanmış fabrika binaları kaplamış, askeriyenin baraka düzenine sokulmuştu tarlalar, seyredecek olana bir göz boşluğu bırakmak düşünülmemiş. Bir helikopter havalanıp dağların üstünden bulutlara karışarak kayboldu, göğün uğultusu vurdu yamaçlara...

Erice minibüsünü görüp el ettiğinde yolu yarılamıştı neredeyse, Gülyaz Abla'nın Nergis'le ilgili söyledikleri kafasına takılmıştı, şakayla karışık onları birbirlerine yakıştırmasının anlamını çözmeye uğraşmıştı yürürken, Nergis'le de bu biçimde konuşup konuşmadığını merak etmişti ama dönüp soracak olsa konu uzayıp ciddileşecekti, Veysi Bey'le dost hayatı yaşadığını açıklamasına iki-üç kelime kalmıştı neredeyse, adlı adınca söylemesi gerekmiyordu, anlayabileceği biçimde ima etmişti bunu. Çiftliğe dönmeden Nergis'i aramak vardı aklında, annesinin mezarına gitmek istiyordu, Nergis de gelmek isterdi belki, onun annesi de aynı yerde, Kadınlar Mezarlığı'nda yatıyordu. Gülyaz Abla'nın öyle konuşmasından huzursuz olduğu için vazgeçti onu aramaktan, annesini ziyarete kafasının rahat olduğu bir zamanda gidebilirdi, telefon işini hızlıca halledip Yağderesi'ne uzanacaktı, çiftliğe oradan geçmeyi kararlaştırmıştı kafasında, kimseye bir şey hissettirmeden Fumoten'in eski küçük patronu Vedat'ı soruşturacaktı. Beş yıl öncesinden tanıdığı arkadaşı kimi görebilirse, Gökçay'ı araştıracak.

Erice, bir gün öncesine göre daha kalabalık geldi ona, Nergis'i dinlemekten etrafa bakamamıştı pek, karnını doyurmak için girdiği çorbacının camından gelip geçenleri izlerken gözü "Kahve mi Kahve" tabelasına takıldı, anlamaya çalışarak birkaç kez okudu içinden, can sıkıntısıyla soluğunu boşaltıp çorbasını bitirdi, Erice'ye ayağını basmıştı basmasına ama kendini tam da gelmiş gibi hissetmiyordu, sanki gördüğü şeylerin duygusu hiç

uyanmayacaktı içinde, bakışları ısınıp canlanacak mıydı bilinmez, gölge gibi dışarı süzülüp Ogün Bey'in söylediği telefoncuya doğru yürüdü, fazla oyalanmadan ikinci el akıllı bir telefon aldı ucuzundan, not defterine ve kaleme de ihtiyacı vardı; bir kırtasiyeciye uğrayıp Yağderesi minibüsüne atlayacaktı hemen, canı çay içmek istiyordu, Yağderesi'nin ağzında inip Şimşek Kıraathanesi'nde havayı koklayacaktı biraz.

Güneş alçalmaya başlamıştı, birkaç gün çiftlikten çıkamayabilirdi, zamanı boşa geçirmek istemiyordu, sağını solunu adımlayarak minibüs beklerken bir taksi yaklaşıp durdu önünde, şoför camı aralayıp, "Himalaya!" diye seslendi içeriden, "Bakma öyle atla hadi, dün seni düşünüyordum, çıktın demek, nereye gidiyorsun, geçmiş olsun."

Şoförün adından önce çalıştığı fabrika geldi aklına, Sunarteks'ten tanıdığı bir işçiydi bu, vardiya amirlerinden İrfan Usta!

"O kadar değişmiş miyim yahu!? Tahmin edemedin tabii, üç yıl oldu bu işe başlayalı, nereden aklına gelecek, müşteri çıkar diye yavaşladım öyle, sen aynı duruyorsun, inan hiç tereddüt etmedim. Yağderesi'nde bir çay içip dolaşacaksın öyle mi, dün geldin ha, kafan pek yerinde değildir şimdi, gençken bir yıl yatmıştım ben de, işçi adama hapislik koymaz o kadar, ha tezgâha mahkûm olmuşsun, ha üstüne kilit vurmuşlar. Fabrikadan alışığız sürgülü kapıya, gardiyana, vardiya şefiydim en son, iki taraflı yıprandım, işçilerle patronun arasında kalıyorsun, şikâyet şikâyet biz işçinin tarafını tutuyoruz tabii, garibana meyilliyiz, sonunda çağırdılar üst kata, 'Ya sözümüzü dinlersin ya da işine son veriyoruz.' Üç yıldır taksi şoförlüğü yapıyorum, takışsan kiminle takışacaksın, patronu görmen imkânsız, müdür lafı da kalktı ortadan, CEO'ların elinde işçi, kime çalıştığından haberi yok, *kaizen*

diye bir uygulamaya geçtiler, işçi işçiye düşman oldu, tahvil alıp satar gibi fabrika alıp fabrika satarak para büyütüyor birileri, eee geçmiş olsun Himalaya, yok yere başını yaktılar yine de, beş yıl dile kolay. Taksiciliğin de tehlikesi başka türlü, akşam Kirazcık yoluna bıraktığım adamı gece vurmuşlar, sabah geldim duraktan arkadaşımız Yemişlik'te bir çocuğu ezmiş, bakkala koşuyormuş çocuk, yedi yaşında, bu saate kadar o işle uğraştık, hastane polis... Tadı kaçtı buraların, çok insan doldu, iş meselesini ne yapacaksın, var mı bir planın? Fabrikaları unut, düşünme bile, senin eski patron Vedat uyanıklık edip plastik işine girdi o vakitler, fabrikayı büyüttü çok, Manves'e televizyon kasası üretiyor, beyaz eşya kısmının plastik aksamlarını o yapıyor... VedPlast diye sorup bir dolaş etrafını da gör bak, fabrika mı, kale mi şüpheye düşüyor insan, bir arkadaşın odun kömürü atölyesi var, düşünürsen iş için konuşurum onunla, bir yıldır kapalıydı, yangın çıktı iki Suriyeli çocuk öldü, yenilerde faaliyete geçti tekrardan, kartımı vereyim sana, düşünürsen ara beni, neyse, şu müşteriyi alayım izninle, el ediyor kadın, otur sorun yok bırakırım seni de..."

Şimşek Kıraathanesi'ne gelmeden taksiden inip yürüdü Ersel, "Odun ateşinde çay keyfi..." Bıraktığı gibi duruyordu kıraathane, biraz köhnemiş. Dışarıda güneş altında oturmak istedi –kapalı bir yerde boğulduğunu hissediyordu–, boş bir masa bulup sandalyeye ilişti, bir çay söyledi kendine. Kıraathanenin sahibi Salih Usta'yı sordu çay getiren delikanlıya, kıraathaneyi devredeli iki yıl olmuştu, arada bir uğruyordu ama çarşıdaki Oduncular Kahvesi'nde oturuyordu çoğunluk, oğlu işletiyordu orayı... İki çay, üstüne de bir sade kahve içip doğruldu, not defterine Vedat'ın fabrikasının adını yazıp kutu içine aldı kalkmadan –VedPlast– bir gidip dolaşacaktı etrafında, kutunun altına büyük harflerle *KAIZEN* yazıp daire

içine aldı onu da, nasıl bir uygulama olduğunu soruşturup araştıracaktı, Nergis biliyor olmalıydı. Yağderesi'nin arka kısmındaki kahvelere bakacaktı, defterini ceketinin içcebine yerleştirirken Zeynur'un kayık biçiminde katladığı defter yaprakları geldi eline, oturup okusa mıydı, iki gündür niyetlenip vazgeçiyordu.

Kabul ediyorum dostlar, Erice'nin güvercini, köpeği de boldur, kiraz ağaçlarını söküp sadece ceviz ağacı dikmiyorlar, cennet meyvesi de dikiyorlar, Face'ten bana laf atan okurlarım kesinlikle haklısınız, hatta kendime de bir hatırlatmada bulundum bu konuda, derelerini çeşmelerini sayıp dökerken dumanından, gazından laf etmeyi unutuyoruz, şunu da söylemeden duramayacağım, her ânınız iddia, hep üste çıkmak istiyorsunuz.

Bir türlü fırsat bulup da kuaförler sokağında yaşananları, Erice cinayetlerini yazamadım, geceleri silah sesinden uyunmuyor, ölümüzü bile havai fişekle göme-ceğimiz bilinçsiz günler yakındır, başımı ellerimin arasına alıp hepimiz adına düşündüm bu defa da.

Hani ev, hani yuva?

İstemeyerek söylevimi erkeklere yöneltmek durumundayım. Erice'nin kavşak ve üstgeçitten başka sorunu yokmuş gibi trafik psikolojisine girmeleri neden böylesine hoşlarına gidiyor? Otobana mı yoksa arabaya mı sevdalı olduklarını durup kendilerine sormaları gerekmiyor mu sizce? Aslına bakarsanız bu konuda yazacak pek de bir şey bulamıyorum, yerelimizde üstgeçit asansörüne inek, at, eşek bindirenler oluyor, bunu yapanları eleştiren erkekler söylediklerimi dikkate almayabilir.

Sözü uzatmamak için aklımdan geçeni buraya kopyaladım.

Bak ne diyor üzüntünün sesi kâğıda.

Hani ev, hani yuva?

Yağderesi'nin tamirciler ve atölyeler bölgesi pek değişmemişti o kadar, döşemecilerle tenekecileri ayıran ağaçlık yola kaldırım taşı döşenmiş, yeni binalar yapılıp yeni işyerleri açılmış, çarşı içinde bir cadde gibi ışıklanmıştı havası, kırmızı beyaz tabelalar yanıp sönüyor. Ersel, oto tamircilerinin arasında berberlik yapan, Nergis'le okuldan arkadaşları Uslu'ya uğrayıp Gökçay'ı soruşturmaya karar vermişti, Uslu'nun dükkânının karşı sırasında üç berber daha açılmış, bitişiğindeki marangozhane kuaför olmuş. Uslu dükkânın kapısında, işten çıkıp tulumu çizmesiyle muhabbete gelmiş bir işçiyle çay içiyordu, Ersel'i görmesiyle ayağa dikilmesi bir oldu.

"Sabahtan beri gözüm dalıyordu benim de, inan tetikte bekliyordum, kim uğrayacak diye. Sabit Usta da kalkmak üzereydi zaten, lafın sonuna gelmiştik."

Ersel, tokalaşmak için uzandığında Sabit Usta'nın kolunu hareket ettiremediğini fark edip elini omzuna atarak selamladı onu, oturması için ısrar ettilerse de Sabit Usta sandalyesinde yan dönerek doğruldu, işyerine uğrayıp muhasebe amiriyle görüşmeye çalışacaktı, ayağını sürüyerek caddenin karşı tarafına geçip gözden kayboldu.

"Soğuk hava deposunda çalışıyor, vücut olarak bitmiş resmen, kaput halde, ayakta zor duruyor, işten ayrılacak da içeriden az bir para alacak, fikir danışmaya gelmiş, bir arkadaşı telefon bayisi açmak için ortak arıyormuş. 'Ne dersin?' diyor. 'Sırf bizim arka yolda on tane telefon bayisi var Sabit Usta, iyi düşün,' dedim. Bu aralar herkesin hayali telefon bayisi açmak, Manves'in gazına

gelmiş durumdalar, işçi milletini bilmez misin, bırakalım şimdi de seni konuşalım, kalacak yerin, yurdun var mı? İdareten bir şeyler ayarlayabiliriz, Nergis'i görmüşsündür herhalde, ne zaman geldin yeni tabii, Gökçay filan deyince ben de şaşırdım önce, anladım şimdi, Gökçay'la ne işin olabilir senin diye kafam bir gitti doğrusunu istersen, tabii ya Sinem'de çalıştı senin kız. Kayıp öyle mi? Vay alçak herif..." Yeri göğü inleterek havalanan helikopter gürültüsünde boğulup gitti sesi, helikopteri görmek için dışarı fırlayıp uğuldayan göğe bakmaya başladı insanlar.

"Bizim bir komşumuz var, kadın iki kızıyla kalmış, konserve fabrikasında çalışıyor, bir düğünde tanışmış Gökçay'la, sohbet etmişler, kızlarına parası güzel iş bulacağım havasına girmiş, kadının başına bela kesildi, takmış kafayı sürekli mesaj atıyor, isterseniz ev alabilirsiniz cihetinden, kadıncağızı rahat bırakması için görüşmeye gittim, konuyu açınca çekime yetişeceğim deyip kaçtı benden, çantasını saçı topuzlu, kırmızı tişörtlü genç çocuklar taşıyor, yanında çalışanların hepsi birörnek giyinmiş, forsu yerinde, kadıncağızın iki kızı üç ay arayla kayboldu ortadan, Yağderesi'nde patronlara müdürlere ufak kız bulduğu söyleniyor, epeyce para yapmış bu işten, şehirde film stüdyosu açmış, eskisi gibi dolaşmıyor buralarda. Sinem Kuaför'e gelince bana da uğrardı, o olaydan sonra görünmedi bir daha, canını sıkmak istemem ama şimdi sen kızı mı arıyorsun? Senin eski patronla, Vedat'la çok sıkı fıkıydılar, duymuşsundur belki, Vedat'ın işler büyüdü çok, devasa, maden işletiyor, büyük patron oldu, hâlâ onu adam yerine koyup görüşüyor mudur dersen, pek sanmam ama istersen soruştururum, gizli yürütmek lazım, Sinem'den bir şeyler çıkabilir, sen de yavaş git üstüne, Nergis'in çevresi genişledi, uğraşırsa bulur getirir kızı."

Ersel müsaade isteyip kalktı, Yağderesi'nden Sepetçi'ye doğru yürümeye başladı, fabrikaların arasından geçip otoyoldan minibüse binecekti, sonra bir yirmi dakika daha yol vardı önünde, hiç şaşırmadan doğruca varıp Fumoten Caddesi'ni buldu, eskiden de öyleydi adı, Fumoten Sokağı, caddeye dönüşmüş, fabrika yüksek duvarlarla çevriliydi. Kimsecikler yoktu etrafta, giriş kapısını arayıp bulamadı, duvar duvara bitişik çalıştıkları fren fabrikasına, arkaya doğru ek binalar yapılmıştı, cephesi renkli bir malzemeyle kaplanıp yenilenmiş. Dikimhanelere yürüdükleri işçi köprüsü yoktu yerinde, kaldırılmıştı, Fumoten'in ana giriş kapısını ararken birden fark etti bunu, yerin altına çekmişlerdi belki de, işçilerin üretim bölümüne gidecekleri bir geçit olmalıydı, masallardaki padişah sarayları gibi kapısız bir fabrikanın çevresinde dolanıp durdu bir süre, tek bir insana rastlamadı o sırada.

Yola saptığında duvara karşı tek başına dikilen bir kadın görüp duraladı, direnen bir kadın işçiydı bu, "Mobbinge Hayır!"

Havaya ölüm sessizliği çökmüş, sessizliği içine çekerek fabrikayı arkasına alıp hızlı adımlarla uzaklaştı o bölgeden, geçmiş hayatı içine girilmezmiş gibi görünüyordu, eskiye dönemeyeceğini düşünerek ıssız fabrika yollarında VedPlast'ı soracak bir insan aradı, nihayet karşıdan gelen bir taksi görüp el etti, sola dönüp az yürüyünce karşısına hangar biçiminde binalar çıkacaktı, otoyola kadar gidiyordu binaları, sonra tabelasını gördü zaten, "VedPlast 100 m" Orayı neden görmek istediğini bilmeden VedPlast'ın dış duvarları boyunca yarım saate yakın yürüdü, ne kadar gitse sonuna erişemeyecekti sanki, içeriyi görebilmek için duvar kenarındaki bir melengiç ağacının dalına asılıp kendini yukarı çekti, bloklar halinde göz alabildiğine uzanıyordu fabrika, terk edilmiş gibi

hiçbir hareket yoktu içeride. Kendini aşağı sarkıtıp ağacın dibinde soluklandı biraz, oturmak için bir yer arandı çevresinde, yorulmuştu ama oyalanacak vakit kalmamıştı, bir an önce çiftliğe dönmeliydi artık.

VedPlast'la Manves City arasındaki tarla kıyısı yola saptığında duvara karşı dikilen üç işçi görüp duraladı, bahar bulutlarının altında direnen işçilerdi bunlar, "İşçi Depolarına Hayır!"

Tarla kıyısı yolu aşıp çocukluğunun geçtiği Yemişlik yamaçlarında kurulu eskiçağ yerleşiminin görkemli giriş kapısını andıran bir kapıya ulaştı, Manves Üretim Tesisleri'nin ana kapısının önüne gelmişti, "Manves Şehrine Hoş Geldiniz", kapının üstünde tıpkı böyle yazıyordu. Geçmişle gelecek arasında bilinmedik bir zamanın içine çekilmiş gibi şaşkın bir havayla içeriye doğru eğildiğinde, sıra sıra hangarlar çarptı gözüne, kapıdaki dev dışbükey aynada kendini görüp bakakaldı öyle, etrafını saran güvenlikçilerin elinden tarlada çalıştığını söylemeyi akıl ederek sıyrıldı. Birden çıkıvermişlerdi ortaya, takım elbiseleri, aynalı mavi gözlükleriyle uzay filminden fırlamış gibiydiler. Rayların üstünde kayan robotlar gördüğünden emindi, ama arkasına dönüp bakamadı, içini kaplayan bir ürküntüyle uzaklaştı kapıdan.

DANS KURSU AÇILMASINI İSTİYORUZ.

PATRON GELDİĞİNDE KIYAFETİMİZ KÖTÜ OLDUĞU İÇİN SAKLANMAK İSTEMİYORUZ.

TİYATRO KULÜBÜNE ÜYE OLAN İŞÇİLER VARDİYALARI AYARLANMADIĞI İÇİN PROVALARA KATILAMIYOR.

ROBOT ŞEFİMİZİN SES CİHAZININ SÜREKLİ ARIZA YAPMASINDAN ŞİKÂYETÇİYİZ.

SAHA SÜRVEYANIMIZIN BİZİ SÜREKLİ AŞAĞILAMASINA ENGEL OLUNMASINI İSTİYORUZ. "YAKINDA HEPİNİZ SOKAĞA DÖKÜLECEKSİNİZ. HİÇBİRİNİZE İHTİYACIMIZ KALMAYA-

CAK.» DİYEREK ÇALIŞMA İSTEĞİMİZİ KIRMALARI SORUN OLARAK GÖRÜLMÜYOR.

DÖVMESİ OLANLARA MESAİ HAKKI TANINMIYOR.

ERKEK İŞÇİLERİN KÜPE TAKMASINA YASAK KONMASI KABUL EDİLEMEZ.

SERVİS SORUNU NE ZAMAN ÇÖZÜME KAVUŞTURULACAK? VARDİYADAN ÇIKIP YORGUN HALDE BİR SAAT SERVİS BEKLEMEMİZ VİCDANA SIĞACAK BİR DURUM MU? EK SERVİS KONMASI İÇİN KAÇ DİLEKÇE YAZMAMIZ GEREKİYOR?

FABRİKAMIZ SÜPER MODERNKEN ÇORBAMIZDAN ÇİYAN ÇIKIYOR HÂLÂ.

KAMERALAR SORUN TEŞKİL EDİYOR, ALTMIŞKEN YETMİŞE ÇIKARILDI, SANİYEMİZ İZLENİYOR, NEFES ALMAKTA ZORLANIYORUZ.

KICK BOKS KURSU AÇILMASI İÇİN KAÇ İMZAYA ÇIKMAMIZ GEREKİYOR, ÜÇ BİN İMZA TOPLADIK, SESİMİZE KULAK VERİLECEK Mİ?

PSİKOLOG İSTİYORUZ.

Neden orada olduğunun öyle mantıklı bir açıklaması yoktu, Eda'yı aramaya başlayacaktı da, bir yol çizmek için güç ve cesaret kazanmaya mı uğraşıyor, yoksa hatıraların izini mi sürüyor bilemiyordu, atacağı adımlardan emin olabilseydi keşke. Erice'de Yağderesi'nde olduğuna kendini inandırmak istiyordu belki de, bu gezinti Nergis'in desteği olmadan Eda'yı bulamayacağını anlamasına yaramıştı. Her mektubunda Manves'ten söz ettiği halde VedPlast'ın adını bile anmamasını neye yorması gerektiğini düşünüyordu, bildiği halde söylemediği bir şey mi vardı yoksa. Sonra zaten hepten susmuş olması da garipti.

SAYIN İNSAN KAYNAKLARI

DÖRT KONUDA SİZE BAŞVURMA İHTİYACIYLA YOLA ÇIKTIK, İLK DİLEĞİMİZİ HEMEN İLETELİM BURADA, EKİP

OLARAK İSTEK KARTIMIZI ÖNERİ KUTUSUNA ATALI BİR AYI GEÇTİ. PATRONLA SELFİE ÇEKTİRMEK İSTİYORUZ. BİR TÜRLÜ SIRANIN BİZE GELMEMESİ ARAMIZDA GEREKSİZ TARTIŞMALARA NEDEN OLUYOR. HER HELİKOPTER İNİP KALKTIĞINDA HEYECAN ÇEKMEKTEN YORULDUK. SIRANIN NE ZAMAN BİZE GELECEĞİNİ BİLDİRMENİZİ İSTİYORUZ...

İKİNCİ OLARAK, YİNE BEKLEMEYLE İLGİLİ BİR SIKINTIMIZ VAR. 6 SIGMA VE KAIZEN EĞİTİMİNE ALINMAYI BEKLİYORUZ. BU BİZİM AÇIMIZDAN ÖNEMLİ BİR OLAY HALİNE GELDİ. EKİP OLARAK BU KONUYU DERİNLEMESİNE ÖĞRENİP BELGE ALMAK İSTEDİĞİMİZİ DEFALARCA İLETTİĞİMİZ HALDE BİZE CEVAP VERİLMİYOR.

EKİPLER ARASINDA KAIZEN ŞEMSİYESİ'Nİ BİLMEK ÜSTÜNLÜK TASLANMASINA NEDEN OLUYOR. MUDA'LAR KONUSUNDA BİLGİLENDİRİLMEYİ İSTEMEK HAKKIMIZDIR.

ÜÇÜNCÜ KONUMUZ SERVİS. ARAMIZDA EVİ FABRİKAYA UZAK OLDUĞU İÇİN DÖRT-BEŞ SAAT ÖNCEDEN ARACA BİNİP DOLAŞA DOLAŞA FABRİKAYA GELEN ÇOK SAYIDA KİŞİ VAR. MESAİ ÖNCESİNDE İŞÇİNİN O KADAR DOLAŞTIRILMASI ÜRETİM HIZINI ARTIRMAYA UYGUN MUDUR? EK SERVİS KONMASI MALİYETİ YÜKSELTİR DENİYORSA DOLAŞAN İŞÇİLER, SERİ ÇALIŞAN GRUPLARDAN ALINIP ALT İŞLERE YÖNLENDİRİLSİN. ÜRETİM HIZIMIZ YAVAŞLADIĞI İÇİN PERFORMANS NOTUMUZ DÜŞÜYOR!

DÖRDÜNCÜ KONUMUZ, "BAŞARININ SIRRI" YAZI YARIŞMASI... ÜÇ HAFTA GEÇTİĞİ HALDE SONUÇLAR AÇIKLANMADI. ÜRETİM ŞEFİMİZ ZAMANI SÖYLEMEYİP TERSLİK ÇIKARIYOR. BİLGİLENDİRİLMEYİ BEKLİYORUZ. SAYGILARIMIZLA.

S 5 ÜST 9E TGRB

Ovanın üstünde bir helikopter dönerek yükseliyordu, Yağderesi'nde kaybolacak değildi Ersel, dağlara bakarak yönünü kestirip yolunu bulabilirdi kolayca, asıl onu düşündüren hayatını nasıl sürdüreceğini bilememek.

Evinde çiçek besleyen insanın huzuru kimsede yoktur, çiçekler doğamızın en güzide eserleridir, acımasız insanlar yüzünden söz saçılıp dağılıyor. Oysa bu haftaki yazımda sizi Erice'nin baharıyla tanıştıracaktım ben. Bahar sağanağında kenarında minibüs beklemediğim yolu yoktur, yürümediğim tarla arası, koşup sığınmadığım ağaç altı kalmamıştır. Sevgili dostlar, şimdi yazacağım kelimeler, haksız yere yılları kül olup giden adını vermek istemediğim arkadaşım içindir, oturup ağladığımız duvar başı da çoktur onunla.

Köşem aracılığıyla düşünüp sizleri de düşündürebiliyorsam benden huzurlu kimse yok, bazı fabrikalara yılda binden fazla işçi giriş-çıkış yapıyor, ekmeğe işe ihtiyacı olan insanların şartlara dayanamadığı, patronların da işçinin gücüne kuvvetine kuşkuyla baktığı bir ortam oluşmuş durumda. İşçinin suspus gidişgelişlerinden durumu anlaşılıyor. Şartları bilmeyenler çalışma ortamında huzur istiyorlar, sevdiklerimiz beklemiyor bizi orada, başınızı bile çeviremeyeceğiniz iş bekliyor, makineler şefkat göstermez insana, dışarıdan ilk bakışta öyle görünmese de özündeki gerçeğimiz buna yakındır.

Düşünmenizi isteyerek son bir kez soruyorum size:

Hani ev, hani yuva?

Solup gitmeden sırtınızı bir ağaca, yüzünüzü bir çiçeğe yaslayıp baharı yaşayın doyasıya, açın gözlerinizi gönüllerinizi, dışarıda renkler sönmeden içinize çekin sevginin kokularını.

Çiçek yaşayan en renkli canlıdır, unutmayın bu söylediğimi.

Güzellikle bitiriyoruz bu hafta da, hadi bakalım, bir yazıyla daha hoşça kalın.

Minibüsten inip çiftliğe doğru yürümeye başladığında içinden Bahal'e koştuğunu söyleyen bir ses yükseldi. Çıkacağı sabahın gecesinde Amir yanına uzanıp sayıklar gibi bir sesle canına kıyacağını fısıldamıştı kulağına, yaraladığı ikinci adamın da hayata tutunamayıp geçirdiği bir ameliyattan sonra öldüğünü öğrenmişti, ömrünün içerde çürüyeceğini düşünüyordu. Bahal'ini, biricik karısını –birbirlerinin çocukluk aşkıydılar– dışarıda tek başına bırakmıştı. Ülkelerinden çok uzaklarda yeni bir hayat kurmak istemişler; dağlar, ırmaklar, ovalar aşmışlardı ama kavuştukları huzurlu günler ne yazık ki kısa sürmüştü, bir ölüm gecesinden sabaha çıkamamışlar. Gelecek "kötü haber"i almış gibi kalbi titredi Ersel'in, Amir son bir kez Bahal'i görmek istiyordu, çiftliğe gider gitmez konuşacaktı onunla, Azimet Bey'e durumu anlatacak ve yardım etmesini sağlayacaktı.

"Manves City 5 km" tabelasını, sonra Manves Meslek Lisesi ve Spor Tesisleri'ni geçip Nergis'in daha ilk aylarda sözünü ettiği değişimin yol açtığı gelişimin, onları nasıl felakete sürüklediğini yazdığını anımsadı, o ilk mektuplarında çocukluk günlerine dönmüş gibiydiler, o zamanlar yaptığı gibi korkularını büyüttüğünü düşünüyordu Nergis'in, ovayı kaplayan hangar fabrikaları görmek sarsmıştı onu, Yağderesi'nde İşçi Depoları dönemine girilmişti. Göğsüne çarpan soğuk bir rüzgârla durup

soluklandı, Nergis'in tutunmak, ayakta kalabilmek için nasıl çabalamış olduğunu, geceden sabaha, sabahtan geceye kapatıldıkları hangarlarda ne türlü korkular çektiğini yüreğinde hissetti, içi yanarak başını göğe kaldırdı, hava bulutlanmıştı yine, yaşayamadıkları baharların hasretini duyarak soluklandı, içinden fışkıran duyguları daha fazla bastıramayıp Nergis'i aradı, ona Yağderesi'nde kaybolduğunu, telefon numarasını kaydetmesini söyledi, Nergis bakımevindeki gece nöbetine yetişebilmek için koşturuyordu, ("4-12 çalıyorum bu hafta...") sonra konuşmak üzere telefonu kapadılar.

BAŞARININ SIRRI

BAŞARILI OLUP OLAMAYACAĞIMIZ KADERİMİZDE YAZILIDIR. KARŞILIĞINI ALDIĞIMIZ İŞTE ZEVKLE ÇALIŞIRIZ. YORULSAK DA HAK ETTİĞİMİZ PARAYI ALIYORSAK BAŞARILI OLMUŞUZ DEMEKTİR. ÇALIŞMA HAYATININ EN ÖNEMLİ ALTIN KURALI BU: "AZA KANAAT ET Kİ ÇOĞU BULASIN." İŞİ OLMAYAN BAŞARIYI DÜŞÜNEMEZ, BAŞLANGIÇ AŞAMASINDA ÇORBA KAYNIYORSA SORUN YOK, ÖNCE SABIR. SEBAT ETMEYEN BAŞARILI OLAMAZ, PISIRIK İNSAN BAŞARILI OLAMAZ, KENDİNİ ZAMANA GÖRE GELİŞTİREMEYEN İNSAN BAŞARILI OLAMAZ. BAŞARININ PÜF NOKTASI, "BAKIŞ AÇISIDIR." İYİ BİR USTANIN KAPRİSLERİNİ ÇEKMEKTİR. ÖĞRENDİĞİ ŞEYİ TAM ÖĞRENEN KİŞİ BAŞARILI OLUR, KAFASINI YARIM YAMALAK BİLGİYLE DOLDURUP ZANAATSİZ İŞE KALKIŞMAK VURDUMDUYMAZCILIKTIR.

PSİKOLOJİK OLARAK PARA VE İŞ ÂŞIĞI MISINIZ, SİZ BAŞARIYI ARAMASANIZ DA BAŞARI SİZİ BULACAKTIR. İNSAN İYİYSE VE DAHA İYİSİNİ HAK ETTİĞİNE İNANIYORSA OKYANUSA AÇILIR VE YENİ KARALARA YELKEN AÇARSA YA BOĞULUR YA DA ŞANSI VARSA DALGALAR AYRILDIĞI KIYIYA ONU GERİ SAVURUR... BAŞARI İÇİN HANGİ OLAYLAR İNSA-

NIN KAFASINDA NASIL VE NEDEN SORULARINI OLUŞTURUYOR İSE VE SORULARA CEVAP ARAMA İHTİYACI OLUŞTURUYORSA O YÖNDE İLERLEMESİ GEREKİR.

Çalışanlarımızın bütün sözlü uyarılara rağmen mola uygulamasını suistimal etmeleri sebebiyle on beşer dakikalık ara dinlenme saatleri iptal edilmiştir.

Ayrıca çalışma saatleri içinde sigara kullanan işçilerin sigara içme odalarına veya kafeteryaya inmelerine izin verilmeyecektir.

İnsan Kaynakları Müdürlüğü

Sağımcılar gelmeden bir saat kadar önce çiftliğe döndü Ersel, damın altında Azim ve Aykan'la karşılaştı, Azimet Beyler gelmemişti daha, adımları onu mutfağa sürükledi, gözleri Bahal'i arıyordu, Bahal mutfakta akşam yemeği için sebze yıkıyordu, saçları dağınık, önündeki önlük ıpıslaktı, çaydanlığın altı yanıyordu, Ersel bir çay içmek isterse... Bahal'le konuşamayacağını hissedip elinde çay bardağıyla dışarı çıktı, Azim'le ve Aykan'la damın altında aşağı yukarı gezinerek sohbet etti bir süre, yağmur ekinleri coşturuyordu... Sağımcılar gelene kadar üstünü değiştirip yüzüne bir su çarpmak istiyordu, hızlı adımlarla kaldığı arka eve yürüdü, yorgunluktan başı dönüyordu, kendini yatağa attı, gözlerini kapasa dalıp gidecekti, derin derin soluklanarak doğruldu, ceketinin cebinden defteri, kalemi çıkardı, Zeynur'un defter yapraklarını çekip aldı, taksici İrfan Usta'nın kartını masanın üstüne koydu, aldığı yeni telefonu elinde evirip çevirip gömleğinin göğüs cebine bıraktı, başka bir iş bulmalıydı kendine, Bahal'le aynı dam altında çalışmak zor olacaktı onun için, kalbinde bir kırıklıkla dışarı çıktı, Amir'in acı

bakışı akıp geçti yüzünden, bir an parmak uçlarına kadar sızısını duydu Bahal'e olan özleminin. İş bulması kolay olmayacaktı o kadar, dayanması gerekiyordu bir süre, başını göğe kaldırıp soluklanarak damın altına yürüdü.

Sabah sağımcı aileyle tanışıp izlemişti çalışmalarını, sepetli motosikletle gelip neşe içinde yapmışlardı işlerini, Azim ve Aykan'ın yardımıyla inekleri biriktirme alanına kovalayıp topladılar, bir grup ineği sağım odasına sürüp götürdü Ersel, motosiklet sesini duyup sağım odasından dışarı süzüldü, Saide Hanım'la Koca Hilmi'nin gülüşmeler eşliğinde Aykan'la şakalaşarak koşup geldiklerini gördü, Koca Hilmi tekerlemeler uydurarak konuşan iri yapılı güleç yüzlü bir adamdı, *geldik yağmur altında, girdik inek damına*. Hortumu açmış ineklerin memelerini yıkarken Bahal elinde temiz havlularla sağım odasına girdi... Saide Hanım'la ikisi ineklerin ıslak memelerini silip kurularken Ersel kapıya doğru çekildi, gözlerini Bahal'den alamıyordu... *Taktık memeyi makineye, akıttık sütü tencereye*. Sağımın bitmesine yakın Aykan'ın seslenişiyle daldığı düşüncelerden sıyrıldı, birlikte yem silosuna gidip el arabasıyla gezi alanına gönderilen ineklere yem verdiler, Azim ikinci grup ineği birikme alanından çıkarıp sağım odasına sürdü, biberonlarla buzağılara süt içiren Bahal'in üstündeydi gözleri.

Siloya yem aktarılırken Ogün Bey pikabıyla damın altına girip yanaştı, hemen sonra da bir cip gelip durdu yanında, Azimet Bey, Ethem Bey ailece çiftliğe dönmüşlerdi, Bahal, Aykan, Azim gelenleri selamlamak için ellerindeki işi bırakıp arabaların yanına koşmuşlardı, Ersel arkalarından sürüklendiyse de az geride durmuş, yüzünde gergin bir tebessümle Ogün Bey'e bakıyordu. "Gel Ersel gel, uzak durma öyle, gel Azimet Bey'le tanıştırayım seni," dedi Ogün Bey, "yeni adamımız Ersel hızlı girdi işe Ethem, hayırlısıyla... Bana kalırsa Amir'i aratmayacak."

"O biraz zor yani, onun gibisini bulmak, öyle olur inşallah da," dedi Ethem. "Yanlış anlamayın ben dik konuşurum, Cenabıallah öyle yaratmış."

"Bu da bizim delikanlımız, Yenal," diyerek Ersel'e torununu gösterdi Azimet Bey.

"Hoş gelmişsiniz, çalışanlarımızla aile gibiyiz biz burada..." Ogün Bey, Azimet Bey'in eşi Nise Hanım'ı ve Ethem'in eşi Zişan Hanım'ı selamlayıp tanıştırdıktan sonra tanker şoförüne el edip damın altında gezinti alanında yem yiyen ineklere doğru yürüdü. Nise Hanım, "Arka evi çok severim, kayınvalidem gelin gelmiş o eve, küçük olmasa seve seve geçer yaşarım da sığamayız, gözüm var o evde yani, güle güle oturun, hayırlısı olsun," dedi. Bakışları Bahal'e doğru kaydı bir an, yüzünden soğuk bir ifade esip geçti. Ethem Bey araya girip, "Aile meclisi olarak karar verdik buna, çiftlik kâhyası olacak kişiye özel, Cenabıallah kimi uygun görürse," dedi, Nise Hanım başını sallayarak oğlunu doğrulayıp, "Kayınvalidem rahmetli Hasırlı Ev derdi oraya, balkonunda tahta örmeler yok mu," diyerek sözünü tamamladı. Bahal, gece doğan buzağılara süt verdiğini, Karakız'ın çok bağırıp zorluk çektiğini söyleyerek elindeki biberonu kaldırdı, "Ağız tatlısı yaptım, Yenal yesin, güçlensin," dedi. Nise Hanım, Bahal'i susturmak ister gibi arkasını dönüp cipe yöneldi, yemek hazırdı, masa yarım saate kurulmuş olurdu, Zişan Hanım, "Biz tokuz Bahal, yedik yemeğimizi, sabah görüşürüz," diyerek Nise Hanım'ın arkasından yürüdü. Çiftlik arazisinin aşağı ucundaydı yaşadıkları evler, ortasında çiçekli geniş bir bahçe olan karşılıklı iki villada oturuyorlardı.

Azimet Bey cipe binmeden sağım odasını yıkayıp çıkan Saide Hanım'la Koca Hilmi'yi bekleyip şakalaştı onlarla. *Süte maya çalarım, yaylalarım dağlarım.*

Yeni aile gelinceye kadar mutfağı çekip çevirme işi Bahal'e kalmıştı, gece doğumları, sağım odasının temizli-

ği, buzağıların emzirilmesi, daha birçok işe koşması gerekiyordu, Ersel kendi işinin de düşündüğü kadar kolay olmadığını fark etmişti bu arada, Azim ve Aykan çiftlikte kalmıyorlardı ama gerektiğinde damın altında bitiveriyorlardı, artık ineklerle uğraşmayı Ersel'e bırakıp ekim biçim işleriyle ilgileneceklerdi. Yemekten sonra müsaade isteyip kalktılar, Ersel de onlarla beraber dışarı fırladı mutfaktan, ineklerin uyku vakti gelmişti, şalteri indirip ayaklarını karanlığa alıştırarak yavaştan arka eve yürüdü, yağmur atıştırıyordu, hava serinlemişti birden, gündüz kapıldığı o tuhaf duygudan sıyrılamamıştı, kaybolmuş gibi hissediyordu kendini, Eda'yı bulmadan bu durumdan kurtulamayacağını düşündü bir an, onu hayata bağlayan neredeyse tek canlıyla bağı kopmuştu. Müzikhollerden oynak bir hava gecenin karanlığına dalgalanarak yayılıp dağılıyordu... Kalbinin sıkıştığını hissetti bir an, Eda'yı pavyonun loş ışığında görüp seçmiş gibi bir duygu çarptı yüzüne, evin merdivenlerini çıkarken soluğu kesilmek üzereydi, odasının lambasını yakıp ceketini çıkardı, onu yağmurdan koruyacak bir monta ihtiyacı vardı, ama parasını dikkatli kullanmak zorundaydı, koğuş arkadaşı Haco Fırat'tan borç almıştı, parasının hesabını şaşıracak zenginlikte mahkûmlar tanımıştı içerde, "Helal olsun gönderemezsen de," demişti Haco, gönderecekti elbette, kimseye borçlu kalmak istemezdi şu dünyada. Defterini kalemini alıp cam kenarındaki koltuğa bıraktı kendini.

Vedanur-Pazarcılar?
VedPlast-Vedat
Gökçay- Şehirdeki film işi
Selim-Avukat?
Nergis'in çocuklar-Cesur?
Veysi Bey-
Serco-!!!!????

Boylu boyunca yatağa uzandı, müzikhollerden kulağına gelen şarkı sesleriyle içi geçip dalmıştı ki telefonu çaldı, Nergis'ti arayan, işi anca bitmişti, kendine bir kahve yapıp sigarasını yakmış, elini telefona atmıştı sonra, Yağderesi'nde kaybolmuştu demek...

Nergis'le gündüz olduğundan başka bir havayla konuşuyordu şimdi, sesine bir rahatlık gelmişti, Eda'yı bulmasına yardımcı olabileceğini, Vedanur'u pazarcılardan soruşturmak gerektiğini söyleyip Gülyaz Abla'nın Gökçay'la ilgili anlattıklarını aktardı ona, Veysi Bey'le ilişkileri hakkında konuşmuşlardı, bunu saklamak istemiyordu, Vedat'ın nerede olduğu konusunda Veysi Bey'in bilgi sahibi olma ihtimali yüksekti. Ne vakit tanışma imkânı bulacaktı kendisiyle? Dayanamayıp VedPlast'tan neden hiç söz etmediğini sordu Nergis'e.

"Biliyordum neyin içine çekileceğini, kendine yazık edeceksin," dedi Nergis, gündüz arayıp da Yağderesi'nde kaybolduğunu söyleyince ona neden gelme dediğini anladığını sanmıştı, "İki koyun bir keçiyle kendimize bir hayat kurmuş olsak, bu duruma düşmeyecektik." Erice' de işçiye hayat hakkı tanınmıyordu artık, işini kaybeden erkekler için durum hepten çıkışsız görünüyordu, kadınlara açık olan yan yollara sapamazdı bir erkek, düzene boyun eğdiğini inkâr etmiyordu ki, çoluk çocuk dağılıp kaybolacaklardı yoksa, ortam fakir erkekler için böyle elverişli değildi, bu imkân onlara sunulmuyor. "Çaresiz kadını sığınmacı olarak görüp kanadının altına alıyor bir adam, çaresiz erkeği it yerine koyup silahlı bekçi olarak kullanmak istiyor."

Ersel, Serco'yu arayıp bulmaktan söz edince sesi soğuyuverdi Nergis'in, adını duymak bile ağır geliyordu ona, Eda'yı yanlarına çağırmış olduklarını sanmıyordu açıkçası, boşuna yürek üzüntüsü yaratmasın... Geçmişin külünü havaya savurup ruhunu karartacağına Yağde-

resi'nde Pırasa Ovası'nda olup biteni kavramaya çalışması daha iyi olmaz mıydı, gazeteye reklam almak için görüşmelere gidip geldikçe gözünde ne çok perde olduğunu anlamıştı, duyup işittiklerini anlatmaya fırsat bulamamıştı, dağlar bile satılmıştı, arka vadiler, dereler... Taksi plakası alır gibi maden arama ruhsatı satın alan aileler vardı, topladıkları yetki belgelerini rulo rulo rafa dizip Ruhsat Kütüphanesi kurmuş insanlardan söz ediliyordu. Planlaması yapılmıştı çoktan, ne Yağderesi kalacaktı ortada, ne Pırasa Ovası, ne Erice. Dağlardan denize kadar Enerji Şehri. Veysi Bey'le bir izin gününde Kirazcık'tan çıkıp Karlıca'dan öteye köy köy dolaşmışlar, şantiyeleri kendi gözleriyle görmüştü, dünyayı dar edeceklerdi onlara, şimdiden boğazının sıkıldığını hissediyordu, Veysi Bey olmasa evinin kirasını ödeyecek durumda değildi. Onlar gibi ilkokuldan sonrasını okumamış işçileri fabrikaların kapısından içeri sokmayacaklardı, toplu işten atmalar başlamıştı zaten, sokaklar, kapı önleri, kahveler insan doluydu.

Ersel, lafı Eda'ya getirmek istedikçe Nergis sözü Erice'nin geleceğine çekip savuruyordu, Karlıca'dan Belmot bayırına toprakların çevrildiğinden, gizlice açılan kuyulara asit atıldığından bahsediyordu, elektrik üretmek için bir kasaba, içinde yaşayan insanıyla feda ediliyor. Ersel, Nergis'e kendini duyurabilmek için sesini yükseltti sonunda, Uslu'ya uğradığını, Gökçay hakkında onun da iyi şeyler anlatmadığını söyleyip birkaç defa tekrarlamak zorunda kaldı bunu. Nergis'in oğulları Cesur'la Celil'i görüp ikisiyle de konuşmak istiyordu, ayarlama yapabilir miydi hafta sonu için? Sabah dokuz-on gibi çıkabilirdi çiftlikten, hem görmüş olurdu çocukları... Telefonu kapadığında elleri titriyordu Ersel'in.

Yağderesi'nde yaşadığı duygu koyulaşarak içine çek-

ti onu, kimsesizliğin sebep olduğu kıymetsiz ruh haline bulanarak üzüntülü düşüncelere daldı, kendini çaresiz hissetmiyor, yalnız hissediyordu.

İki dakika geçmeden telefonu tekrar çaldı, Nergis arıyordu yine, "Konu açıldı madem, şunu da bil öyleyse," diyerek, küçük oğlu Celil'i Manves Meslek Lisesi'ne sokmak için uğraştığını söyledi. Veysi Bey'in torpili olmadan bunu sağlaması imkânsızdı, bütün amacı bir oğlunu olsun kurtarmaktı.

Telefon kapandıktan sonra çocukluk anılarına daldı Ersel, onu okutmak için çırpınıp duran annesine söylediği şeyler aklına geldi, "Okul sadece acı yaşamayı ertelemek için kullanılan bir şey," demişti, "bizim gibilerin sonunu getirme imkânı yok." Annesinin ovadan, tarladan kazandığı parayı gerçekleşmeyecek bir hayal için harcamasına gönlü razı gelmiyordu. Sürücü kursunda kaçak matematik, Türkçe dersi veren hocalarla test çözerek yatılı okul sınavını kazanamayacağını görüyordu, üvey babasından gizli gidiyordu kurslara, haberi olsa annesini de onu da döverdi kesinlikle, korku içinde gizlice kaçak kursa gitmektense bir an önce hayata atılıp annesini de, kendini de Domatesçi Halil'den kurtarmak istiyordu. Sonra düşünceleri Serco'ya kaydı ister istemez.

Yağmur şiddetlenmişti dışarıda, ani bir kararla kalkıp Zeynur'un yelkenli kayık biçiminde katlanmış defter yapraklarını açtı, okudukça uzak, eski günlerin anısı canlandı gözlerinde. Zeynur kucağında bebeğiyle ovaya tarla işinde çalışmaya geldiğinde ruh sağlığı pek yerinde sayılmazdı, kaskatı kesilerek korku nöbetleri geçiriyordu, Ersel bir gece hastaneye götürmüştü onu, psikiyatriye havale etmişlerdi, trenle şehir merkezindeki üniversite hastanesine gitmişler, uzunca bir süre korkuya karşı ilaç kullanmıştı, ev açıp birlikte oturmaya başladıktan

sonra da birkaç kez yolları aynı hastaneye düşmüş. Gülyaz Abla'nın tanıdığı, emekli olduktan sonra Erice'ye yerleşmiş psikolog bir hanımla görüşmüştü bir süre. Hatırlayabildiği kadarıyla okuduğu sayfalar Zeynur'un sıkıntılı günlerinde psikolog hanımın teşvikiyle yazılmıştı.

Şu an biliyorum o sıralar atak geçiriyormuşum, delirme korkusuyla hat safhaya ulaşıp delirip kızıma zarar vereceğim düşüncesi ve iki kat korku hem delirme hem delirince aklını yitirip kızına zarar verme ihtimalini düşünme korkunç bir his ve hani derler ya, düşmanımın bile yaşamasını istemem. Büyük korkunç bir his.

Şimdilerde kontrol altına almaya çalışsam ve başarılı olduğumu düşünsem de üzüldüğüm sıkıldığım bir durumda işte geliyor diyorum. Başlıyoruz. Bir süre mücadele ediyorum ama eskisi gibi sarpa sarana kadar beklemek yok; o an, onu hissettiğim an düşüncemi değiştirmeye çalışıyorum, en mutlu olduğum sevişme anlarını bile aklıma getirmişliğim var, o zaman etkili oluyor, tabi bunu sürdüremiyorum hemen başka bir mutlu ana geçmek zorunda kalabiliyorum, yani önemli olan mutlu olmayı unutmuş beynimize mutluluğu hatırlatmak.

Çocukluğundan yetişkinliğine Serco hep hayatının içinde olmuştu, Zeynur'la ikisinin Eda'yı Nergis'e bırakıp gittiklerini haber aldığında kalbi buz kesmişti, ne düşünse çözülmeyecekti sanki, duyguları öylesine donmuş. Babalığı üstüne yürüdüğünde araya girip dayak yemesine engel olmaya çalıştığı, tarla çapalamasına, ürün toplamasına yardım ettiği için sevip sayardı onu, çadırda kaldıkları gecelerde akordeonuyla karanlığı dağıtır, neşelenmek isteyen yorgun gönülleri coştururdu. Sözleşmişlerdi aralarında, "Yovano"yu çalıp söylemeye başladığında

ateş yakması gerektiğini anlardı Ersel. "Yovano Yovanke." Çadırlardan uzakta, yol kenarında kurulu kamış kulübelerden insanlar çıkıp gelirdi. İlk fabrika işini de onun sayesinde bulmuştu, on yedi yaşındaydı o zaman, çimento fabrikasına girmişti, para kazanmaya başladıktan bir süre sonra annesi, babalığından ayrılmıştı. *Kraj Vardarot sediş, mori, belo platno beliş.*

Vardar'ın kıyısında oturuyorsun canım
Beyaz keten ağartıyorsun
Gözün yükseklerde
Canım benim Yovano
Ben seni bekliyorum oysa

Annesi babasını sevdiği gibi Domatesçi Halil'i de sevmiş olmalıydı ki, "Onun hıncı öfkesi sana değil, çuvallar dolusu parayı yemişler, amcasıyla babası," diyerek avutmaya çalışırdı Ersel'i: "Koca serveti pavyonda saçıp batırmışlar, dövmek için onları arıyor da bulamıyor, borç içinde ölmüş ikisi de, dayakla sevgi yan yana olmaz, olur mu hiç, acıyorum haline şahsına, sersefil ortada kalmış."

Serco'nun Yağderesi'ndeki marangozhanede çalıştığı zamanlarda, babalığıyla karşılaşmamak için iş çıkışı marangozhaneye uğrar, onun tek gözlü ocakta kavurduğu patatesli fasulyeye, pırasalı yumurtaya ortak olur, kimi geceler marangozhanenin çekme katında Serco'nun yanı başına kıvrılıp uyuyakalırdı öyle, ağaç kokusunu soluyarak birlikte rüyaya dalarlar.

Onun gibi akordeon çalıp şarkı söylemeye heves ettiğinde Serco eski bir gitar bulup almıştı Ersel'e, ilk taksitini yatırıp gitar kursuna bile yazdırmıştı onu. Sandalye atölyesinde çalışıyordu o vakitler, atölye kapandığı için kalan taksitler ödenememiş, denkleştirip devamını getiremedikleri için bırakmak zorunda kalmıştı kursu, ilk-

gençlik yılları böyle tek taksiti yatırılmış bir dönemlik hayallerle geçmiş. Serco başparmağını kesip marangozhaneyi terk edince sırt sırta verip bir şeyler yapmak istemişlerdi ama hayat bir yol açmamıştı onlara, Serco, emlak işi yapan bir akrabasının yanında işe girmişti, Nergis'le o aralar beraber olup ev tutmaya karar vermişlerdi.

Hep yakın olmuşlardı Serco'yla, ondan altı-yedi yaş küçüktü Ersel, amca demeye dilini alıştıramadığı için adıyla seslenirdi hep, o yüzden babalığından dayak bile yemiş, bunu Serco'ya söylediği için de üç gece kapıda yatma cezası almıştı.

Serco'yla konuşarak talaş kokusuyla uykuya daldığı o eski günlerin özlemi uyandı içinde, Serco'nun gidişiyle açılan boşluğu kim doldurabilirdi ki. Bunu Nergis'e söylemek isteyip vazgeçmişti sonra, insanın hapiste düşünmek için çok vakti oluyordu, Serco hem Nergis'i almıştı ondan hem Zeynur'u, yine de ona karşı hissettiği şeyin öfke olmadığını biliyordu Ersel, daha ağır, kızgınlıktan öte bir duyguya kapılmıştı. Ruhu çekilmiş de dünyaya karşı tozuyup soğumuş gibi bir uzaklık, ta içinden yanarak küsmüştü Serco'ya. *Hatıralar bir avuç küle dönmüş.*

Yağmur öyle yağıyordu ki dışarıda Serco şarkı söylüyormuş gibi içi ürperdi bir an, rüzgârla perde perde dalgalanarak kulağına dolan akordeon sesiyle dalıp gitti Ersel. *Fakirim, dünyam sonbahar.*

Ölmek nefesinin tükenmesi artık organlarının çalışmaması demek bunu hepimiz biliyoruz.

Peki, yine bildiğin ama görmezden geldiğin bir ölüm şeklini anlatayım mı sana?

Bazı insanlar vardır bir caddede yürürken yanından geçer ama asla bilemezsin onun ölü olduğunu, zombi falan değil haaa bunlar bildiğin insan siluetinde canlı işte.

Bunlar işte yaşar gibi görünürler, işe gider eve döner yemek yapar soba yakar, bulaşık yıkar, konuşur ağlar, gezergüler eğlenir!!!!?????

Fakat dönüp baktığında aslında çoktan intihar etmiştir o insan. Gününü yaşar, borçlarını öder ama geleceğe dair hiçbir düşünce barındırmaz, beyin kıvrımları arasında dolaştırmaz. Çocukları varsa onları büyütüp yetiştirip hayata hazırlama konusunda gerekeni yapar hayatını sürdürmesi için zemin hazırlar ama asla gelecekle ilgili umut taşımaz. Yoğun bir hayal yumağı içine sokmaz kendini.

Sevdiği bir adam vardır mesela, sever ama bu sevginin karşılığını beklemeden. Sevilme beklentisi taşımıyorum der ama karşısındakine değildir sözleri, aslında kendinedir. Niyeti yine o hayal yumağının içine sokmamaktır kendini, beklenti olursa yaşam olur çünkü.

Büyük bir tutkuyla sevişebilir, büyük bir aşk ile dokunmak, bakmak, bakışlarını gizleyememek büyük ve tutkuyla bir aşk yaşayabilir ama bunu beklentisiz tek başına yaşar. Gece aynı yatakta uyumak istemez, alışmaktan öteye gitmekten aşkı sabitlemekten korkar. Sevdiğinin kokusuna ölüp bitmeye dur demek için yalnız geçirir gecelerini.

Büyük bir uğultuyla bastıran yağmur gece boyunca duvarlara camlara çarparak yağdı, sele kapılıp sürüklenecekmiş gibi korkulu düşünceler içinde uyuyup uyandı Ersel, Eda'nın suda yüzen hayaliyle Zeynur'u kâh silahlı adamlardan kaçmaya çalışırken kâh bir leğenin içinde tas tas su dökünürken gördüğü sıkıntılı bir rüyaya daldı, kulağında çığlıklarla etrafını saran kadın kalabalığından sıyrılarak araladı gözlerini, derin bir kederle kalkıp pencereye yürüdü. Yağmur kesilmişti ama sesi dinmemişti daha, ağaç yapraklarından süzülen damlaların tıpırtısıyla dışarı baktı, dağların karaltısının üstünde gökyüzü maviye çalı-

yor, havada bulutların parça parça kara gölgesi yüzüyordu, uzaklarda tek tük ışıklar... Bir horoz sesi yükseldi, derinden köpek ulumaları geldi kulağına, gecenin çığlığı kopup parçalanmış, sabahın eteklerinde hafifleyerek uçuyormuş gibi soluğu dalgalandı göğsünde, balkonun hasır örgüsüne bir kuş konmuş ötüyordu, fista fista fista.

Sen hiç zombi gördün mü işte bendeniz.

5 yıllık bir evlilik, bunun 1 yılı kaçak 2 yılı da askerliği beklemek, topladığında 1 yılı ayrılıklarla geçen kalan bir yıl da günaşırı dayak ile yaşanmış bir evlilik. Her şey bununla başlamıyor aslında öncesinde aile ile yaşanan sıkıntılar iflaslar alkolik bir babaya sahip olmak, otorite manyağı ama kadın siluetinde erkeksi güdüler ile annelik yapmaya çalışan bir anneye sahip olmak, 3 üvey kız kardeş hepsi farklı özellikte ama aynı sıkıntıları yaşamalarına rağmen o kadar yakın fakat yaşanmışlıklardan öyle yılmışlar, birbirlerine bir o kadar uzaklar. Çünkü anneleri ayrı, babaları bir, ne kadar beraber olmak isteseler de denge kalmamış, raylar yerinden çoktan çıkmış tren devrilmişti bile.

Ben sana uzun uzun bu hikâyeyi anlatsam biliyorum ki yok, artıklarla dizili bir okuma şekli olabilecek ya da hayal ürünü ya da şu bitmek bilmeyen entrikaları olan yaprak dökümünden bir şekil değiştirmiş hikâyeye dönüşecek ama yaşarken çok aksiyonluydu da yazarken sıkılıyor insan. Yazarken araya serpiştirmeye çalışıyorum, sıkılınca yarıda kesip biraz beyni toparlayıp tekrar başlıyorum yazmaya.

Toplam olarak beraber geçirilmemiş bir evliliğin bitmesi seni kahretmeyebilirdi ama geçmişinin asla seni bırakmaması çok can sıkıcı. Şöyle ki yasal olarak bitmiş bir evlilik eski kocanın cezaevinde olması, peşini bırakmayan bir gulyabani olması gibi. Evlenmek istesen evlenemezsin. Ne insanlara ne erkeklere güvenin kalmamıştır. Bir kız çocuğu ola-

rak senin önüne sunulan baba figürü ofsayt zaten sonrası pabuç tutmaz.

Kuş sesiyle dama koşup şalteri kaldırdı, ışıkların yanmasıyla onlarca inek yattığı yerden başını doğrultup ayaklandı, Bahal uyanmış olmalıydı, sağım odasında temiz iş görülmesi gerekiyordu, inek memelerinin yıkanıp silinmesini sağlamak onun göreviydi, kalkıyordu erkenden, odasının ışığının yanıp yanmadığına bakmak için damın ön tarafına doğru yürüdü hızla, ışığı yanıyordu Bahal'in, geri koşup inekleri biriktirme alanına sürdü sonra, Koca Hilmi'nin motosikletinin sesi geldi kulağına, –ahır kokusuna burnu nasıl alıştıysa bu sese de kulağı öyle alışacaktı belki– *Sal inekleri beriye, süt verene yem hediye.* Ethem Bey damda göründüğünde sağım işi bitmek üzereydi, süt tankeri yanaşmıştı damın ağzına, Ethem Bey tanker şoförüyle ayaküstü bir şeyler konuşup selamsız sabahsız Ersel'in yanına sokuldu, "İşleri gözden geçirip bir bakalım beraber bugün, her şeyi bir anlatayım ben sana," dedi, "çok yağdı, daha da yağar inşallah, bizim ekinler için iyi, Cenabıallah insanın da hayvanın da nasibini veriyor." Kahvaltıdan sonra bir ara uğrayıp seslenecekti Ersel'e, "Bahal'e söylersen sana bir çizme ayarlar o, ayakkabı dayandıramazsın." Soğutma tankındaki sütü tankere aktarıp gittiler. Güneşle renklenen sabah yağmurla puslandı hafiften, dağların yeşili koyuya çaldı.

Ogün Bey çiftliğe geldiğinde gökyüzünde bulutlar çarpışıyormuş gibi beyaz ışıklar parlayıp sönüyordu, Ersel ineklere yem verme işini bitirmiş, soluklanmak için damın dışına yürümüştü, bulutlara bakarak içindeki sıkıntıyı atmaya uğraşıyordu.

"Zamanla inekler tanıyacak seni bir defa, simana alışacaklar, şimdilik o durum oluşmuş değil, benim tespit ettiğim yabancı görüyorlar seni, ben onlara hadi gidiyo-

ruz desem kendi ağızlarıyla kilitlerini açıp arkama düşerler, simamı iyi biliyorlar çünkü, akılları var fikirleri yok ama hepsi aynı zekâda da değil, bunu da unutmamak lazım, bazıları üstün geliyor, kaşıma fırçasını görüyor musun, belki rast gelmemiş olabilirsin, aralarında öncü inekler var, kendi kilidini açıyor başta, sonra da beş-altı ineği daha kilitten kurtarıyor, sırasıyla fırçaya yanaşıp kaşınıyorlar, o da lazım bu hayvanlara, biz nasıl kaşınıyorsak onlar da insan gibi, otomatik fırça bunlar, basıyorsun düğmesine aşağı seviyeye iniyor, hayvancılık böyle oldu artık, insan gücünden çıktı, hep makine gücü, 7 dakikada 16 inek sağılıyor, 200 litre süt alınıyor, kazancımızı sen hesap edersin artık, şanslıyız ama çalışıyoruz da, Cenabıallah bize bu işi uygun görmüş, o kadar çalışmaya kazancı çok da iyi değil yani."

Amir'in Bahal'i görme isteğini Azimet Bey'e iletmeden önce konuyu Ogün Bey'le konuşmasının iyi olacağını düşünmüştü Ersel ama bunun için Ogün Bey'in uygun bir vaktini kollaması gerecekti, hasta ineklere bakıp dönecekti, çay içmeye bile zamanı yok.

Kahvaltıdan sonra yağmur kesilip güneş açtı birden, damın altında Ethem Bey'den dersini talimatını aldıktan sonra ekili alanları dolaşmak üzere dışarı çıktılar. Azim ve Aykan, yağmurlukları, eldivenleri çizmeleriyle tarla kıyısına çıkmış bekliyorlardı onları, yaza doğru bir kez daha biçilecekti otlar, "Çok verimli bir yem bitkisi bu, karamba," diyerek söze başladı Ethem Bey, ilk kez duyuyordu Ersel, "soğuğa kırağıya aldırmayıp boylanır, inekler ısırdıkça canlanıp yeşerir, ineğin hayali, rüyası olan bir ot bu, insanlık geç de olsa süt inekleri için bu keşfi yapmış, bizimle kalırsan kendin de göreceksin zaten, inekler doyamaz bunu yemeye, ekimini yaptığımız bir de şalgam var, şalgamı bilirsin, ineklere ödül olarak da şalgam, yem konusunu hızlı öğrenmen lazım, silodan el

arabasına doldurup götürdüğün fabrika yemiyle dönmez bu çiftlik, buzağıya ayrı, düveye ayrı, doğuracak olana ayrı, bu işi sevmen lazım, ineği sevmen lazım, biz babamızdan o da babasından bu sevme işini öğrenmiş."

Ethem Bey, dama doğru yaklaşan yem kamyonunu görüp, "Benim gidip dağıtımcılarla konuşmam lazım," diyerek yanlarından ayrıldı, Ersel'i Azim'le Aykan'a teslim edip gitti, "ekinlerin güzelce açıklamasını yaparsınız siz artık." Ersel, Ethem Bey'in arkasından soluğunu boşaltıp göğe kaldırdı başını, bulutlu gökyüzü alaca griden toz mavisine dönüp sarıya çalıyordu.

Azim öne düşüp az yürüdükten sonra, "İş bu kadar büyük olunca sevmek değil para öne çıkıyor," diyerek başladı söze, "şu gördüğün tarafa da şalgam ekiyoruz, süt inekleri için, çiftliğin yıllık masrafını da danalara yığıyoruz, her sene yüz dana gidiyor buradan kesime, makineleşmiş iş, otomatik yürüyor, sana ne öğreteceğimizi anlamadım ben şimdi, telle çevrili bizim bu otlak, inekler otlağa girer dışarı çıkamaz, telde düşük doz elektrik var, bir-iki çarpılıp canı yanınca hayvan anlar, zorlamaz çıkacağım diye, artık inek gütmek için de insan aranmıyor, elektrikli çoban var."

Takip etmekte zorlanıyordu Ersel, Ogün Bey'e konuyu açamamış, aklı Bahal'de kalmıştı, onu sağım odasında, kahvaltıda görebilmişti sadece, kimse yokken yakalayıp da konuşamamıştı, Azim'i dinlerken düşünceleri Eda'yla Amir arasında gidip geliyordu, zihni bulanmaya başlamıştı yine. "Ayakta sallanıyorsun sen, git biraz uzan, insanı zorlar çiftlik işi," dedi Azim, "günde bir-iki saat mola vermezsen altından kalkamazsın."

"Sabahımız akşamımız belirsiz burada," diyerek lafa girdi Aykan, "aileyle zor, Bahal nasıl dayanıyor anlayamıyorum, acıyanı yok, beş dakika oturduğunu görmedim."

"Avutanı var onun, merak etme, dinleniyor gayet gü-

zel, üzülme sen," diye mırıldandı Azim, söylediği şeyden pişman olmuş gibi, elindeki çubukla Aykan'ın başına vurup, "sabah sabah konuşturma beni," diyerek güldü sonra, elini başına atıp büküldü Aykan. Ersel renk vermedi hiç, anlamamış gibi dama çevirdi yönünü, gerçekten gidip uzanmalıydı biraz, ikisini şalgam tarlasında bırakıp ağır adımlarla yola çıktı.

Güven duygusu yeniden nasıl kazanılır acaba çok merak ediyorum. Birine gerçek anlamda sonuna kadar güvenmek var ya işte onu gerçek anlamda yaşamak isterdim. Ya kocama çok güveniyorum bana asla yalan söylemez ya da yarı yolda bırakmaz gibi hayat sana ne sunacak ne getirecek asla bilmiyorsun fakat bende ki duygu öyle bir yoğun ki, bu insan beni kesin yarı yolda bırakır düşüncesi asla çıkmıyor kafamdan. Çünkü sen hamileyken kocan senin yanında hırsızlık yapmış seni oracıkta bırakıp gitmiş ve senin cebinde kuruş para yok araki bul adamı nereye gitti onu bırak sen nereye gideceksin nasıl gideceksin onu bulmak zorundasın paran yok kime telefon edip de nereye kime gidiliri yaşarken aklına geliyor kontörlü telefonlar hemen bir markete girip telefon bakıyorsun orada yok sonra bir başka bir başka derken. Markette tuş sistemi ile evlenmeden önce geliştirmiş olduğumuz haberleşme şeklini gerçekleştirip para vermeden öğreniyorsun nerde olduğunu sonra buluşuluyor tam bir araya gelip iki kelime konuşup neden yaptın kısmına gelmeden telefonunu çalmış olduğu market sahibi çıkageliyor. Yüz yüze iki kelimelik tartışmadan sonra market sahibi silah çekiyor bir el yere sıkıyor kocacık zıplıyor, ikinci kafaya doğrulmuşken silah tutukluk yapıyor sonra bir boşluğu yakalayınca kocacık topuk, hatırladığım ve sanırım unutamayacağım o sahne koşarak kaçan ve arkasına bakmadan hamile karısını o silahlı adamın yanında bırakan bir kocacık.

Olabildiğine, dibine kadar psikolojik ve ekonomik şiddetle dolu bir aile bireyleri var iki ucu boklu değnek napcan nereye gideceksin. Kötünün iyisini seçmek dedikleri noktada tam da burası işte. Kocacığı alıp gittik hamilesin karakola gitmişsin sorguya alınmışsın utanmışsın, daha önce azıcık idrak etmeye başlamış olsan da yaşın da verdiği toylukla çok anlayamasan da kimsesiz olduğunu ilk orada ta içinde hissetmişsin.

Ogün Bey'in arabası damın önündeydi hâlâ, Ersel durup bakındı şöyle, kimseye yakalanmadan arka eve geçmek istiyordu ama Ethem Bey'in seslendiğini duydu, mutfakta çay ziyafeti vardı, Zişan Hanım kek yapıp getirmişti onlara, "Buyur gel tadına bak, benim hanım kek ustasıdır."

Yem dağıtan iki eleman, Ogün Bey, Zişan Hanım, Bahal mutfakta toplaşmışlar, Ethem Bey'in dağıtımcılara anlattığı aile hikâyesini dinliyorlardı, Ersel mutfaktakileri başıyla selamlayıp sessizce bir sandalyeye ilişti, başını kaldırıp Bahal'e bakmadan kekini yiyip çayını yudumlayarak müsaade istedi. Ogün Bey, "Bir konuşalım akşam geldiğimde Ersel, sana yıkacağım işler var," dedi. Ersel hafif bir gülümsemeyle başını sallayıp kulağında Ethem Bey'in sesi, içinde Azim'in ima ettiği şeyin sıkıntısıyla dışarı çıktı, Bahal'i avutan kim olabilirdi ki?

"Bizim büyükdedemiz İran'dan deve getirir satarmış, deve nam işidir, dedemiz düşünüp kafa yormuş buna, bakmış bir insanın parayla işi kalmayınca deve alıyor, yapacağı ticareti bu keşif üstüne inşa etmiş. Ben küçükken çok büyük yemişlik bahçelerimiz vardı bizim, zamanında deve parasıyla almış dedemiz, en güzel meyveleri ailemiz yetiştirip satarmış, çok baraj yapıldı yöremize, hava değişince meyvecilik bitti, ben de dahil aile olarak

çok gayret gösterdik, zahmet çektik bahçe işinde, para kazandık mı dersen kazanamadık o kadar, deveyle gelen minibüsçülükle gitti, hayvancılığa geçmeden önce minibüsçülük yapıyorduk biz, o iş iyiye gitmemeye başlayınca bıraktık, besiciliğe dönüp inekte karar kıldık, deveyle aynı soydan değilse de hayvanlıktan akrabalar."

Nergis haklıydı o konuda, Yağderesi'nde iş bulması kolay değildi ama çiftlikte kalamayacağını hissediyordu Ersel, ailesi olmamış biri için, aile çiftliğinde çalışmak hiç kolay değildi, insan kimi şeyleri yaşayarak öğreniyordu, karşılaşmadan göremiyordu, çok da düşünmeden verdiği bu karar rahatlatmıştı onu, omzundan bir yük kalkmış. Akşam Ogün Bey'e söyleyecekti, üstünde bir kırıklık vardı, içi üşüyordu, ağır adımlarla çenesi titreyerek arka eve sürükledi kendini, yatağa girip yorganı başına çekti, ağzından sızıp dökülen mırıltılar, inlemeler eşliğinde gövdesi sarsılarak kendinden geçti; dışarıda şimşekler çakıyor, gök gürlüyordu, fırtınaya dönmüştü hava, hiçbir şey duymadan başı ateşler içinde uyudu Ersel, uyandığında terden sırılsıklam olmuştu. Nergis aramasa daha da uyuyacaktı belki, telefonu kulağına bastırıp gözlerini kapadı, içi bulanarak dinledi onu, "Hafta sonu çalışacakmış çocuklar, nişan, sünnet gündüzleri dolu, gece yarısına kadar yoklar," diyordu Nergis, "istersen ikimiz buluşuruz, bakımevine gelebilir misin?" İyi olmadığını, toparlanınca arayacağını söyleyip telefonu kapadı, hava açmıştı ama yağmurun şırıltısı sürüp gidiyordu dışarıda, damlaların tıpırtısıyla yatağına uzanıp gözlerini kapamıştı ki kapının vurulup dövüldüğünü duydu, güçlükle kalkıp pencereye çıktı. Bahal çizme getirmişti, kalbi çarptı onu görünce, yüzü alev alev yanıyordu zaten, ateşi vardı, aşağı inip kapıyı açana kadar ter içinde kalmıştı. Bahal görür görmez hasta olduğunu

anladı Ersel'in, çizmeleri bırakıp ateşine bakmak için elini alnına götürdü hemen, "Haber veririm ben kalkmana gerek olmaz, süt çorbası yapıp getireceğim," diyerek koşup gitti çabucak.

Ersel kapıyı aralık bırakıp merdiven duvarına tutunarak yukarı çıktı, saçlarını parmaklarıyla tarayıp kendine çekidüzen verdi, yatağı örtüp camın önündeki koltuğa oturdu, gökyüzünde gri beyaz bulutlar birbirinin içine akıp dağılıyor, ansızın ışığa kesiyordu ortalık, Bahal gelene kadar Amir'i düşünerek bulutlara baktı öyle, arada bir gözleri usulca kapanıyor, bilinci sönüyordu. Elinde tepsiyle Bahal'i karşısında görünce nasıl toparlanacağını bilemedi. Süt çorbası, kuru incir, kuru erik, iki parça kek, tepsiyi masaya bırakmasıyla gitmesi bir oldu Bahal'in, elma soyup dilimlemişti ayrıca. Doğrulup arkasından bakmak, gidişini görmek istedi Ersel ama yerinden kımıldanamadı bir süre.

Sonra bütün gün güneşli yağmurlar yağdı, ovadan dağların başına iç içe gökkuşakları çıkıp silindi.

Bahal, sağım için kalkması gerekmediğini söylediyse de Ersel çizmeleri ayağına geçirip evden çıktı, Koca Hilmi ve Saide Hanım'la damın altında karşılaştılar, Ethem Bey, Azim'i görevlendirmişti sağım için, Ersel, Bahal'in elinde havlularla sağımhaneye doğru geldiğini fark edip ona görünmemek için usulca yana çekildi, Azim koşup geldi yanına, birlikte inekleri biriktirme alanına sürdüler. *Yağmur çamur dinlemez, sağılacak süt beklemez*. Bahal'i görüp iyi olduğunu söylemek istiyordu ama Ogün Bey geldi o arada, Ersel'e el edip yönetim odasına geçti.

"Birkaç gün kaldın bizimle, alıştığını kabul ediyoruz Ethem'le, çiftlikte işlerin daha seri yürümesi lazım, sağımdı, doğumdu, bizim iş 24 saat aksamaması gereken bir iş, seni biraz çekingen görüyoruz, daha atak olman lazım, gerçi bugün hasta olduğunu biliyorum, Ethem

arayıp haber verdi, birkaç haftaya yeni aile gelecek, konuşmuştuk seninle, o vakit daha rahatlar ortam..."

Ersel sesini çıkarmadan dinleyip çiftlikte kalamayacağını söyledi sonunda, kızını arayıp bulması gerekiyordu, başka bir durumda olsa gitmeyip kalır, ailenin bir parçası olmaya çalışırdı ama bildik bir ortam değildi bu, uyum kurması zordu onun açısından...

Ogün Bey beklemediği bir durumla karşılaşmış gibi şaşkın dinledi Ersel'i, uyum sağlaması için gereken neyse yapmaya hazır olduğunu söyledi, sakin duruşu, efendiliğiyle Amir'e benzetip sevmişlerdi onu, bu zamanda insanın içi kolay ısınmıyordu birine, sabıkalıydı, iş bulması zor olacaktı, durumu anlatırsa kızını bulmasına yardımcı olabilirlerdi, neydi hikâye?

"Anladım ben seni, aile gelene kadar idare etmeye bakalım, haklısın, pekâlâ, Azimet Bey'le konuşurum şimdi, o seni çağırtır birazdan, yol gösterecek en iyi kişilerden biridir, çekinmeden her şeyi anlatabileceğin şeker gibi bir insandır, Ethem'e durumu söylerim ben, çocuk ruhludur, kalbi de öyledir, uygun bir dille izah ederim ben ona."

Ersel çıkmak üzereyken Azim girdi içeri, Ogün Bey ona el edip Ersel'e döndü, "Bir-iki güne karambalar biçilecek bak, toparla kendini de Azim'e yardım et, öyle bir ot kokusunu başka bir zaman bulamazsın."

Telaşlı bir akşam çöküyordu çiftliğin üstüne, Bahal eve gidip yatması için ısrar ediyordu ama Ersel doğuma kalmak istiyordu, Azimet Bey çağırabilirdi daha önemlisi, çok da beklemesi gerekmedi bunun için, Ogün Bey mutfağın kapısından başını uzatıp Ersel'e işaret etti, arabayla onu iki dakikada villaya atıverecekti, görüşmeden sonra yürüyerek dönebilirdi kendisi, akşam yemeğine oturmadan konuşalım demişti Azimet Bey.

Villanın giriş katındaki camlı bölmeye aldılar Ersel'i,

Azimet Bey orada bekliyordu onu, kaç yaşındaydı kızı, ne vakitten beri kayıptı çocukçağız? Hikâye nasıldı peki?

Ersel bütün içtenliğiyle durumu anlattı Azimet Bey'e, Zeynur'u, Serco'yu, Nergis'i, aralarındaki ilişkiyi, kapıldığı kederi üzüntüyü, Azimet Bey arada sözünü kesip sorular soruyor, söylediği her şeyden emin bir havayla görüşünü bildiriyordu, "Bizim bu yörede porno çetesi diye bir şey olacağına ihtimal vermem, hiç de duymadım, bunu kafandan sil bir kere, haberin yok mu o iki köyden senin, Ericeliysen kulağına çalınmıştır, Yukarı Evelek'le Aşağı Evelek varken pornoya ihtiyacı yok buraların erkeğinin, evlerin kapıları açık, girip çıkıyorlar rahatça, iki köyün adamı da analarından bakar kör doğmuş, karışmazlar karılarına kızlarına." – Bir sıra kayalıkla evleri orta yerinden bölünmüş tek bir köyden söz ediyordu aslında, Yukarı Civelek, Aşağı Civelek olarak dile düşüp yerleşmiş.

Azimet Bey, Erice'nin eski ailelerinden birine mensup olduğundan Vedat'ın babasını da, dedesini de tanıyordu elbette, yokluktan büyük bir servet yaratmışlardı, "Daha da mühim bir şey söyleyeceğim sana, Vedat'ın karısıyla benim hanım teyze kızları, sonradan akraba da olduk." Gökçay'ı da biliyordu tabii ki, ona kefil olamazdı ama Vedat akıllı çocuktu, girmezdi öyle işlere, canı istese küçük kız mı yoktu ona, dünyayı satın alacak serveti yönetiyor, "Maden işine girdikten sonra Erice'yi Sardun'u aştı ünü, karısı da toprak zengini..."

Ersel, bir-iki atılıp Amir'den söz etmek istediyse de Azimet Bey duymazlıktan geldi onu, Ogün Bey'in anlattığı gibi Amir'e karşı hiç öyle sevgi dolu bir tavır içinde olmadığı gibi, kayıp bir kız çocuğunu dert edinecek biri gibi de durmuyordu, aksine başına iş açabileceğini söyleyip korkutmaya çalışmıştı onu, Ersel müsaade isteyip kalktı, uzaktan damın ışığı görünüyordu, yağmur bulut-

larının arasından yıldızlar parlıyor, hızlanıp yürüdü, on dakikaya varmış olurdu.

Bir su içip Ogün Bey'e geldiğini haber vermek üzere mutfağa uğradı, yemeğe oturmuşlardı, Bahal hemen onun için de bir tabak çıkardı, acıkmıştı Ersel. Yemekten sonra Azim'le doğum odasına bakmaya çıktılar. Ethem Bey, aile hikâyeleri anlatarak ortamı yumuşatıp insanları çalışma havasına sokmanın dışında çiftliğin işleyişine karışmıyormuş gibi gözüküyor, gerekli uyarıları yapmayı Ogün Bey'e bırakıyordu, sahip müdür ilişkisine benzer bir işbölümü vardı aralarında.

Ersel yönetim odasından çıktıktan sonra Ogün Bey durumu Azim'e çıtlatmış olacak, "Gidiyormuşsun aile geldikten sonra, benden söylemesi, ailenin geleceği yok," dedi kulağına eğilip, "Suriyeli aileyi Azimet Bey bizzat kendisi kovup gönderdi, Bahal'le dedikodusunu çıkardılar diye attı çiftlikten, kadın Nise Hanım'ın kulağına bir şeyler fısıldayacak olmuş."

Ersel geri çekilip inanmazlıkla baktı Azim'in yüzüne, "Oğlu gibi severdi filan palavra senin anlayacağın," dedi, "olan Amir'e oldu, Bahal büyükhanım burada artık. Baskın gecesini anlatmadı mı Amir sana? Azimet Bey'in zamparalığı yüzünden oldu her şey, vukuatı boldur, bakma havasına."

Hiç ses etmeden çekilip uzaklaştı Azim'den, Amir baskın gecesini defalarca anlatmıştı ona, yanlarında genç bir kadınla bir namus meselesini görüşmeye gelen adamlarla damın önünde kavgaya tutuştuklarını, adamlardan birinin Azimet Bey'e silah çektiğini... Ersel koşar adım arka eve gidip çizmeleri ayağından fırlattığı gibi merdivenlere atıldı sonra, eşyası yoktu zaten.

Güle Güle İlkbahar, Hoş Geldin Yaz

Sana güle güle İlkbahar, yüzünü ekşitip arkanı döndün gidiyorsun ama gitmeden bir dönüp bak Erice'ye, güzel şeyler yaşattın mı bu beldenin insanlarına, acı çekenler için gereğini yaptın mı, hastaların terini silip yolculara suyundan içirdin mi? Biz çok kaçıp giden zalim baharlar gördük, seni de unuturuz güneşle elbet, arkandan teneke çalıp dedikodunu yaparız, renklerinle çiçeklerinle aldattın hepimizi, güle güle sana İlkbahar.

Hoş geldin Yaz.

Dur dinle azıcık, sabretsen ne çıkar, sen benim okurlarımla karşılayacağım İlk Yaz'ımsın, hakkında Face'te şikâyet paylaşılmasını istemem bak, ona göre, dünyalar güzeli Erice'me huzur getireceksen alkışlarla hoş geldin.

Ersel, müzikhollerle çiftlik arasındaki duvardan atlayıp öte tarafa geçti, damın ışıklarını arkasına alarak hızlıca yürüyüp yola çıktı. Yağmur dinmişti ama hava nemliydi, içi üşüyordu, ateşi yükselecekti belli ki, Erice'ye gidip bir otel odası bulacaktı kendine, sonrasına bakacaktı artık, çiftlikten dönen süt tankerini görüp dur-

durdu, Erice'ye kadar gitmiyorlardı ama minibüs yoluna bıraksalar yeterdi zaten.

Meydan Yemek Dünyası'nın önünde minibüsten inip taksi durağına yürüdü, İrfan Usta'yı bulabilirse ona otel soracaktı ama durakta araba yoktu, dükkânların çoğu kapanmıştı, az ileride bir büfe açık görünüyordu, Kuaförler Sokağı'nda birkaç otel vardı, bir oda bulurdu mutlaka, az yürümesi gerekiyordu.

Apartmandan bozma, küçük bir otelin alt katında, depoya bitişik tek kişilik bir oda bulup yatağa attı kendini, Durak Otel! Sahibesi Ayten Hanım, "Burası Kıvırcık Ayten'in durağı, son durak, yatak parası peşin," diyerek anahtarı eline tutuşturduğunda ayakta duracak hali kalmamıştı, otelin giriş katı paravanlarla bölünmüştü, Ayten Kuaför, Kıvırcık Parfümeri. Anahtar elinde inişi aranarak sürüklendi, yorgunluktan başı omzuna düşüyordu, üç gecelik para ödemişti ama duruma göre konuşacaklardı, bir haftaya uzayabilirdi. Yorganın altına sokulduğunda hiçbir şey düşünemiyordu artık, simsiyah ateşler içinde uyuyup derinden kulağına işleyen silah sesleriyle uyandı, ne olduğunu anlamak için perdeyi aralayıp dışarı bakmak istedi, zifirî karanlıktı ortalık, az ötesinde bir duvar yükseliyordu, dinmek bilmeyen çığlıklar, konuşmalar arasında gözleri yarı açık yarı kapalı yatağında dönüp durdu sabaha kadar, Eda'nın papatyalı saç çemberi, Bahal'in sevinçten kedere dönen yüzü, ters bulanık ifadesiyle, Amir'in yanına sokulup boynunu kısarak fısıldayışı aklından gitmiyordu bir türlü.

Kuaförler Sokağı'nın gürültüsü, kokusuyla düşlerden düşüncelerden sıyrılıp eczane bakınmak için otelden çıktı, Kıvırcık Ayten bir müşterisinin saçını yıkıyordu paravanın arkasında, başını önüne yıkıp sessizce geçti yanlarından, fırsatını yakalayıp onunla konuşmayı geçirdi aklından, Gökçay'ı soruşturabilirdi, Sinem Kuaför

hakkında bildiği bir şeyler olmalıydı. Oteldeki şu birkaç günü kafasında planlayıp iyi değerlendirmesi gerekiyordu, sonra iş peşine düşmek zorunda kalacaktı çünkü, çiftlikten ayrıldığını Nergis'e söylemeyecekti şimdilik, gece uyku arasında oğullarıyla onu görüştürmek istemediği duygusuna kapılmıştı, bir yolunu bulup Cesur'u konuşturmalıydı mutlaka, bir şeyler sakladığını düşünerek Nergis'e haksızlık etmek istemiyordu ama aralarında esen soğukluğun bir anlamı olmalıydı yine de, beklemediği ölçüde uzak duruyor.

Eczaneden çıkıp bir börekçiye girdi, çay-poğaça, suda eriyen bir ilaç vermişti eczacı ona, ilacını içip Salih Usta'ya bakmak için Oduncular Kahvesi'nin yolunu tuttu, Yağderesi'ne gittiği gün ziyaret etmek isteyip kıraathaneyi devrettiğini öğrenmişti, kimin başı sıkışsa derdine tasasına ortak olur, yardım eli uzatırdı, çayını ıhlamurunu içip muhabbetiyle avunmamış işçi yoktur.

Salih Usta her gün birkaç saat uğruyordu ama kuşluk vaktine doğru, Ersel eşe dosta rast geleceğini düşünerek bir masaya oturup çayını kahvesini içti, pazara mal getirmiş birkaç yaşlı köylü dışında kahve boştu daha, vakti varsa bir saate kalmaz topluca düşerlerdi, Ersel tekrar uğramak üzere selam bırakıp çıktı, pazarı dolaşıp Vedanur'u soruşturacaktı o arada.

Hafif ateşle, arada bir yavaşlayıp soluklanarak pazara doğru akan kalabalıkla sürüklendi Ersel, kahveden kalkacağı sıra aklına Stüdyo Gökçay'ın önünden geçip Eda'nın fotoğrafına bakmak gelmişti, şimdi karşısına çıksa tanımayacaktı onu belki de, kalbini yakan acı bir duyguyla kalabalıktan sıyrılıp çıkmak istedi, Eda'nın onu çağıran çığlığı gece gündüz kulağındaydı hep, sesini böyle duydukça yardıma ihtiyacı olduğunu düşünmekten kendini alamıyordu, dönerken uğrayıp bakacaktı kızının fotoğrafına. Eski pazaryerinde, çay ocağına yanaşıp ayakta bir çay içe-

rek vakit geçirdi bir süre, sonra kararlı adımlarla elbise kumaş pazarına dalıp çamaşırcıların sokağına yöneldi. Vedanur oradaydı işte, hemen iki tezgâh ötesinde, Gülyaz Abla yalan söylememiş olmak için yanlış bilgi vermişti anlaşılan, nedenini sonra düşünecekti artık: "Bak ayakta dikiliyor, yüzü yaralı olan, kabarık saçlı."

Zeynur'la birlikte oldukları yıllar içinde Vedanur'la hiç görüşmemişlerdi, ama birbirlerinden haberleri vardı elbette, istemeseler de hikâyeleri bir noktada karışmıştı, hayat öyle gerektirdiği için tanışıp konuşacaklardı şimdi.

"Güzel ciğer yapan bir abla var, oraya gidip oturalım o zaman," dedi Vedanur, tezgâhı ortağı kadına bırakıp naz etmeden Ersel'in önüne düştü, pazar kalabalığından sıyrılıp çarşıya doğru yürüdüler, yol üstü dört masalı küçük bir yere girip oturdular, Ciğerci Durağı, çayı kahvesi de vardı, daha ne olsun ki.

"Eski yüzümle şimdiki yüzümün alakası yok, bu bıçaklanmış halim, şerefsiz bir de âşığım sana diyerek saplıyordu, gerçi eski yüzümü de bilmiyorsun ya sen, otuz yedi defa ameliyat geçirdim, beni konuşmayacağız tabii de, yüz yüze oturuyoruz merak edip soramazsın diye anlatıyorum, aptallık edip ayda iki bin vereyim, bir hafta benimle ol, diyene gitmedim de bu şerefsize evet dedim, o da beni ekmek doğrar gibi doğradı. Eda'ya güzel babalık yaptığını biliyorum, iyi niyetli yaklaştın ikisine de, benim gözümde olanların kabahatlisi sen değilsin, Eda'yı bulursan bana da haber et, en son Nergis'in oğlundan kaçıp yanıma geldiğinde gördüm onu, sabaha kadar gözünü kırpmamış, pazar tezgâhının altına kilim serip uyuttuk, kalkınca uğrarız sorarsın bana inanmıyorsan, Nergis, Erice'den giderken kızı da yanında götürmüş, koca diye koynuna girdiği adam taciz etmiş çocuğu, oralardan kaçıp buldu beni, yanımda tutmaya uğraştım ama tanıyıp alışmamışız birbirimize, Nergis oğullarını üvey

ablasına bırakıp gitmiş, tutturdu onlarla kalmak istiyorum diye, sözde kardeş gibi büyümüşler ya, Nergis'e sor anlatsın ondan sonrasını, anlatmadı mı? Nergis'in üvey ablası, Eda'yı fotoğraf stüdyosunda işe sokmuş, onun o oğlu yok mu, adı Cesur olan, doğru yolda değil, ötekini tanımıyorum zaten, uyuşturucudan yattı, hırsızlıktan yattı, yakınlarda tesadüfen öğrendim bunu da, kadınlara mesaj atan bir şerefsiz var, paraya para demeyeceksiniz, ev bile aldıracağım size, çıplak fotoğraf çekiyor, yüzün görünürse şu kadar, görünmezse bu kadar, yaşına güzelliğine göre kazan kazandır pazarı, yardımcısı Nergis'in oğluymuş, Zeynur'u sorarsan yeminle söylüyorum, nerede olduğundan haberim yok, kardeşliğimiz lafta kalmış bizim, ben ondan çok sonra geldim Erice'ye, konserve fabrikasında çalıştım, iki yıl sürdü sürmedi, topluca attılar bizi işten, pazarcılığa kaydık birkaçımız."

Zeynur'a da benzemiyordu Vedanur, Eda'ya da, iri yapılı, kilolu, konuşkan, tezgâha dönmesi gerekmese daha da anlatacaktı belli ki ama Ersel'in dinleyecek gücü kalmamıştı artık, birbirlerinin telefon numaralarını kaydedip kalktılar, Eda'dan kim önce haber alacak olursa.

Kulağında Vedanur'un boğuk sesiyle ağır ağır otele yürüyüp yatağa attı kendini Ersel, zehirlenmiş gibi içi bulanıyordu: "İnsan başına gelince görmeye başlıyor, ne çok kesilip biçilmiş kadın varmış da dikkat etmiyormuşum meğer." Yüzünde beyaz bir iplik dolaştırılmış gibi sayılamayacak kadar çok dikiş izi vardı, ellerinin üstünden bileklerine doğru siyah kırmızı gonca gül dövmeler, yeşil yapraklar.

Nasıl hareket edeceğini, neye inanacağını bilemiyordu Ersel, kimle konuşacak olsa başkasını suçluyordu, anlaşılan hepsinin günahı vardı bu işte.

Toparlanabilmek için duş alıp yatağın kenarına oturdu, kollarını iki yana sarkıtıp Nergis'i düşünerek bü-

küldü kaldı öyle, vakit geçirmeden arayıp konuşması gerekiyordu onunla, önce Oduncular Kahvesi'ne gidip Salih Usta'yı görecekti, etrafına sözü geçer, iş aradığını çıtlatacak.

Salih Usta, bastonunun sapını iki eliyle kavramış kahvenin önünde güneşleniyordu, bacaklarını ayırıp çenesini ellerinin üstüne yaslamıştı, Ersel'i görünce doğrulup ayaklanacak oldu şöyle. Ersel, kollarıyla gövdesini sarıp kalkmasını engelledi onun, yaşlanıp bir sınırı aşmıştı, sandalyesinin altındaki beton her an göçebilirmiş gibi titrek oturuyor. Zaman nasıl da acımasızdı. Ama burnu iyi koku alıyordu hâlâ, sahtekârı, yalancıyı eskisinden daha hızlı seçip ayırıyordu, gözü kapansa da kokularından bilir.

Salih Usta'ya bir solukta her şeyi anlattı Ersel, üvey kızını aramak için çiftlikten ayrıldığını, ona vakit bırakacak bir iş bulmak istediğini, derdini sıkıntısını söyleyip çayını yudumlarken boşa konuştuğunu fark etti birden, sesi havaya savruluyor. Dara düşene yardım elini uzatırdı uzatmasına da şimdi duyar dinlemez bir ifadeyle başını sallıyordu. Bastonunu kaldırıp konuşmaya başlayınca Ersel'in uğradığı şaşkınlığı, gömüldüğü pişmanlığı anlatmak zor. Paylaştığı şeyleri yüzünü çarpıtarak şakaya vurup geçiyor. "Bir daha söyle kulağıma, tam duyamadım, iş arıyorsun öyle mi? Dalgıçlığın var mı senin, yüzmeyi bilsen deniz hıyarı çıkarıp satardın, yağış olsa salyangoza giderdin, haftaya kalmaz yağmurlar çekilir, kız senin kızın olsa arama demem de, başkasının kızını arayana bizim millet iyi gözle bakmaz, nikâh kıyıp düğün mü yapacaksın diye sorarlar, iyi dinle beni, aramaya niyetliysen kimseye belli etme gizli ara, kızı bulup da ne halt yiyeceksen onu da bir başına ye, aklın varsa ortalığa çıkar-

mazsın, sonra yardım eden kalkıp beni de gör der sana, başın belaya girer."

Tatlı tatlı gülüp acı konuşma zamanı gelmişti Salih Usta'nın, "Kahvecilik insan idare etme işi, sıkıntılı iş, şaka yapıyorum tabii, ne yapacağım, 'Yağderesi, Erice bitti artık,' diyen kim varsa benim oğlanın başına toplanmış, ne yapsın ekmek parası için katlanıyor, sabahtan gece yarısına kadar işsiz anlatıyor, güçsüz dinliyor burada, duyan da bir şey söylüyorlar sanır, boş konuşuyorlar."

"Binasız fabrika, insansız üretim."

"Zaman değişti artık."

"Mühendisten aşağısını atıyorlar."

"Fason çalışan dikim atölyeleri var, bir onları dolaşsan."

"Paran içeride kalır, hiç boşuna gitme."

"Numuneci değil misin, merak etme iş bulursun."

"Garajın arkasında koltuk kılıfı diken bir atölye var, şansına git bak istersen, adam arıyorlardı."

"Olması gereken olsa havada kapmaları lazım seni."

"Ustalık para etseydi."

"Geçti o devirler."

Ovaya doğru alçalan helikopter gürültüsüyle sesleri boğulana kadar oturduğu yerden kalkamadı Ersel, iki elini kulağına atıp doğruluverdi sonra, Salih Usta'nın bastonunu havaya kaldırdığını, arkasından söylendiğini görüp duyduysa da başını çevirip bakmak gelmedi içinden. Yağderesi'den tanıdığı eski işçiler Oduncular Kahvesi'ni mesken tutmuş.

Otele doğru yürürken ani bir kararla geri döndü, üstüne yapışan kötü duygudan sıyrılmak için Stüdyo Gökçay'ın önünden geçip kızının yüzüne bakacaktı, kim ne söylerse söylesin, bulacaktı Eda'yı. Düşünceler içinde

sürüklenirken telefonu çaldı, Ogün Bey'di arayan, haber vermeden kaçıp gittiği için sitem ediyordu, öyle davranmasını gerektirecek ne olmuştu ki, Bahal ağlamıştı arkasından çok, Azim'le Aykan'ın gönlü kırılmış, vedalaşsaydı onlarla hiç değilse, Amir'in isteğini yerine getirip kucak açmışlar. Ersel mahcup olup uğramaya çalışacağını söyledi Ogün Bey'e.

Kızının hayali, özlemiyle doluyken Bahal'in sızısı düşmüştü içine, uğrayabilir miydi ki? Eda'nın ışıltılı masum bakışıyla soluklanıp Nergis'e gidecek.

Stüdyo Gökçay'ın önünde saçı topuzlu, kırmızı tişörtlü gençler dikiliyordu, başını çevirip vitrine bakmadan hızlıca aralarından sıyrılarak uzaklaştı, Gökçay'ın korumaları diye geçirdi aklından, Uslu'nun anlattığı gibi birörnek giyinmişler.

Nergis, Hanören minibüsüne binip Kurşundere Durağı'nda inmesini söyledi Ersel'e, durağın tam arkasındaydı bakımevi, durup bakınca binayı görecekti zaten, birazdan Hürcan Abla uğrayacaktı kahve içmeye, çabuk gelirse onunla da tanışmış olurlardı hem: "Senin de falına baktırırız, ne söylese tutturur."

"... isminin içinde N harfi olan bir kadın evinin içine girip çıkıyormuş senin ama yılan: Ya da R de olabilir. Üç tane yola gideceksin, iki kişi gideceksiniz, kapı kapı bir şey için gezeceksiniz bir de böyle, bir şey arıyorsunuz sanki, denizli bir yere gideceksin sen, feneri olan, çalgıcı bir tanıdığın var mı veya parmağında bir sakatlık olan? Bir tez haber alacaksın, çok çabuk gelecek haber, sen bir yere mi gidiyorsun, koştur koştur kaçar gibi, gizli saklı bir yere. Biriyle bir yere gidiyorsun, sarmaş dolaş bir kavuşma var, çok istediğin bir muradın olacak ama çok rahatlayacaksın, çok ferahlayacaksın, eğer bu olursa çok

güzel bir hayatın olacak, bir dilek tut ama bir hasta var, gideceği belli bir hasta, beli bükülmüş, gitti gidecek, iki tane yüzük var, biri havada kalmış, birini yeni takacaklar, yani bir evlilik, bir de boşanma var ama havada kalmış yüzük, tam bir boşanma değil bu, sürecek biraz, burada bak, dışarıya gidiyorsunuz siz, dışarıya, kalbinin bir tarafı sıkıntılı, bir tarafı ferah, büyük de bir kısmetin var, kocaman, kısmetinin kuyruğunda da iki kişi dışarıya gideceksiniz, erkek misafirin var, korkma ama bir kişi, isminin içinde de S harfi var..."

"Niye korkacakmışım, geldi bak erkek misafirim, Ersel, isminin içinde 'S' harfi var, bu da Hürcan Abla, hastalardan vakit kalırsa gelecek haftaki yazımı konuşacağız da, önce sana bir kahve pişireyim ben."

Güle güle İlkbahar, bulutları koluna taktın gidiyorsun öyle mi?

Dönüp bakmayacak mısın arkana, verdiğin sözler yalan olacakmış umurunda değil senin, rüzgârınla düzleyecekken çukur bıraktığın yolların lafını etmeyeceğim meraklanma, yağmurunla açacakken tıkalı bıraktığın kanalları da boş geçeceğim şimdi, onarmadığın kırık gönülleri unutacağım bir köşede, ama kaç yıldır tanışıyoruz seninle artık, gönlümü susturacak olsam vicdanım sızlar, aklımın sesini bastıramam ki, yapmaktan kaçındığın toplumsal vazifelerini sayıp dökeceğim İlkbahar!

Demokrasinin kuralı nedir, mekanizması nedir ilgilendin mi bu kelimelerle? Bir dilim kuru ekmeğe muhtaç çocuklar, çöp karıştıran analarının babalarının yolunu gözlerken söyle hadi, sen ne yaptın çiçekler açmaktan başka?!

Kredi ve borçla yapılan çalışmaları düşündüğün oldu mu peki? Kat kat faizle alınan paraların hizmet olarak halka lanse edilmesine ne yazık ki hizmet dendiğini duymadığına inanacak mıyız senin? Aklımızla oynanmasına göz yumup gidiyorsun demek ki, kuşlarını kelebeklerini de al git o vakit.

Enflasyonun çift basamaklı pençesini tek basama-

ğın en alt sırasına indirmeye uğraşanlara nefes olamayacaksan, tacizden tecavüzden yorgun düşmüş insanlığın yüzünden utancı silemeyeceksen, cinnet geçiren erkeklerin eli öpülesi kadınları seksen yerinden bıçaklamaması için fırtınalar koparamayacaksan yağmurunu rüzgârını şimşeğini de al götür hemen, çileğine eriğine muhtaç olduğumuzu sanıp bir tek tohumunu bırakma bize.

Konuşmaya cesaretin varsa konuşalım gel hadi, sen giderken kimler Erice'ye giriş yapmış olacak, durup seyredecek misin kamyonet konvoyunu, ilgilenecek misin karşına çıkan garip kuşlarla? Haklarını geliştirmeleri için tırnağını oynatmadığın hasatçılarla, karın tokluğuna çalışmak için yollara düştüklerinde güller açıp kokular saçmakla meşguldün sen, yüzüne nasıl bakacaksın tarla kenarında uyuyan çocukların. Vicdanın olmadıktan sonra renkten renge bürünmüşsün ne yazar, yüreğini yakmıyorsa naylon çadırlar, şilteler, beşikler, güle güle sana İlkbahar.

Nergis'in yanından çıkıp Eldegül Düğün Salonu'nun yolunu tuttu Ersel. Cesur, tanıyacakmış gibi dolu gözlerle süzdü onu, bir an bocaladı kim olduğunu öğrenince, "Annemle konuştum sen oradayken, söylemedi geleceğini," diyerek salonla bahçeyi ayıran paravanın arkasına doğru çekildi, saklanmaları gerekiyormuş gibi el etti Ersel'e. "Celil'in sınavı varmış, eve gönderdim onu, bir on dakikaysa tamam, konuşalım," dedi isteksizce, "haberim yok Eda'dan." Cesur'un omzuna elini koydu Ersel, bıçak gibi kestirip atmadan düşünmesini, ona yardım edeceğine inandığını, Eda'yı birlikte arayabileceklerini söyledi. "Yazışıyorduk arada, üç-dört aydır koptuk, mesaj atıyorum cevap vermiyor, Vedat Bey'in yazlığındaydı en son, Gökçay Abi onu Sinem'de çalışırken masaj kursuna gön-

derdi, Vedat Bey'in spor hocası Eda'yı ekibine almış, parasını kendim ödedim dedi bana, bir yarışta mankenlik yapmış, ona karşılık, Vedat Bey de İngiltere'ye dil kursuna yollayacakmış onu, yazın sonunda fotoğraflar gönderdi bana, bakmak istersen telefonumda duruyor." Elini pantolonunun arka cebine atıp telefonla birlikte ezilmiş bir sigara paketi çıkardı Cesur, paketin içinden çakmakla beraber bir sigara çekip yaktı, ağzından dumanlar savurarak telefonu açıp fotoğrafları kaydıra kaydıra Eda'nın ona villanın güvenliğinde iş ayarlamaya uğraştığını, buluşmayı hayal ederken ilişkilerinin koptuğunu anlattı, haberleşmelerine yasak mı konmuştu acaba bilemiyordu, aramasını bekleyecekti mecburen, "Vedat Bey'in tekneden bu iki fotoğraf. Görmeye gidecektim onu, adresi yazacaktı bana ne olduysa yazmadı, çok sıkı güvenlik varmış, en sıkı korunan villaymış onlarınki."

Ersel, yolunun o taraflardan geçtiğini söyleyerek telefona eğdi başını, düğün salonunun tabelası gözüne çarpınca uğrayıp görmek istemişti Cesur'u, Celil'i de merak ediyordu tabii, sokakta karşılaşsalar birbirlerini tanımadan geçip giderlerdi herhalde, kim bilir ne kadar büyümüştü o da. İyi anlaşıyorlar mıydı eskisi gibi. Çocukken iki kardeş hiç ayrılmazlardı.

Eda, fotoğraflardan birinde saçlarını kırmızı bir tokayla tepesinde toplayıp yelkenli bir teknenin güvertesinde bir başına dikilmişti, üstünde askılı beyaz bir elbise vardı, kendi içine kapanmak ister gibi bacaklarını çaprazlayıp ana direğin çarmıhına tutunmuş, boş bir ifadeyle uzaklara bakıyordu, dört tarafı lacivert su.

Öteki fotoğraf daha yakından çekilmişti, Ersel büyülenerek baktı kızının yüzüne, boynundaki doğum lekesine takıldı gözleri, Eda büyüdükçe yaprak biçimindeki leke de büyümüş, yüzüne çiçeğimsi bir hava katmış.

Cesur, dumanlı sesiyle, "Çocukken Eda'yla da ayrılmazdık ki, birbirimize tutkumuzu herkes biliyor, yapışırdık omuz omuza ama kavuşamaz olduk," deyip bir sigara daha çekti paketten, ağzındakinin ateşiyle elindekini tutuşturup Ersel'in yüzüne doğru üfledi birkaç nefes, "her düğünde ateşböceği uçuruyorum onun için, şimdiye kadar kaç dilek fenerini yıldızlara gönderdim arasın diye, aramıyor, bir şey var, korkuyorum..."

Ersel, Eda'nın fotoğrafına bakmaya dayanamayıp bakışlarını kaçırdı, Zeynur'un havası esiyordu gözlerinde, dudaklarında, görecek olsa tereddütsüz tanırdı kızını, kuytuda gölgede tel atıp uzayan sarmaşıklar gibi narin.

Cesur'un düğün için meşale volkan hazırlaması gerekiyordu, "Beni çağırıyorlar, nikâh burada kıyılacak, taht kurulması lazım, ışık şelalemiz var geceye özel, fotoğraf çekimiyle ilgili konuları ben hallediyorum," diyerek öksürükle karışık boğuk bir seslenişle kaybolup gitti: "Ufak bir işim vardı Reis, buradayım, geldim!"

Paravanın ardında bir başına kalakaldı Ersel, renk renk boyanmış sütun başlıklarına, kanatlarının üstünde büyüklü küçüklü balon lambalarla dönen tahta pervaneye bakarak soluklandı, simli boyayla ayaklı bir aynaya resmedilmiş gül tutan kadın eli çarptı gözüne, Bahal'i düşündü bir an, kalbi sızlayarak yüksek taş bir duvar boyunca yürüyüp caddeden içeri süzüldüğü dar, kemerli geçide yöneldi sonra, iki tarafındaki nişlerden yapma çiçekler, yapraklar fışkırıyordu geçidin, kırık taşlar ve kiremit parçalarıyla süslü kemerin üstünde alçı beyazı melek heykelleri, renkli şeritler, tüller.

Arkasından ağlamıştı Bahal demek, onun da gözlerinden yaşlar süzülüyordu şimdi, otele doğru yürürken kendini küçülmüş, ufalanmış hissediyordu, Eda'nın fotoğrafını görüp Cesur'un dumanlı sesinden Vedat'ın ya-

nında olduğunu dinlemek sarsmıştı onu. Terk edilmiş bahçelerde şenlenen fidanlara benziyordu Cesur, bırakılmışlık acısından, hasretten boynu bacakları uzayıp sünmüş.

Bahal'i Eda'yı düşünerek öyle dalıp gitmişti ki, ağız üstü yatağa kapaklanmış halde buldu kendi, soluk almakta güçlük çekiyordu, ters dönüp gözlerini tavana dikti, çarşıdan otele nasıl geçip geldiğini hatırlamıyordu bile, karanlık çökmüş, gece koyulaşıyordu. Sabaha kadar dayanamazdı böyle, açlıktan başı dönüyordu, bir şeyler atıştırmalıydı, yüzünü yıkayıp odadan dışarı çıktı.

Kıvırcık Ayten kuaför sehpasını yemek masasına çevirmiş, televizyona karşı karnını doyuruyordu, Ersel'i fark edince kumandanın düğmesine basıp televizyonun sesini kıstı. "Yeni kurdum sofrayı," diyerek yemeğe buyur etti onu, "son müşteriyi az önce savdım."

Teşekkür edip kapıya yöneldiyse de ısrarına dayanamayıp geri döndü Ersel, bir yolunu yapıp Sinem Kuaför'le ilgili konuşmak vardı aklında zaten, o fırsat doğmuşken ağır adım sokulup oturdu sofraya.

"Sarmayı benim eski kaynana yapıp getirmiş, üvey kaynanam daha Türkçesi, saçını başını taratıp süslendi, gece duasına gitti az önce, kapalıdır tesettürlü, Allah hepimizi açık halinden korusun, bir erkek görmeyiversin, yaktım kavurdum sanıyor, her gelişinde garajda yeni bir âşık buluyor kendine, eski anlattığını unutup yenisiyle evlenecek oluyor."

Kıvırcık Ayten'i renk vermeden dinleyip yemeğine ortak oldu Ersel, kaynanası dönmeden konuşup odasına gitmek istiyordu ama araya girip de Sinem Kuaför'den söz edemiyordu bir türlü, "Herkes işsiz kimsede para yok lafta, borçla pazarlıkla saçını yaptırıyor illa ki, bir manikürcü kızımız var ortak, eli hızlı Allahtan, dört kuaförün müşterisine yetişiyor." Manikürcü kadının sokak-

ta o dükkândan ötekine koşarak oje sürüp kaş bıyık aldığını söylerken bir el işaretiyle Kıvırcık Ayten'i susturup sonunda konuşmaya başladı Ersel. Üvey kızı Eda, Sinem Kuaför'de çalışırken kayıplara karışmıştı, tanıyor muydu sahibini, nasıl bir kadındı acaba? Gülyaz Abla'dan duyduklarını aktardı çarçabuk, iş bulup ev tutamazsa geçici olarak onun yanında kalacaktı, Sinem Kuaför'e gidip kızını aradığını söylese açık davranırlar mıydı ona, nasıl bir yol izlemeliydi?

"Gülyaz'ın ağzından çıkan lafa inanma bir defa sen, çöpçatanlık yapıp komisyon alıyor," dedi Kıvırcık hemen, "dün çarşıda geziniyordu yine, gördüğümde selam vermemek için saklanıyorum, kasap kasap dolaşıp kedilerine ciğer, gırtlak topluyor, günahını kedilere sildirecek aklınca, insan sıfatıyla cehennemi boylayacağını biliyor, kedi kılığına bürünüp Allah'ı kandıracak, yerinde olsam onun yanında kalmayı düşünmem."

Gülyaz Abla'nın aynı kaptan su içilmeyecek bir insan olduğunu söylerken lafı odaların temizliğine yetemediğine getirip beklenmedik biçimde iş teklif etti Kıvırcık, Ersel'e, oteli müşteriye hazır tutmasına yardımcı olacak bir çalışana ihtiyacı vardı, şu üvey kızını arama işi sonuçlanana kadar yemek, ev derdi düşünmezdi hiç değilse. "Hangisinin daha fena olduğunu söyletme bana, Sinem'e boşuna kız kuyusu demiyorlar, ne mal olduğunu cümle âlem biliyor, eline düşen çamura saplanıyor illa ki, Gülyaz'dan eksiği yok, fazlası var, Erice'nin saçı tırnağı, kılı tüyü ondan sorulur, Sinem'in yanında biz kuaför müyüz ki!?"

Kaynanası sabah erkenden hastaneye gidecekti, dönmesi ikindiyi bulurdu, "Seni görürse âşık tutmaya kalkar, gelmeden odana çekil iyisi mi, yarın konuşuruz etraflıca."

Ersel şaşkın bir teşekkürle kalkıp odasına indi, sabah

erkenden annesinin mezarına gitmeyi düşünüyordu, daha fazla erteleyemezdi bu ziyareti, kimi zaman Bahal'e olan özlemi Eda'nın üzüntüsünün önüne geçiyor, Amir'in son isteğini yerine getiremediği için yüreğine sancılar saplanıyordu. Kıvırcık Ayten'in sesinden, havasından huzursuz olmuştu, mezarlık ziyaretini bahane edip kendini dışarı atabileceğini düşündü yorgunlukla, Bahal'in güzel hayalini soluyarak dalıp uyudu sonunda.

Mezarlıkta dua ederken telefonu çaldı, Nergis'ten başka pek kimsede numarası yoktu, arayan Veteriner Ogün Bey'di, çiftliğin sahibi Azimet Bey, karısı Nise Hanım'a Ersel'in kayıp üvey kızından, Vedat Bey'le ilgili kuşkularından söz etmiş, Nise Hanım da meselenin ayrıntısını öğrenmek için Ersel'in numarasını istemişti, "Ben böyle konularda aracılık etmekten hoşlanmam ama Vedat Bey'in karısı, Nise Hanım'ın teyzesinin kızı, numaranı vermek zorunda kaldım, seni arayacak olurlarsa şaşırma," dedi Ogün Bey, "mal mülk davasından karısıyla arasının açık olduğu konuşuluyor Vedat Bey'in ama benden duymuş olma, genç kızlara meraklı bu beyefendi, kızını bulmana yardımcı olabilirler, sana yol göstermek istiyorlar sanırım." Ersel mezarın başında kalakaldı öyle.

Mezarlıktan çıkmış iş bakmak için garajların arkasındaki atölyelere doğru yürürken Nergis aradı bu defa, "Cesur'un anlattıklarına inanma sakın, bir sürü şey uyduruyor kafasında," dedi, "çoluk çocuğun lafına aklına güvenip de başına iş açmaya kalkma." Annesinin kabrini ziyaret etmek için Erice'ye geldiğini, çiftliğe dönmek üzere minibüs beklediğini söyledi Nergis'e.

Annesinin huzurunda sessizce duasını edip bir an şöyle ruhunun ruhuna kavuştuğunu hissedememişti Ersel, geri dönüp mezarın başında biraz oturmayı düşündü ama kafası öyle boz bulanık olmuştu ki, annesinin haya-

lini gözünde canlandıramıyordu bile, parça parça belirip siliniyor, hastalığı, babasını övüşü, Domatesçi Halil'le aynı eve geçişleri... İlk bir hafta üzüntüden gözünü kırpmamıştı, kız kardeşinin doğduğu kış gecesini hatırladı sonra, evlenip Almanya'ya gelin gittikten sonra kopmuşlardı birbirlerinden, bir daha görüşememişler, görüşebileceklerini de sanmıyor.

Garajlara kadar epeyce yürümesi gerekiyordu, yüksek servilerin, fıstık çamlarının serinliğinde durup soluklanarak mezarlık yolundan minibüslerin geçtiği caddeye çıktı, Ogün Bey'in söylediklerine ne anlam vereceğini bilemiyordu, Yağderesi'ne gidip Uslu'yla konuşacaktı bu konuyu, doğrusu Nergis'e danışmaktı ama yine engel olmaya çalışabilirdi ona, düşüncelerden sıyrılıp bir minibüse attı kendini.

Garajın arka sokaklarında döşemecileri dolaşıp Şelale Çay Bahçesi'nde oturdu bir süre, Durak Otel'e dönmeyecekti artık, oda parasını peşin ödemişti Kıvırcık Hanım'a, kalacak başka bir yer bulması gerekiyordu, "Bizim iş seni doyurmaz abi," dedi döşemeci, "koltuk sökecek çocuk lazım bize, fason çalışan bir atölye var, dikimci arıyorlardı, bulmadılarsa bir sorayım onlara."

Uslu'yla konuşup duruma bakacaktı artık, iş bulana kadar onun dükkânda idare edebilirdi belki, bir şey bulamazsa son çare olarak çadırları gezip toplamacılık yapacaktı, domates, salatalık, biber.

Telefonuna davranan döşemeci üzgün üzgün başını sallayarak, "Almışlar birini abi, numaranı bırak, belli olmaz, kulağıma çalınır, haber ederim," dedi. "Geçenlerde gömlek fabrikasında iplik temizlemede çalışacak kadın eleman arıyorlardı, çaycının hanımı işsizdi, kabul oldu duası, koştu gitti, sana da bir kısmet doğar inşallah."

Hoş geldin Yaz, güneşinin arkasında ne saklı haberimiz yok, normallerin üzerinde seyredip seyretmeyeceğini bilemiyoruz, Erice'mizle özdeşleşen su patlağı sorunundan söz edip keyfini kaçırmak istemiyorum şimdiden, eskimiş altyapımızdan seni sorumlu tutmak kimsenin haddine değil, mutsuz insan oluşumuna yol açmayacaksan eğer, yalnızlığa hapsolmuş ruhlarımızdan kurtaracaksan bizi hoş geldin Yaz.

Erice'nin nabzını çok yakından takip ettiğimi bilen biliyor, yerelimizde kimse yöneticilerin arazi satmasından memnun değil, halkın çıkarına uygun olmadığını ne bahara ne yaza hatırlatmam gerekiyor, fakat okurlarım gazeteye telefon edip gerçekleri günde iki defa yazmamızı söyledikleri için tekrara düşme tehlikesini göze almak zorunda kalıyorum.

Güle güle İlkbahar, hoş geldin Yaz.

Uslu, dükkânın önünde yüzünü güneşe yatırmış uyukluyordu sandalyesinde, Ersel'in mırıltısıyla sıçrayıp doğruldu, "Muhammet'le Abdullah tıraşa gelecekti, onları beklerken içim geçmiş," dedi bulanık bir sesle, "tanırsın ikisini de, Yemişlik'te okula başladığımız yıl Ovaçeşmeye'ye geldiler hani, biraz küçükler bizden." Ersel çıkaracakmış gibi gözünü boşluğa verip içeriden bir sandalye getirdi sonra, gördüğünde hatırlayacaktı belki, kafası pek yerinde sayılmazdı, çiftlikten ayrılmak zorunda kalmıştı, işe ve yatacak yere ihtiyacı vardı. Uslu onu duymamış gibi sözüne devam etti, "İkisinden ufak bir kardeşleri daha var, Musa, tekstilde çalıştılar hep, sana şimdi annelerini söyleyeceğim hatırlayacaksın hemen, aç kalınca giderdik, yemek yedirirdi bize, bir defasında sobada balık yapmıştı, o balığın tadını ömrümce unutmam.

"Balık doluydu dereler, asıl Dağhane meşhurdu, çeş-

meye inen suyun başı balık kaynardı o zaman, adak için gidiyordu insanlar, balıklar havaya sıçrıyordu, tepelerde kokulu ağaçlar vardı, suyu tutuyorlarmış şimdi, Nergis anlattı aşağıya vermiyorlarmış, baraj yapılıyormuş.

"Annen milletin önüne düşüp götürmüştü bir sene, nasıl götürdüyse o vakitler, baban için adağı vardı, hiç bitmezdi adağı zaten, ne uğraştı kadıncağız içkiyi bıraksın diye, doğrudan cennetlik, ben o minibüse binememiştim," dedi Uslu, "hâlâ da üzülürüm aklıma gelince, şimdi bile şafakta çıksan öğlene varırsın ancak, eskiden iki günde zor gidilirmiş, bu yaşıma geldim göremedim daha, kısmetimde yok demek ki."

Ersel'in yüzünün puslandığını fark edip, "Çiftlikteki işini bırakmakla hata etmişsin," diyerek lafı öbür yana çevirdi, "dükkânın arka tarafını verdim geçen hafta, hanımın akrabası muavin bir çocuk yatıp kalkıyor, bilseydim ona başka çözüm bulurdum, düşünüp bakalım seni bir süre idare edecek kim olabilir, tüpçünün yazıhanesinin arka kısmında bir yer var ama müsait mi sormak lazım, ne fiyat çeker bize?"

Nergis de çağırıyordu Ersel'i gerçi, çiftlikten ayrıldığını ona söylememişti ama yanında kalabilirdi bir süre, Gülyaz Abla'nın da boş odası vardı, sıkıntı etmesine gerek yoktu öyle, bir şey bulamazsa tarla işine bakacaktı, bir çadır ayarlayabilirdi kışa kadar.

"Musa gitmemiş olsaydı şu dakika iş bulmuştu sana," dedi Uslu, "bazen bir durum oluyor, çok arıyorum onu, anlatacağım ne olduğunu da onlar konuyu açmazlarsa kardeşlerinin yanında renk vermemeye çalış, Muhammet'le Abdullah ona göre ürkekler biraz, Musa'nın iki oğlu da çimento fabrikasındaydı, tekstile ısınamadılar, iş olarak ağırdır biliyorsun, bitirir insanı, üç vardiya, hele de kış vakti.

"Unuttun tabii sen, ben ilk çimento fabrikasında

işe girdim ya, elini sokarsın harca, saniyesinde parmağın donar."

Uslu durup soluklana soluklana, "Küçük oğlu yıllık izne çıkıp memlekete gitti dönmedi bir daha," dedi. "Peşinden büyük oğlu da gitti gelmedi. Anneleri bir hasretle arkalarından koştu o da saplandı kaldı oralarda. Musa da gitti dağın yanında bekliyorlar oğullarını.

"İlk sene kışın aradım, buzdan yapılmış olsalar bu soğuğa dayanamazlar, acıdan ciğerimiz buydu, dolanıyoruz sızım sızım dedi bana, ağzımı açıp da konuşamadım, buraların en tecrübeli insanıydı, sana arka çıkardı ama derde gömüldüler, kışın ortasında Muhammet görmeye gitti bu sene, kar bastırınca deli divaneye dönmüş, dili dişi kilitlenmiş. Susuyormuş, iki çift laf konuşamamışlar, gidip gidip duruyorlarmış dağın eteğinde, yamacında bir yerde, her gün az daha ileri yürüyorlarmış ama sonra yine dönüp geliyorlarmış perperişan, sabah namazıyla düşüyorlarmış yan yana, daha da ileri gidip ta ötelerden tekrar inip eve giriyorlarmış, tekrar tekrar aynı acı." *Berğıkemın berğıkemın... Allah sizi karşı getirsin bize...*

Ersel hayal meyal hatırladı sanki, fırça saçlı, yumuk gözlü bir çocuktu Musa.

"Yumuk gözleri ağlamaktan kör olmadıysa," deyip iç geçirdi Uslu.

"Kahrolur insan kahrolmaz mı, kızımı arıyorum ben de," deyip sustu bir an Ersel. "Birkaç gün sokakta yatsam da olur, ölecek değilim, sana danışmak istediğim başka bir şey var asıl." Bir on beş dakika konuşmaları lazımdı ikisinin, müşterileriyle işini bitirsin, sonra.

Görür görmez tanıdı Muhammet'le Abdullah'ı Ersel, yaşları küçüktü ama iri yapılıydılar, hayat kavurmuştu ikisini de, ufalıp incelmişler, Ersel'in başına gelenleri biliyorlardı haliyle, Eda'nın kayboluşuna kadar olanları takip edip üzülmüşler.

Uslu, saç tıraşına gelen genç müşteriyle dükkâna girince Muhammet ve Abdullah'la dışarıda oturup sohbete devam etti Ersel, Muhammet, "Buralarda normal şartlarda çalışan fabrika kalmadı, siparişle çalışan ihracatçı firmalara girmek zor," dedi iş bakındığını öğrenince, "iliğine kadar soruşturuyorlar, girenler de şartların ağırlığı altında eziliyor, mal teslim zamanları evine gidemiyor işçi, üç-dört gün kesim makinelerinin altında kumaşların üstünde yatıp iş yetiştirdikleri oluyor."

"İki kişi anlaşıp bir kesim makinesi alıyor, iki kişi de anlaşıp bir dikiş makinesi," diyerek lafa girdi Abdullah, "işçiyi çalıştırıp zora düşünce gece yarısı atölyeleri boşaltıp kaçıyorlar, ara ki bulasın patronları, iş hayatımızın acı tecrübeleri bunlar, emek hırsızlığı kol geziyor, garibanı çarpmak moda oldu."

Genç müşterisini yolculayıp, "Hadi bakalım tıraş küçüğün," diyerek Abdullah'ı çağırdı Uslu, Muhammet tek kalınca durgunlaştı, yorgun görünüyordu, "Sipariş üstüne çalışıyor bizim fabrika, işi küçülttüler, dokumayı kapattılar, yük bindi üstümüze, dükkân zincirleri var, uykuya hasretiz," dedi, gözleri kapanıyordu sahiden de, uyuyup kalacakmış gibi. Ersel ona annelerinin yaptığı iyilikleri unutmadığını, elinden çok yemek yediklerini, kendisini hatırlarsa selamını iletmesini söyledi usulca.

Sonra iki kardeşi de neşesiyle canlandırıp gönderdi Uslu, "Kim olursa olsun zamanı soyar alırım yüzünden, elim kafasında yüzünde dolaşsın on yaş genç durur ondan sonra, sırrı olmayan sanatçı Yağderesi'nde tutunamaz."

Konuşacakları mevzudan ürküyormuş gibi lafı uzatıyordu Uslu, "Esnaf odası fiyatları uçurdu, tıraş otuz beş-kırk oldu artık, müşteri ödeyemiyor, ortasını bulmaya mecburuz, baskı yapıyorlar bize alacaksınız diye, yanında birini getir, senin tıraş bedava."

Başı önünde epeyce sustuktan sonra, "Bugün bir telefon geldi ben mezarlıktayken," dedi Ersel, "çiftlikteki veteriner aradı, Ogün Bey." Anlatacaklarını dinleyip biraz akıl verse iyi olacaktı, Eda'yla ilgili bir ümit doğmuş gibiydi ama düşünüp tartması gerekiyordu.

Haydi sana güle güle İlkbahar, yerinde olsam bir dakika bile oyalanmam Erice'de, sararıp solmuş çiçekler git diyor sana, neşen bir gönülü bile doldurmaya yetmez artık, çapalayıp ektin ekeceğini, biçmeye başkası gelecek, anlamanı bekliyorum sabırla, mevsimlerle tartışacak zamanım yok benim, şirin ilçemizde sorunlar diz boyu.

İzninizle bir örnekleme yapacağım şimdi, sizler de kendi listenizi çıkarabilirsiniz.

Doğal can kardeşlerimiz hayvanların can simidi olarak görülmesi birinci sırada; üç metre tentenin altına iki inek bağlayan ivme kazandığını sanmaya başlıyor, kimlerin hangi konularda aşama kaydettiğini tespit etmek imkânsızlaşmış durumda, arıcılık almış başını gidiyor, koyunmuş, keçiymiş, tavukmuş, hindiymiş!

Buna keşmekeş demekten başka çare göremiyorum, haksız mıyım sevgili okurlarım?

İlçe adına büyük noktalara ulaşmış bir başka sıkıntılı konu, kestirmeden söyleyecek olursak ruhsatçılık. Termal arama faaliyetlerinin defineciliği geçmiş olması ikinci sırada yani beldemizde, Erice'nin bereketinin eriklerinin içine yansıdığını düşünemeyenler, sıcak suyun havayı bunaltıp inciri çürüteceğini akıl edemeyenler, yağmurunun zeytinlerinin içine yağ doldurduğundan habersiz yaşayıp gidenler ekonomimize katkı yapsa ne olur, yapmasa ne olur.

Üçüncüsü, ev kadınlarının durumu, dördüncüsü sı-

nav stresi, beşincisi çalışan kadınların servis sorunu, altıncısı bezelye festivaline kadar giden kimsenin yutmadığı pazarlama yöntemleri, bu ateşlemelerden yorulduk.

Yavaştan bir sonraki yazımın konusunu da çıtlatmış oluyorum böylece size, "Sebze Halimizden Otogarımıza Görünürdeki Sorunlarımız."

Birbirimizi biliyoruz seninle artık İlkbahar, gitmek için son sözümü söylememi bekliyorsun, bırakalım beyin jimnastiği yapmayı da gerçeklere dalalım hadi, asıl karanlıkta tutup sakladığımız uyuşturucu, müzikholler, fuhuş gibi dertlerimizle ilgili ne yaptığını duymak için sıraya geçiyoruz, samimi bir cevabın varsa söyle bize.

Güle güle İlkbahar, hoş geldin Yaz.

Şunu bil ki, kimse gidiyorsun diye arkandan gözyaşı dökmeyecek, sen bir mevsim değişikliğinden başka nesin ki?

Ersel'in yanındaki sandalyeye ilişip anlattıklarını ses etmeden dinleyen Uslu, "Gidip tüpçüyle konuşalım önce, senin şu yer sorununu çözelim de ne düşüneceğimize sonra bakalım," diyerek ayaklandı, bir şey söylemeden sandalyesini içeri götürdü. "Çiftliğin sahibi Yukarı Evelek, Aşağı Evelek varken buralarda porno çetesi olmaz, dedi bana, sen hiç gittin mi oralara?" Uslu duymamış gibi dükkânın arkasına geçti, "Gariban köylülerin günahını alıyorlar, iğrenç adamlar," diyerek öfkeyle dışarı çıktı sonra, "o köyden müşterilerim var, yüzlerine bakmaya utanıyorum." Ersel de kalkıp sandalyesini içeri taşıdı, dükkânın kapısını çekip kilitledi Uslu, "Kendi namussuzluklarını kapatmak için her türlü yalanı uydurur bunlar, ben oradan eve geçerim artık, bir çay içeriz kahvede beraber, hanım rahatsız."

Uslu'nun tüpçüyle pazarlık edişinden sıkılıp kendini dışarı attı Ersel, dükkânın sol yanındaki camlı bölme-

nin arkasında, hasır paravanla kapatılmış, tavana yakın ince bir pencereden ışık alan küçücük bir bölme için fazla para söylemişti adam, bir ay sonra da çıkmasını şart koşuyordu üstelik, memleketten gelecek akrabası varmış, Uslu'nun tüpçüye para verdiğini görene kadar huzursuz adımladı sokağı Ersel, içerisi gaz kokuyordu ama söylemeye fırsatı olmamıştı bunu, olsa da gidecek yeri yoktu gerçi, bir süreliğine idare edecekti artık.

Tüpçüden anahtarı alıp çıktı Uslu, "O da dükkânı erken kapatacakmış bugün, bir haftalık parasını ödedim, yarın muhabbet edersiniz artık, sonrasını da düşünüp sıkıntı etme sen, ödeşiriz nasıl olsa ben halledeceğim, için rahat olsun."

Tüpçüyü eliyle selamlayıp anahtarı pantolonunun cebine yerleştirdi Ersel, ses etmeden Uslu'nun yanına düşüp kahveye yürüdü öylece. "Senin önce bir şu veterinerle konuşmanda fayda var," dedi Uslu, "bunlar kudretli adamlar, ararlar da görüşmeye gidersen söyle iş versinler sana, niyetlerinin iyi mi kötü mü olduğu anlaşılır o zaman, bana sanki bir yoklama çekmek istiyorlarmış gibi geldi ama sen bilirsin tabii, kızdan haberleri var da irtibatları yoksa orasını bilemem, Vedat'ın üstüne salmayı mı düşündüler seni acaba? Başını belaya sokmasınlar da. Karısının ilk evliliğinden olan iki oğluna eziyet ediyormuş çok, üvey oğullarının üstünde sigara söndürüyormuş, kadınla varlığı için evlendiği konuşuluyor hep, iflas etmişlerdi toptan hatırlamıyor musun, Fumoten batmıştı siz orada çalışırken, işçinin parasını ödeyemediler kaç ay, kaç kişinin hakkını gasp ettiler, iyisi mi bir de Nergis'e anlat bu durumu." Çay paralarını ödeyip, "Bizim hanım böbrek hastası," diyerek acele kalktı Uslu, "yarın uğra dükkâna istersen."

Uslu'nun arkasından kaybolana kadar bakıp üzüntüyle soluğunu boşalttı Ersel, kendine bir çay daha söy-

leyip kahvenin camlarına inen akşamı seyretti bir süre, gece karanlık basınca müzikhollerin arkasından dolanıp çiftliğe sızmanın, Bahal'in tebessüm ve acıyla burulan yüzünü görebilmenin hayalini kurdu, tüpçünün arka bölmesi ona Serco'yla marangozhanede uyuduğu geceleri hatırlatmıştı, kim bilir neredeydi Serco...

Zeynur'u düşüncesinden kovmaya çalışarak kahveden çıkıp tüpçünün olduğu sokağın köşesine yürüdü, biraz uzanıp dinlenmek istiyordu ama adam dükkândaydı hâlâ, Yağderesi'ne doğru girip vakit geçirmeye çalışacaktı oralarda, adımları onu ilk zamanlar Zeynur'la çalıştıkları Üç Eller İplik Fabrikası'na doğru sürükledi, ne üretildiğini anlayamadığı, kapısında TTJL yazan hangarlar çıktı karşısına, yüksek demir parmaklıkların arkasında sessizce servis araçlarına binen işçileri görüp geri çekildi, vardiya değişimine rastlamıştı şansına, TTJL'nin anlamını çözmeye uğraşırken telefonuna gelen mesajın titreşimiyle ürperdi, sonra bakacaktı ne olduğuna, işçilerden gözlerini ayıramıyordu şimdi.

> Mesai saatleri içinde ihtiyaç molası süresini iki kez aşacak biçimde tuvalette bekleme yaptığınız tespit edildiğinden size ve üretim grubunuz 89999945 elemanlarına iki hafta çay molası izni kullandırılmayacaktır.
>
> Botşef

Baldırına saplanan ikinci bir ses okuyla bedeninin bir daha titrediğini hissedip pantolon cebinden telefonunu çıkardı bu defa, Nergis, eve çağırıyordu onu, işi rahatlayınca gece arayacaktı Ersel'i. Telefonunu cebine yerleştirip servis araçlarının fabrikaya girip çıkışını izlemeye devam etti bir süre.

Omuzlarında aradan yıllar geçmişçesine zamanın ağırlığını hissetti, beş yıl yatmıştı içerde oysa, Nergis'in

sözünü ettiği değişim çok daha önce başlamıştı anlaşılan, annesiyle hapishaneye babasını görmeye gittiklerini hayal meyal hatırlıyordu, dipte yüzen balıkların suyun üstünde olup bitenleri kavrama şansı olmaması gibi, yaşananlardan habersiz kalmışlardı belli ki, iğneden geçen ipin ucunun nereye uzandığını, bıçağın kestiği kâğıttan ötesini bilmelerinin mümkün olmadığı bir hayat yaşamışlar.

Kavuniçi gökyüzünde mavi bulutlar belirene kadar gezindi Yağderesi'nde Ersel, telen ağaçlarının arkasına gizlenip VedPlast işçisinin servislerle dışarı boşalışını izledi, karmaşadan istifade yürüdü biraz caddede, çevredeki fabrikaların VedPlast'a geçiş üstünlüğü tanıdıklarını fark etti o sırada, ambulans geliyormuş gibi kenara çekiliyordu diğer servis araçları, gördüğü şeyin ne anlama geldiğini düşünecek hali kalmamıştı, işçiler rüyada gibi sessizdiler, suyun altındaki balıklar gibi yavaş hareket ediyorlardı.

Cadde kenarı bir büfede tost ve ayranla açlığını bastırdı ayaküstü, "Gördüğün Büfe" yazıyordu alnında, bir su, bir de bisküvi aldı gece için, dönüp dönüp anlamını çıkarmaya çalıştı, Gördüğün Büfe ne demekti acaba? Tüpçü giderken arka bölmenin ışığını açık bırakmıştı, kilidi çevirip dükkânı havalandırmak için kapıyı açık tuttu bir süre, Yağderesi'nden yanık yağ kokusu akıp geldi üstüne bu defa, içeri geçip kapıyı kilitledi aceleyle, yorgunluktan dizlerinin bağı çözülmek üzereydi, karşılıklı iki çekyat, bir sehpa, bir ayaklı metal askılık, lavabo, demir tuvalet kapısı, gaz kokusundan soluğu ağırlaşarak lamba açık dalıp gitti Ersel.

Uyku arasında çalan telefonuna uzandığında Serco'yla dalgalı bir nehirde ellerini suyun dibine daldırarak balık yakalıyorlardı, mutlu bir rüyanın içine düşen soğuk bir erkek sesiyle doğrulup kalktı yattığı yerden, numarasını Nise Hanım'dan aldığını, akraba olduklarını, sabah

on birde Kirazcık'taki konakta görüşmek üzere onu beklediklerini söylüyordu, kime sorsa konağı gösterirdi ona ama mesaj olarak da iletecekti adresi Ersel'e, kendini tanıtmadan iyi geceler dileyip telefonu kapattı arayan kişi, on ikiye çeyrek vardı, böyle geç vakitte aramış olması tuhafına gitmişti ama uykudan düşünemiyordu pek, lambayı kapatıp gerisingeri çekyata serildi, bir an dükkânın kapısına çıkıp soluklanma ihtiyacı duyduysa da sönüp gitti bu istek, sabah kamyona yüklenen tüp sesiyle açtı gözlerini, çekyatta demir tangırtısıyla döndü şöyle bir.

Şelale Çay Bahçesi'nden çıkmış minibüslerin kalktığı park alanına doğru yürürken Nergis'i arayıp çiftlikteki işi bıraktığını, kalacak yeni bir yer bulduğunu, iş aradığını söyledi. Ersel'i eve akşam yemeğine çağırıyordu Nergis, gece nöbetleri bitmiş, gündüze dönmüştü, vakitlice gelmesi için tembihledi sıkıca, altıdan sonra evde olacaktı. Ersel'i mutlu etti bu yemek daveti, tüpçünün arka bölümünde geçirdiği gece üstünde kötü bir duygu bırakmıştı, başını taşa koysa uyur giderdi ama ıssız kimsesiz hissetmişti kendini orada.

Kirazcık minibüsüne binip Nise Hanım'ın konağına gitmek üzere yola çıktı sonra, minibüs şoförü, "Papaz'ın dereden yukarı vurup yürüyeceksin, en tepede konak," dedi, "kiremitleri aktarıyorlardı, çatıcı mısın?" diye sordu ardından, yanlarında çalışan birini görmeye gittiğini söyleyip başını dışarı çevirerek susturdu şoförü Ersel, içi rahat değildi, huzursuzluğa benzer bir bulantıyla derinden soluklandı, minibüs Kirazcık bayırından yukarı tırmanırken yüreğini bir heyecan kıpırtısı sardı, onu Eda'yla görüştüreceklerdi belki de, eski taş yolun ağzında indi minibüsten, Gülyaz Abla'nın konağının yakınlarında bir yerdeydi, ona görünme korkusuyla hızla karşıya geçip eski dere yolundan yukarı doğru tırmanmaya başladı,

Eda'yı Papatya olarak mı tanıyorlardı acaba, Nise Hanım teyzesinin kızına niye yardım etmek istiyordu bu kadar, birbirlerine tutkundular demek ki.

Kavakları sarmış asmalar, armut ve erik ağaçlarının arasından epeyce tırmanıp soluklanmak için bir taşın üstüne oturdu Ersel, harap iki konağı geçmişti, tepeye daha epeyce yol vardı, ağaçların arasından Sepetçi'nin düzlüğüne saçılmış binalar görünüyordu, başının üstünden bir helikopter uçup alçaldı ovaya doğru, Nise Hanım'la görüşünce çiftliğe uğrayabileceğini düşündü. Ogün Bey çağırmıştı gerçi ama gecenin bir vakti sıyrılıp kaçtığı için gitmek zor geliyordu ona, Amir'in son dileği, rüyalarını süsleyen Bahal'in Azimet Bey'in gözdesi olduğunu öğrenmenin acısı hafifleyecek gibi görünmüyordu, yüzü gözlerinin önünde tütse de gidip görmeye cesareti yoktu.

Bahal'in hayali başını döndürmüştü, oturduğu yerden usulca doğrulup yürümeye başladı yeniden, ova ayaklarının altına serilmiş uzanıyordu, konağın dış kapısını yasemin sarmıştı. Renkli taşlarla süslenmiş avlu kapısının önünde soluklanıp zili çaldı, kimsecikler yoktu sanki içeride, kapıyı açan olmadı, yüksek bahçe duvarları boyunca tırmanıp konağın üst yamacından aşağı yürüyerek bahçe kapısını buldu, büyükçe bir çıngırak asılıydı kapıda, çıngırağı çaldı uzun uzun, yanlış bir konağa mı gelmişti yoksa, bahçe kapısından az geri çekilmiş, Gülyaz Abla'ya uğrayıp sormasının doğru olup olmayacağını düşünürken yaşlı bir adam belirdi bahçe kapısına inen merdivenlerde, Ersel'i kovalayıp uzaklaştırmak istercesine elini kolunu sallayarak gitmesini bekliyormuş gibi öfkeli bir ifadeyle merdivenin başında bekledi bir süre.

Ersel şaşkınlıkla geri çekilip uzaklaştı kapıdan, geldiği yoldan konağın üst yamacını aşıp avlu kapısının önünden koşar adım yürüyüp indi, arkasından birinin seslendiğini

duydu, "Hey!" diye haykırıyordu genç bir adam, "Hey! Bekle!"

Durup durmamakta tereddüt etti Ersel bir an, yüzü genç adama dönük aşağı doğru geri geri adımladı yolu, genç adam ona doğru koşup yaklaştı, "Nise Hanım'ın konağı değil mi burası?" diye sordu, "Evet evet," dedi genç adam. "Kusura bakmayın, Nise Hanım, Erice'de bekliyormuş sizi, Tesserapolis'teki evde, yanlış bir anlama olmuş, az önce arayıp haber verdi, araba burada olsa ben götürürdüm ama anayoldan çok sık minibüs geçiyor zaten, Morvadi'de inip yürüyeceksiniz biraz, yüz metre kadar, şoföre sorarsınız, adresi yazdım sizin için, gelip bir su içmek ister misiniz, soluklanmış olursunuz biraz."

Ersel bir an kararsız baktı şöyle, sonra bir su içebileceğini söyleyerek genç adama doğru çekildi yavaştan, adamın uzattığı kâğıdı alıp yeleğinin cebine yerleştirdi, konuşmadan konağın kapısından içeri süzülüp büyük bir taş avluya geçtiler, kat kat dereye doğru çiçeklenip genişleyen bahçelere karşı, büyülenerek soluklandı Ersel, ortancalar, güller, sarı yaseminler, nefesindeki gaz kokusu uçup gitti o sırada, yüzünde bir bahar ışıltısıyla genç adamın gelmesini bekledi avluda, ama tuhaf biçimde dönüp gelmiyordu adam, avludan girilen taş binaya geçip kaybolmuştu. Ersel ürkek adımlarla genç adamın aralık bıraktığı kapıya yaklaşıp içeri baktı, içinde sedirleri minderleri, sinisiyle Şark köşesi olan büyük bir mutfaktı burası, kimseyi göremedi içeride, zeminden alt kata inen tahta merdivenleri fark edip aşağı bakmaya niyetlendi ama geri çekildi mutfaktan, taş avluda az daha bekleyip çıktı konaktan. Genç adam, "Hey!" diye seslendi arkasından o anda, elindeki tepside su dolu cam bir sürahiyle bardak vardı. "Büyükbabamla ilgilenmek zorunda kaldım, kusura bakmayın, Nise Teyze bekliyor sizi, bugün evde olacakmış hep."

Ersel gizli kameralarla izlenip kayda alındığından habersiz iki bardak su içip hızlı adımlarla uzaklaştı konaktan, Papaz Deresi'ni sarı çiçeklerin acı kokusu sarmış.

Kirazcık'tan aşağı yürüyüp devam etti Ersel, garip bir duygu kaplamıştı içini, konağa doğru tırmanırken nasıl da heyecanlıydı oysa, Eda'yı göreceğini bile düşünmüştü, bir an Nergis'i arayıp sormak geçti aklından ama biliyordu, gitmemesini söyleyecekti kesin olarak. Yeleğinin cebine bıraktığı kâğıdı alıp göz gezdirdi, Tesserapolis, Morvadi, duymamıştı hiç, bildiği yerler değildi.

Nergis'ten önce Nise Hanım'la görüşmesinin iyi olacağını düşünerek yavaşlayıp Erice'ye inen bir minibüse attı kendini, şoför otogardan tekrar minibüse binmesi gerektiğini söyledi ona, Sardun'a doğru yol ayrımında inip yürüyecekti biraz, "Eski Daralcık Çukuru yok mu, o bölgede kazı başlattılar, iki senesi var, yeni adı bu şimdi."

Son durağa kadar gidip Morvadi'den geçecek minibüsün muaviniyle konuştu, yarı yarıya doluydu minibüs ama kalkmasına vakit vardı daha, büfeye koşturup su içti, iki çay, bir gözlemeyle karnını doyurup alelacele yetişti minibüse, gideceği yerde neyle karşılaşacağını bilmiyordu daha, şoförün Daralcık Çukuru dediği yer Erice'nin dışında kalıyordu biraz, o ıssız vadiye evler yapmışlardı demek, efsanesi olan bir yerdi ama aklı almamıştı yine de, çiftlikte villaları vardı zaten, düşünse de işin içinden çıkamayacak.

Minibüsten inip muavinin işaret ettiği yöne doğru yürümeye başladı, az sonra iki yanı zakkumlarla kaplandı yolun, Morvadi villaları tabelasını görüp duraladı azıcık, Nise Hanım'la karşılaşacağı için heyecanlanmıştı biraz, Bahal'den söz açacak olursa Azimet Bey'le ilişkisi hakkında bir şey duymamış gibi davranacaktı. Az daha yürüyüp Tesserapolis tabelasını geçince Erice merkezindeki parklar gibi yemyeşil, çiçeklerle bezeli bir bahçede

buldu kendini, uzaktan mor tuğlalı birkaç villa görüp büyük giriş kapısına doğru hızlandı. Güvenlikçi siyah camlı kulübesinden çıkıp kapının ağzında durdurdu Ersel'i, kimliği yoktu yanında, almayı unutmuştu çıkarken, yastığının altına sokuşturduğu defterinin arasında kalmıştı. Kaç numaraya gidecekti, kimliksiz niye dolaşıyordu peki? Güvenlikçi Nise Hanım'la görüşmeye geldiğini duyunca adını sorup Ersel'e girişte beklemesini söyleyerek kulübesine çekildi, Ersel onun siyah camın arkasında telefonla konuştuğunu gördü belli belirsiz, tüm bunlar öyle tuhaf ve inanılmaz geliyordu ki ona Eda'yı bulmasına dakikalar kalmış gibi kalbi çarpıyordu durup durup güvenlikçiye sırtını dönüp elini göğsüne bastırarak soluklandı.

"Kimliğin olmadığı için kapıdan alamıyorum seni," dedi güvenlikçi, "sol tarafa doğru azıcık yürüyünce bir süs havuzu göreceksin, başında söğüt ağacı var, taş duvar alçalır o tarafta, atla oradan içeri, sağdan yukarı taş döşeli yol seni çıkarır, kapı numarası üç, Nise Hanım bekliyormuş."

Güvenlikçinin yüzüne yayılan huzursuz edici havayı hissetmişti Ersel, yönünü sol tarafa çevirmeden dönüp geldiği yola baktı, sonra güvenlikçiye el edip söylediği yere doğru yürümeye başladı, süs havuzunun kıyısında durup söğüt ağacının yere değen bir dalını eline aldı, parmaklarının arasında aşağı yukarı gezdirerek düşüncesini yokladı, ucunda ölüm de olsa kızını bulacağına söz vermişti kendine, duvardan atlayıp sağ yukarı çıkan taş döşeli yolu tırmanmaya başladı, üç numaralı villanın kapısına çıkardı yol onu, villada hayat yokmuş gibi görünüyordu, kapı zilini çalıp sonra yumrukladı, villanın arka tarafına dolanıp pencerelerden içeri baktı, arka bahçeye çıkan bir kapısı daha vardı villanın, o kapıyı da dövüp yumrukladı ümitsizce, taş döşeli yoldan aşağı vurup hız-

lanmıştı ki, arkasından bir kadının seslendiğini duydu, dönüp baktı. Nise Hanım değildi seslenen kadın, "Buyurun buyurun, kusura bakmayın, geç açtım," diyordu kadın, "kusura bakmayın lütfen, ben Nise Hanım'ın teyzesinin kızıyım, birazdan oğullarım da gelecek, Nise'nin dönmesi gerekti çiftliğe."

Ersel, kim olduğunu ve adını söylemese de kadının VedPlast'ın patronu Vedat'ın karısı olduğunu tahmin etmişti ama soru sormadan dönüp peşinden villaya girdi, kadın kıymetli bir misafir gibi davranıyordu ona, koşup su dolu bir sürahi ve bardak getirdi, yorulup terlemiş olduğunu, kapıya yakın lavaboda yüzünü yıkayıp serinleyebileceğini, hiç çekinmeyip rahatına bakmasını söyledi. Ersel bir su içip kendini lavaboya attı, elini yüzünü yıkadı, saçlarını, boğazını boynunu ıslattı, kadının oğulları da gelecekse konuşma uzayacaktı. Ciddi bir şeyler dönüyordu ama olan olmuştu artık, lavabodan çıkıp usulca salona geçti, bir koltuğa ilişti, kadın kahveyi nasıl içtiğini sordu Ersel'e, o günkü kahvesini içmeyip onu beklediğini söyledi, "Şekerli de olur, şekersiz de," dedi Ersel, "nasıl kolayınıza geliyorsa."

Kahvesinden bir yudum çekip almıştı ki, "Eda üvey kızınızmış," dedi kadın, "Azimet Bey'den öğrendik durumu, ben emin olmak istediğim için sizinle kendim görüşmek istedim. Kusura bakmayın, bir yanlış anlama olmuş, yorduk sizi, Kirazcık'taki konağa gitmişsiniz, fotoğraflar göstereceğim şimdi, lütfen bakmak istemezseniz söyleyin ama aynı kızdan mı söz ediyoruz bilmemiz lazım, insan üvey kızını niye öyle arasın diye düşününce."

"Üvey babayla büyüdüm ben de, üvey çocuk olarak," deyip yutkundu Ersel.

Sehpanın üstünde duran siyah bir bez çantayı kucağına çekip bezle kaplı bir kutu çıkardı içinden kadın, kutuyu Ersel'in ilişiği koltuğa bırakıp parmaklarının ucuy-

la ona doğru iteleyerek, "Siz bakıp kızınızın fotoğraflarını ayırabilir misiniz?"

"Dokuz yaşından sonra görmedim, daha doğrusu hayat imkân vermedi, görüşemedik..."

"Hapisteymişsiniz biliyorum, siz bakın fotoğraflara konuşuruz."

Eda'nın birçok fotoğrafı vardı bez kaplı kutunun içinde, heyecandan titrediği için hiçbirini tutamıyordu elinde, tere boyanmıştı gömleği, kutuyu kapatıp kadına doğru sürdü yavaşça, bir süre sustu kaldı oturduğu koltukta, ağlamamak için zor tutuyordu kendini, "Ogün Bey kızımı bulmama yardımcı olacağınızı söylemişti," dedi sonra, "fotoğraf göstermeye çağırdığınızı bilsem onca yolu gelmezdim."

"Öyle zaten, sizi kızınızın yanına göndereceğiz, tabii isterseniz," dedi kadın, "oğullarım gelince bazı görüntüler de izlettireceğiz Eda'yla ilgili, seyredince yanına gitmek ister misiniz bilemiyorum, bulmaktan vazgeçersiniz belki de."

"Fotoğraflarda kızım hep uykulu, gözleri süzülmüş, kapalı," diyebildi Ersel, bakar bakmaz boynundaki yaprak biçimindeki doğum lekesinden tanımıştı onu, havası Zeynur'a benziyordu zaten, fırlayıp dışarı çıkmak istiyordu ama kadının ifadesi öylesine dokunaklıydı ki, ilişiği yerden doğrulup kalkamadı.

"Çiftlikteki işi bıraktığınızı, işsiz olduğunuzu biliyoruz, size iş vereceğiz, bizim çocukların yat şirketinde, rahat edecekseniz, ağır iş değil, sigortanız da olacak tabii ki, kızınıza da kavuşacaksınız yakında, konuştuk biz aramızda, yardımcı olacağız ikinize de merak etmeyin." Derken kapıdan içeri iki genç adam girdi arka arkaya, ikizmişçesine benziyorlardı, aynı seyrelmiş saçlar, aynı çıkık göğüskafesi, göbek, kısa bacaklar.

Ersel, Morvadi'deki villadan çıktığında kendini kaybetmiş durumdaydı, Yağderesi'ne yakın bir yere kadar arabayla getirmişlerdi onu, tüpçüye nereden nasıl yürüdüğünü tam olarak anımsamıyordu bile, çekyata uzandığında yaşadıklarına inanmakta güçlük çekiyordu, bilgisayarda izletmek istedikleri porno görüntülerine bakmayı reddedip kendini dışarı atmıştı, Bahal! Bahal! Bahal!.. Sanki Bahal'i de görmüştü çırılçıplak, yoksa ona mı öyle gelmişti, emin olamıyordu bir türlü. Eda'nın bakışları incelip kayıyordu tüm o görüntülerde, su gibi ışıyan gözleri kapanıveriyordu, yaptıkları iş teklifini kabul etmişti, gidip kurtaracaktı kızını.

Kamyondan indirilen tüp sesleriyle gözlerini aralayıp doğrulduğunda akşam inmek üzereydi, bölmenin dışarı açılan penceresinden motosiklet gürültüsü doldu içeri, dükkândaki gaz kokusunu derin derin soluyarak doğruldu yerinden, rüyada gibiydi hâlâ, iş bulduğuna da, birkaç güne kızına kavuşacağına da inanamıyordu.

Çıkmadan önce yastığının altından defterini çekip kimliğini yeleğinin içcebine yerleştirdi, yazıhanede yaşlı bir adam oturuyordu bir başına, eliyle selam verip dışarı süzüldü, Nergis'e Taşkızak'ta marinada iş bulduğunu, birkaç güne Erice'den ayrılacağını söyleyecekti, daha fazlasını bilmesine gerek yoktu. Sıcak bir rüzgâr esiyordu dışarıda, bahar çekilip gitmiş.

Günün yorgun havası çökmüştü kapı önlerine, kucaklarında birer bebekle yol gözleyen yaşlı kadınlar, aynı avlunun içinde yaşadıkları telaşlı akşamları anımsattı Ersel'e, Eda'yı birbirlerinin kollarına atarak fabrikaya koştukları günlerin duygusu dalgalandı göğsünde, aynı telaş, aynı bekleyiş, sokaklarda evlerinin pencerelerine bağıran çocukların sesleri yükseliyor.

Akşam Nergis'le menekşeli güvecin lafını bile etme-

diler sofrada. Cesur yoktu evde, düğün olduğu gecelerde gelmiyordu hiç zaten, uğrayabilirse gündüz uğruyor. Celil'e şaşkınlıkla bakıyordu Ersel, hem çok büyümüştü hem de tuhaf biçimde çocuksu davranışlar gösteriyordu, yüzüne büyük gelen gözlüklerinin üstünden sürekli Nergis'i yoklayarak oyun oynuyordu bilgisayarda. Nergis, Cesur'dan ve üvey ablası Çiğdem'den söz ederken sesini kısarak konuşuyordu, Çiğdem kuruyemiş fabrikasında çalışıyordu, eşinden ayrılmış iki çocuklu bir şefle nişanlanmıştı birkaç ay önce, yakında evlenip kendi evine gidecekti, "Cesur da arkadaşıyla yer tutacakmış, ev bize büyük gelecek, bir süre sağda solda idare etsen oda açılacak burada, nerede iş bulup kendine bir hayat kuracağın belli olsun önce de bakarız," diyerek, Ersel'i belediyenin meslek edindirme kurslarına yazılması için ikna etmeye çalışınca –Veysi Bey ona yardımcı olurdu mutlaka–, Nergis'e üzülmemesini söyledi Ersel, iş bulmuştu kendine, birkaç güne çıkacaktı Erice'den. Şaşkınlıkla baktı Ersel'in yüzüne Nergis, yemeğe çağırmayacak olsa görüşemeyeceklerdi demek ki.

Celil, annesinin kısık sesle konuşmasından, eve yemeğe gelen bir erkekle masadan kalkmadan hararetli bir muhabbete koyulmasından huzursuz olmuşa benziyordu. Nergis, "Yine mi lol oynuyorsun, bıkmadın mı?" diye söylenerek onu masaya çağırıp duruyordu gerçi ama gelmesi için de zorlamıyordu, belli etmemeye çalışarak konuşmalara kulak veriyordu Celil.

"Cesur'u elden kaçırdım, o zekâsıyla aklıyla kayboldu gitti, Eda'yı koruyacağım diye hapse girdiğinde avukatı bile gözyaşı döktü onun için, hem de bir defa değil, her görüşten sonra ağladı kadın, 'Ben bu kadar içli, güzel konuşan çocuk görmedim,' dedi bana. Görüşü uzatmasını istiyormuş avukatından, biraz daha kalın ne olur di-

yormuş, arkanızdan ovaya bakıyorum, ağaçları görüyorum, biraz daha kalın dışarıyı seyredeyim, o hapislik ders olacak ona diyordum ama tersine etki yaptı çocuğuma, her şeye karşı kin oluştu yüreğinde."

Sonunda bilgisayarın karşısından kalkıp masaya oturdu Celil, "Senin çok çalışkan bir çocuk olduğunu anlatıyordum Ersel'e," dedi Nergis. "Ne kadar altın kazandın oyunda peki?" "Karşı takımın merkezine girdim," dedi Celil, "yazacağım kompozisyona yardım edecektin, bu gece son, sabaha yetişmesi lazım."

"Tamam, müsaade et birazcık, misafirimiz gidince yazarız birlikte."

Ersel dışarı çıktığında sokakta iki minibüs karşılıklı denk gelmiş korna çalarak selamlaşıyordu, başını kaldırıp şöyle bir baktı yukarı, Nergis pencereden yarı beline kadar sarkmış el ediyordu ona, gideceğine sevindi mi üzüldü mü pek anlayamamıştı doğrusu, minibüslerden boşalan yola çıkıp Nergis'e el ederek kayboldu gecenin içinde.

Nergis, hangi evin bahçesinden, balkonundan esip geldiği bilinmez parfüm çalısı kokusunu soluyarak boğazı düğüm düğüm bir tutam sözcükle çekildi pencereden, Celil'in kompozisyon ödevine yardım etmesi gerekiyordu.

Değişmesini İstediğim Şey

Değişmesini istediğim şey, zamanın çabuk geçmesidir, beklemeyi sevmiyorum, beklemenin iyi bir tarafı da var, başkasının saatine göre yaşamak güzel değil, ben küçükken annemi çok bekledim, günlerim ağabeyimi bekleyerek geçti, canım sıkıldığı için öykü yazmaya başladım kendi kendime, öğretmenim kitaplığa astı üçüncü yazdığım öyküyü; bir aslan vardı, ormanda herkese işkence ediyordu, aç bırakıyordu öteki hayvanları, bizim sokağın köpeği Mandi ormana gidip aslanın eziyet ettiği hayvanları başına topluyordu, birlik olup aslanı hep birlikte ormandan kovuyorlardı, beklemenin iyi tarafı o kişilerin yeni oyunlar keşfetmesine yaraması, biz sınıftan üç arkadaş bilgisayar oyunu yazmaya karar verdik, üçümüz çok samimiyiz, kan kardeş olduk sene başında, ölene kadar ayrılmayacağımıza söz verdik, annelerimiz çalışıyor, babalarımız uzakta, onları küçükken çok bekledik, aramızda konuştuk hepsini, beklemeyi bırakacağız artık, kafamıza göre takılacağız, yazacağımız oyunda zaman çabuk geçecek, bir saat bir dakikaya inecek.

Ersel perde perde koyulaşan karanlığı aralayarak Erice'nin arka sokaklarında dolaştı biraz, sabah Uslu'ya uğramayı düşünüp vazgeçmişti sonra, dükkânına yarım

ağız çağırdığı için gücenmişti açıkçası, yarından tezi yok gidip hem olanları anlatacak hem de iş bulduğunu, birkaç güne Erice'den ayrılacağını söyleyecekti.

Taşkızak'taki yat şirketinden sonra maden işletmesinin lojmanlarına yollayacaklardı onu bekçi olarak, oradan da Vedat Bey'in Sardun'daki villasına gönderecekler.

Nergis, Celil'i uyutup gelmeyeceğini bile bile Cesur'u bekledi bir süre, bakımevindeki nöbeti on birde devralacaktı, gazete yazısına başlamalıydı artık, fazla günü kalmamıştı, kim bilir Ersel'i ne vakit görebilecekti bir daha. Görebilecek miydi? Ondan sakladığı her şeyin üzüntüsü kapladı içini, yüreğini yakan pişmanlık duygusuyla oturdu kâğıtların başına.

Gitmiş Gibisin

Söylemedin deme bana, zaman her şeyi eşeliyor, çadırlarda yaşadığımız acı baharlardan, avurtları çökmüş çocukluk günlerimize kaldırıyor hatıraların örtülerini bir bir, kalbimizin yamalı köşelerinden açılıp sızlamasını umursamıyor hiç, yağmurda üstümüze çöken derme çatma kulübelerin ıslak küllerini bile sıvayabilir yüzümüze.

Diyorum ki ihanetini konuştururken zaman gerçekleri birbirimizden saklamamız boşuna değil mi?

İçimde kımıldanan duyguyu nasıl anlatacağımı bilebilsem keşke, yıllar uçup geçerken zaman sanki ikimizi aklında tutup yazacakmış gibi sonsuzca – kendini rüzgâra saklamış bir oluşuma güvenmek hata olur.

Diyorum ki zaman yırtılmasın orta yerinden, kırılmasın cam sürahisi, dökülmesin yılların kara suyu üstümüze.

İnkâra kalkıştığında bir kuş çırpınıyor yüreğimde akşam çökerken vurulmuş gibi, onca uyarıda bulunmuşken söylemedin deme sakın.

Gitmiş gibisin, gecenin bayıltıcı kokusuyla, karanlı-

ğa sorular düşürerek, ikimize kavuşma fırsatı doğmuşken bize engel olan neydi acaba?

Hani size geçen yazımda çıtlattığım Sebze Halimiz ve Otogarımızla ilgili bir sözüm vardı sevgili okurlarım, unutmuş değilim ama araya hepimizi travmaya sürükleyecek haberler girdiği için kalemim tutukluk yapıyor, iyi ki de yapıyor.

İzninizle Erice'me sorular yönelteceğim biraz şimdi, iyiliği yükselten insanlarına ne oldu senin diyeceğim ona, gözünü kırpmadan başkasının hayatını sona erdirebilen bir davranış biçimine mi sahipler artık?

Birimizin diğerinin gömleğine düğme olması gerekirken bakıyorum ki biz yine kalmışız gömleksiz düğmesiz kimsesizler olarak.

Ne kadar üzgün olduğumu düşündüğünü tahmin ederek istemediğim halde yüklenmek zorunda kalıyorum işte, yani hiç masum insanların hakkını hayatını gözetmeyecek misin Erice'm benim?

Ne yazık ki saatlerin acımasız olduğu faal bir güne uyandık yine.

Komşudaki açık televizyondan sabah vakti köpek havlamaları arasından kendine kanal açıp bir haber çalındı kulaklarımıza. Fumoten'in küçük patronu, Ved-Plast'ın sahibi, büyük işadamı Vedat Bey'in öldüğü duyuruldu bizlere, önce lüks villasının havuzunda boğulduğu söylenip ardından cinayete kurban gittiği açıklandı.

Sonra sıkıntılı günümüze bir haber daha düştü en kahırlısından.

Güvenlik kameralarını inceleyen polisin, görüntülere dayanarak Kirazcık'tan Morvadi'ye, Taşkızak'tan Cehil'deki maden işletmesine kadar eski patronunu arayıp izini sürdüğünü tespit ettiği, hapishaneden yakın bir zamanda çıktığı belirlenen bir işçiyi katil zanlısı olarak gözaltına aldığını öğrendik, öğle sıcağında aynı

ağızlardan tutuklanan işçinin Himalaya Ersel olduğu iletildi biz Ericelilere – Ovaçeşme'nin sessiz çocuğu katil olabilir misin sen?

Uslu, Nergis'i arayıp Ersel'in oyuna geldiğini, ona yardım etmeleri gerektiğini söylediğinde gecenin derinliklerinden ardı ardına sessiz çığlıklar yükseliyordu. Nergis, Ersel için avukat bulmaya çalışırken –Veysi Bey soğuk bakmıştı olaya– Eda'nın ölüm haberiyle sarsıldılar bu kez de, sabahın ilk ışıklarıyla yola çıkmaya karar verdiler ikisi beraber.

Söylemedin, sormadın deme bana sakın, savunmasız çıplak halimizle gerçek suçluyu biz mi kovalayacağız Erice'm?

Şu Ersel'in günahı ne ki ona tuzak kuruyorsun ikide bir, ikide bir, başka kurban bulamıyor musun kendine?

Gitmiş gibisin, zaman yürekleri kanatıp kulağının üstüne yatıyor bazen, içinde gözlerini açamayan uykulu bir insan var sanki, doğrulup her şeyin üstünü külle örtüyor, yarı dalgın bir havayla dolanıyor rüzgâra, hayatlar karla dumanla çığla sönerken eğilip bakmıyor saatine hiç.

Zaman susuyor diye başına gelecekleri söylediğimi inkâr mı edeceksin, off ne diyeyim ne demeyeyim Erice'm sana, dün gibi gözümün önünde dönüyor yazdıklarım.

Eda'nın cansız bedeni Avulcuk köyüne yakın tarla kenarında bulunmuştu, düğünden dönerken arabalarının lastiği patlayan bir çiftçi ailesi görüp haber vermişti polise. Yüzü ve boğazı parçalanmış olduğundan tanınmaz haldeydi, polis üvey teyzesine ulaşmıştı ve abisi Sardun'a hastane morguna gelerek kız kardeşini teş-

his etmişti, omzundaki papatya demeti ve kuş dövmesinden.

Uslu, kızın nerede olduğunu duyduğu halde Ersel'e söylemediği için suçlu hissediyordu kendini, Nergis ne kadar ağlasa da, yanaklarından süzülen yaşlar içini ferahlatmaya yetmiyor. Zeynur'un akıl hastanesinde olduğunu bildiği halde Ersel'den gizlemişti bunu, gitmelerinden birkaç ay sonra Serco'nun onu doktorun odasında bırakıp kayıplara karıştığından haberi vardı.

En çok sorup öğrenmek istediği şeyi çekinerek sorduğunda da ona doğru cevabı vermemiş, Sardun treninde ne kadar gözyaşına boğulsa az.

Sigara kâğıdına yazdığı bir notla akordeonunu Ersel'e bırakarak gitmişti Serco, "Sensiz çalmak ölüm olur bana, affet, o geldiği için bir şey yapamadım."

Hızla değişiyorsun Erice'm, her gün yeni bir kılığa bürünürken, ölüm haberleri düşürürken kulaklarımıza duymuyorsun çığlıklarını kimsesizlerin, söylemedin deme bana, baharın leylaklarını yazın sarı güllerini şahit tutup haklı çıkarım.

Pırasa Ovası'nda polisin çadırları sökmesi meselesinde hücrelerimize kadar uyanık olmamız lazım, çoluk çocuk gündemimize girmiş bulunuyor o insanlar, yas da bizim mücadele de ertelemeyip değineceğim hafta arasında, dinle bak ne diyor Eda sana.

"Ben güpgüzel bir kızdım, su damlası gibi gözlerim, boğazımda yaprağımla hayatımın baharındaydım, mayısında bile değil, martındaydım güneşin."

Gitmiş gibisin
Zaman seni çağırdığı için
Yitmiş gibi

Kızını aradığın yollarda
Sana kefiliz hepimiz
O yumuşak kalbinle katil olamazsın ki
Erice de biliyor
Zaman da biliyor bunu
Kurtarmaya geliyoruz seni
Söylemedin deme bana
Sardun treninde mırıldandım bir dudak aralığı.

... bizim gelincik tarlamız da bir dahaki bahara yok, Manves almış orayı da, üst yamacından çevirmeye başlamışlar bile, telefon fabrikası kuracaklarmış, Erice'nin yoksulu, sahipsizi bol nasıl olsa, işçi bulmaktan yana sıkıntı çekmiyorlar.

Manves City, Türkiye'nin büyük şirketlere teslim olan bir beldesinde, Erice'de yaşananları gözler önüne seriyor. Yıllar sonra hapisten çıkıp memleketine dönen Ersel, dev üretim tesislerinin ve fabrikaların ele geçirdiği bir Erice'yle karşılaşır. Yuvası dağılmış olan Ersel kayıplara karışan üvey kızının peşine düşer. Bu dokunaklı yolculuğunda, yerel bir gazetede yazılarıyla halkın sesi olan çocukluk arkadaşı Nergis, ona eşlik edecektir.

Sürüklenme'yle aynı anda yayımlanan **Manves City**, yoksullaşan insanların, yok edilen doğanın, katledilen kadınların, kirlenen derelerin, acımasız holdinglerin, günümüz Türkiye'sinin romanı. Latife Tekin, **Sürüklenme**'yle birbirine el uzatan **Manves City**'de yepyeni, duru bir dille işsizleri, yoksulları, ağaçları, çocukları; bu büyük yıkıma direnenleri yazıyor.

#işçi #işsizlik #fabrika #direniş #doğakatliamı #göçmensorunu #eylem #kadınistismarı

can

18 TL
KDV DAHİL

canyayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinevi